

DE STER

97E JAARGANG

NUMMER 2

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

FEBRUARI 1997

DE STER

FEBRUARI 1997

Op de omslag:

De manschappen van het Mormoons Bataljon moesten hun geliefden achterlaten net toen de heiligen begonnen aan hun grote exodus – een reis van 2000 kilometer – van Iowa naar de Rocky Mountains. Een lid van het bataljon, Henry Standage, schreef: 'Ik was bereid mijn vrienden te verlaten, zoals ons was verzocht, hoewel mijn vrouw op dat moment verstoken was van een huis of tent, en beschikte over heel weinig proviand, drie dollar en één koe' (in Franklin Alfred Golder, Thomas A. Bailey en J. Lyman Smith, *The March of the Mormon Battalion from Council Bluffs to California: Taken from the Journal of Henry Standage* [1928], blz. 138–139. De aanhaling op de achteromslag is uit 'Autobiography of Louisa Barnes Pratt', *Heart Throbs of the West*, gecompileerd door Kate B. Carter [1947], blz. 235–236). Fotograaf: Welden Andersen. Zie 'Een erfgoed aan geloof', blz. 32.

Omslag van De Kinderster:

Liz Lemon, 1996: *Helden: zoals Jozef vanouds*.

Terwijl de foto's werden genomen van de man die Joseph Smith voorstelde, werd hij steeds gevolgd door een jongetje dat alles van hem nadeed. Joseph Smith heeft een voorbeeld van moed en geloof gegeven dat wij allemaal kunnen navolgen.

ARTIKELEN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM

'WAT GOD DOOR MIDDEL VAN ZIJN DIENSTKNECHT JOSEPH TOT STAND HEeft GEBRACHT!' PRESIDENT GORDON B. HINCKLEY	2
EEN MACHTIGE VERANDERING IN MONGOLIË MARY NIELSEN COOK	10
GELOOF BIJ ELKE VOETSTAP OUDERLING ROBERT L. BACKMAN	14
LIED	
GELOOF BIJ ELKE VOETSTAP K. NEWELL DAYLEY	22
HULPMIDDELEN VOOR NIEUWE LEERKRACHTEN	
PATRICIA P. PINEGAR	28
DE BEDOELING VAN BEPROEVING EDIMAR BOTEIHO SUPERTI	30
EEN ERFGOED VAN GELOOF R. VAL JOHNSON	32
HET IS GEEN GEHEIM – GEEF HET GOEDE NIEUWS DOOR!	
MARISA WHITTAKER HUMPHREY	44
'EEN BLIJDE ONTMOETING' JUAN ALDO LEONE	48

VOOR DE JONGEREN

DE TEMPELREIS JULIA HARDEL	8
VRAAG EN ANTWOORD	
HOE KAN IK VOORKOMEN DAT ER VLOEKEN IN MIJN GEDACHTEN OPKOMEN?	25
DE TIENERS VAN AITUTAKI	
MARJORIE HUMPHREYS EN JEANETTE WAIT BENNETT	46

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
HUISBEZOEKBOODSCHAP	
NAAR DE BESTE GAVEN STREVEN	
ALGEMEEN PRESIDIUM ZUSTERSHULPVERENIGING	24

DE KINDERSTER

VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON	
JEZUS CHRISTUS ZEGENT DE KINDEREN	2
VAN VRIEND TOT VRIEND	
OUDERLING AUGUSTO A. LIM	4
VERHAAL	
NATALIE'S BELOFTEN JAMIE MACCOMBER	6
VEEL PLEZIER!	9
OP ONDERZOEK UIT	
DE SCHAT VAN CUMORAH SHERRIE JOHNSON	10
ZONDAGSE GEHEUGENDOOS PAULA J. LEWIS	13
PARTICIPATIE PERIODE	
MIJN EVANGELIENORMEN KAREN ASHTON	14

DE STER

Februari 1997 97e jaargang Nummer 2

Officiële Nederlandsestalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson
James E. Faust

Raad der Twaalf:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Editor: Jack H. Gosslind

Adviseurs: Spencer J. Condie, L. Lionel Kendrick

Directie afdeling leerplannen:

Hoofddirecteur: Ronald L. Knighton
Directie planning en redactie: Brian K. Kelly
Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:

Hoofddirecteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofddirecteur: R. Val Johnson
Redacteur: David Mitchell
Redacteur: De Kinderster: DeAnne Walker
Rooster: Maryann Martindale
Assistent publicaties: Beth Dayley

Afdeling vormgeving:

Leidingsgroep art-director: M. K. Ma wasaki
Art-director: Scott Van Kampen
Vormgeving: Sharrl Cook

Vertaling en nieuwsredactie:

CPB: Vertaalbureau
Heshepad 1, NL-5341 CS Oss
Telefoon: 04 12-69 04 90
Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Abonnementenadministratie:

Administratrice: R. de Kock-Goutberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-605 3684

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Industriestraße 21, D-61381 Friedrichsdorf

© 1997 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal in het Bulgaars, IJslands, Russisch, Tsjechisch en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V. S.:

DESTER (ISBN 1044-3401) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 10.00 per year. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA.

Abonnementsprijs

Nederland: NLG 22,00 - België: BEF 390,00

Het jaarabonnement kan elk gewenst moment in gaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (Belgische stortings-/overschrijvingsformulier).

Versijnt twaalf maal per jaar

97982 120
Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

IEDEREEN DE LIAHONA

Enkele jaren geleden stond er een brief in de *Liahona* met een beschrijving van mijn terugkeer naar de kerk. Er stond ook in dat onze gemeente vergaderde in een grote schuur die op mijn land staat. Mettertijd heeft onze gemeente een huis gehuurd, en dit jaar moest het een groter huis worden. Onlangs hebben we grond gekocht voor een eigen kerkgebouw.

Als tijdschriftenvertegenwoordigster van de gemeente is het mijn doel ervoor te zorgen dat de *Liahona* (Spaans) in ieder gezin te vinden is. Door erin te lezen worden wij versterkt en vinden wij de oplossing voor veel van onze problemen. Het zijn vooral de boodschappen van het Eerste Presidium die ons bemoedigen in deze moeilijke tijden.

Virginia de Laurino

Gemeente Gobernador Gálvez

Ring Rosario (Argentinië)

60 jaar heb bewaard, kan ik terugbladeren en lezen over de vele leden en zendelingen die Noorwegen heeft geteld. Veel van die vrienden zijn later teruggekeerd als zendelingsgepaar, zendingspresident, regionaal vertegenwoordiger, tempelpresident, ambassadeur of toerist.

We zijn dankbaar voor ons eigen maandblad. Het is werkelijk een licht dat ons helpt trouw te zijn aan de verbonden die wij met onze Vader in de hemel hebben gesloten.

Asmund H. Hernes

Wijk Oslo 2

Ring Oslo

DIENEN EN GROEIEN

Na mijn doop in 1994 vertelde ik mijn hemelse Vader van mijn verlangen om een werktuig in zijn handen te zijn. Ik beloofde Hem ook naar beste vermogen te dienen in onze gemeente. In 1995 werd ik als gemeente-president geroepen.

Ik sta soms voor moeilijke opgaven en er zijn vele problemen geweest, vooral in de eerste maanden na mijn aanstelling. Maar wanneer ik mijn hemelse Vader op mijn knieën om zijn hulp smeek, onthoudt Hij me die nooit.

Michele Bartoli

Gemeente Lecce

Zendingsgebied Catania (Italië)

EEN GROTE HULP

Ik ben u zo dankbaar voor het artikel 'Blijf ervan af' (september 1995). Het is een grote steun voor mij geweest om een beter voorbeeld te kunnen zijn op mijn nieuwe school, die slechts enkele leden van de kerk telt. Ik ben er mee begonnen in de Schriften te lezen en vaker te bidden en heb ondervonden dat geven en schriftstudie een grote steun in mijn leven zijn.

Naam bekend bij de redactie

ZESTIG JAAR LICHT

In Noorwegen vieren we dit jaar het feit dat ons tijdschrift, *Lys over Norge*, 60 jaar bestaat. Toen het in 1937 voor het eerst verscheen, waren wij er als Noorse heiligen der laatste dagen heel trots op een tijdschrift van de kerk in onze eigen taal te hebben.

In het begin bestond het uit een bulletin van 12 bladzijden dat door het zendingskantoor werd uitgegeven en tweemaal in de maand verscheen. We lazen het, bewaarden het, en lazen het opnieuw.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het een maandblad dat voor ons, die in het Noorden woonden, de enige band vormde met het hoofdkantoor van de kerk.

Later ontvingen we voor het Noorse tijdschrift dezelfde interessante artikelen als de andere internationale tijdschriften. De afgelopen 10 jaar heb ik het genoeg gehad het plaatselijke nieuws, *Kirkenytt*, te verzorgen.

Omdat ik ieder nummer van de afgelopen

‘Wat God door middel van zijn dienstknecht Joseph tot stand heeft gebracht!’

President Gordon B. Hinckley

De woorden van die geweldige lofzang van William W. Phelps ontroeren mij altijd: ‘Ere de man tot wie sprak weer Jehovah, die tot profeet werd gezalfd door de Heer. Hij was d’ontsluiter der laatste bedeling, eens geven volken en vorsten hem eer.’ (Ere de man, lofzang 24.)

Het leven en de bediening van de profeet Joseph Smith vormen inderdaad de kern van grote zaken en opmerkelijke gebeurtenissen die hebben geleid tot een nalatenschap die onder het mensdom zal blijven toenemen. Hij was de dienstknecht des Heren in de laatste dagen die uitgekozen werd om opnieuw te getuigen van de Christus die uit de doden was opgestaan.

Tot een wereld gekweld door twijfel over de werkelijkheid van die opstanding heeft Joseph Smith ondubbelzinnig getuigd van de herrezen, levende Christus. Dat getuigenis heeft hij op velelei wijze en onder veel verschillende omstandigheden uitgesproken.

Ten eerste heeft hij getuigd vanuit de ervaring van zijn weergalozе visioen van de Vader en de Zoon, die hij zowel heeft gezien als gehoord. Het waren afzonderlijke personen qua lichaam en stem, die met hem spraken zoals de ene mens met de andere spreekt (zie Exodus 33:11).

**Joseph Smith heeft
gesproken vanuit
de ervaring van zijn
weergalozе visioen
van de Vader en
de Zoon, die hij zowel
had gezien als
gehoord.**

Ik heb getracht mij de gang van zaken voor te stellen op die zesde april van het jaar 1830, de dag waarop de kerk werd georganiseerd. Vanuit de eenvoudige houten hoeve van de familie Whitmer, zou er zich een wereldomvattende organisatie ontwikkelen die miljoenen leden zou tellen.

Ten tweede heeft Joseph Smith, als degene door wie het Boek van Mormon tot ons is gekomen, van de Heiland getuigd tot allen die dat boek hebben gelezen en nog zullen lezen. De steeds terugkerende boodschap daarvan is een getuigenis aangaande de beloofde Messias, die op aarde kwam en zijn leven gaf voor de zonden van de gehele mensheid en die als overwinnaar uit het graf opstond 'als eersteling van hen, die ontslapen zijn' (1 Korintiërs 15:20).

Ten derde heeft Joseph Smith van de levende Heer getuigd door middel van de kerk die de naam van Jezus Christus draagt. Er wordt van de leden van de kerk verwacht dat zij met hun woorden en hun voorbeeld zullen getuigen van Hem in wiens naam zij vergaderen en dienen.

Ten vierde heeft Joseph Smith van de herrezen Heer getuigd met het uitspreken van de volgende treffende woorden door middel van het gezag van zijn profetische ambt:

'En nu, na de vele getuigenissen, die van Hem zijn gegeven, is dit het getuigenis, het allerlaatste, dat wij van Hem geven: Dat Hij leeft!

'Want wij zagen Hem, namelijk ter rechterhand Gods; en wij hoorden de stem, die getuigenis gaf, dat Hij de Eniggeborene des Vaders is –

'Dat door Hem, en in Hem, en uit Hem de werelden worden en werden geschapen, en dat de bewoners er van Gode gewonnen zonen en dochteren zijn' (Leer en verbonden 76:22–24).

Ten slotte bezegelde hij dat getuigenis met zijn levensbloed door te sterven als martelaar voor de waarheden die hij had gesproken aangaande de Verlosser der wereld, in wiens naam hij zijn bediening had volvoerd.

De profeet Joseph Smith was een uitzonderlijk getuige van de levende Christus.

DE OPKOMST VAN DE KERK

Ik heb getracht mij de gang van zaken voor te stellen op die zesde april van het jaar 1830, de dag waarop de kerk werd georganiseerd. De weinigen die geloofden in Josephs zending waren op die dag bijeengekomen, de dag die door goddelijke openbaring was aangewezen als 'achtthonderd

en dertig jaren sinds de komst in het vlees van onze Here en Zaligmaker, Jezus Christus' (LV 20:1).

Men vraagt zich af of iemand van de aanwezigen, uitgezonderd Joseph Smith, die het profetische visioen had gezien, enig idee had van de grootsheid van hetgeen zij in leven riepen. Vanuit deze landelijke omgeving in Fayette (New York), vanuit de eenvoudige houten hoeve van de familie Whitmer, zou er zich – door constante aanwas – een wereldomvattende organisatie ontwikkelen die miljoenen leden zou tellen.

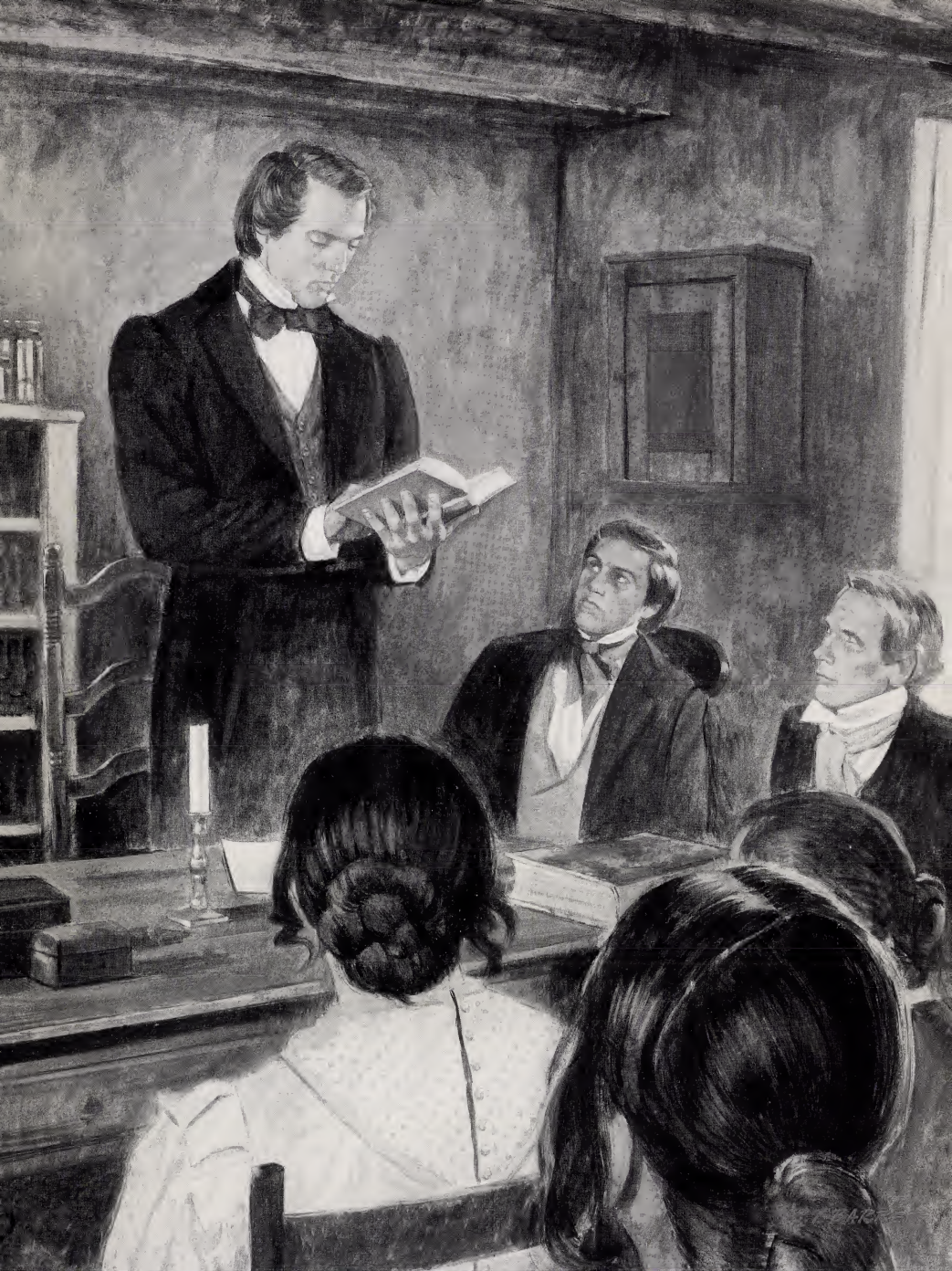
Wanneer wij de groei van de kerk sindsdien in ogen-schouw nemen, gaan onze gedachten uit naar episodен in die heroïsche en pijnlijke verplaatsing van het platteland van de staat New York naar de valleien van het Great Salt Lake, en vandaar naar de volken van de aarde.

Nadat de kerk was georganiseerd, duurde het niet lang voordat er verfoeilijke vervolging opdoemde. Er werd besloten naar Kirtland (Ohio) te verhuizen.

Op die plek bouwden de vroege leden hun prachtige tempel. In zijn inwijdingsgebed smeekte de jonge profeet de machten des hemels dat de kerk 'uit de wildernis der duisternis tevoorschijn moge komen, en schoon als de maan moge schijnen, en helder als de zon, en schrikkelijker als een leger met banieren' (LV 109:73). De vervulling van dat gebed zou echter de nodige tijd op zich laten wachten. De vrede van Kirtland werd vernietigd ten gevolge van smaad, financiële nood en mishandeling van de leiders die met teer en veren werden ingesmeerd.

In Missouri probeerden zij het opnieuw. Dat moest Zion worden. Maar die droom werd vernietigd door geweer-schoten, het platbranden van de huizen, de angstaanjagende krenten van de nachtelijke benden, het onwettige uitwijzingsbevel, gevolgd door de smartelijke mars over de laagvlakten van de Mississippi en het oversteken van die rivier naar een tijdelijk toevluchtsoord in de staat Illinois.

De vluchtelingen werden niet vergezeld door hun profeet. Gedurende die bitterkoude winter van 1838–1839 zat hij opgesloten in een kille, akelige cel in de kelder van een gevangenis in Missouri als slachtoffer van een onrechtmatig arrest.

Joseph Smith was de geordende dienstkecht van God, die werd verwekt om de machtige profeet van deze bedeling te worden – ‘een ziener, vertaler, profeet, apostel van Jezus Christus.’

Verstoken van allen die hem lief waren, berooid en eenzaam riep hij uit: ‘O God, waar zijt Gij?’ (LV 121:1).

PROFETIE VERVULD

Het antwoord op die smeekebede omvatte deze frappante profetie:

‘De einden der aarde zullen naar uw naam vragen, en dwazen zullen u bespotten, en de hel zal tegen u woeden;

‘Terwijl de reinen van harte en de verstandigen, de edelen en de deugdzamen voortdurend naar raad, bevoegdheid en zegeningen van uit uw handen zullen zoeken’ (LV 122:1–2).

Broeders en zusters, wij allen die deel uitmaken van dit grote koninkrijk dat onder de volkeren der aarde is opgericht, vormen de vervulling van die profetie, evenals de oprichting van de kerk zelf.

Joseph Smith heeft de tijd waarvan wij deel uitmaken nooit gezien, behalve door de glimp die hij ervan mocht opvangen als ziener. Hij stierf in Carthage (Illinois) op die zwoete 27 juni 1844.

Ouderling John Taylor, die daar bij hem was, vatte Josephs werk als volgt samen: ‘Joseph Smith, de Profeet en Ziener des Heren, heeft, Jezus alleen uitgezonderd, meer voor de zaligheid des mensen in deze wereld gedaan dan enig ander persoon, die ooit op aarde heeft geleefd. (...) Hij was een groot man, en hij stierf als een groot man in de ogen van God en van zijn volk’ (LV 135:3).

En nu, 167 jaar sinds de organisatie van de kerk, zijn wij genegen uit te roepen: ‘Wat heeft God door middel van zijn dienstknecht Joseph tot stand gebracht!’

Ik geef u mijn getuigenis van hem. Hij was de geordende dienstkecht van God, deze Joseph, die werd verwekt om de machtige profeet van deze bedeling te worden – ‘een ziener, vertaler, profeet, apostel van Jezus Christus’ (LV 21:1).

Aan dat getuigenis voeg ik het getuigenis toe dat de leden van het Eerste Presidium en van het Quorum der Twaalf Apostelen heden ten dage de mannen zijn die alle priesterschapsleutels bezitten die aan Joseph Smith werden verleend en die sleutels ook gebruiken op aanwijzing van Josephs wettige opvolger, de president van de kerk.

De kerk die 167 jaar geleden werd georganiseerd, wordt door de Heer zelf beschreven als ‘de enige ware en levende kerk op de ganse aardbodem, waarin Ik, de Here, welbehagen heb, tot de kerk als een geheel gesproken, en niet tot ieder lid afzonderlijk’ (LV 1:30). De geschiedenis van de kerk is groots. Zij staat als een rots in de branding, een betrouwbaar anker in een woelige wereld. Haar toekomst is veilig als kerk en koninkrijk van God.

Mogen wij haar leringen naleven en de doeleinden van de Heer vervullen bij ons streven ons leven te leiden naar het voorbeeld van haar ware en levende hoofd, de Heer Jezus Christus. □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. De profeet Joseph Smith was de dienstknecht des Heren in deze laatste dagen, die was uitgekozen om opnieuw te getuigen van de herrezen Christus.
2. Zijn uitzonderlijke getuigenis kwam op vele manieren tot uiting:
 - Hij sprak over zijn weergalozes visioen van de Vader en de Zoon.
 - Door zijn toedoen hebben wij het Boek van Mormon gekregen, een nieuwe getuige van Jezus Christus.
 - Hij getuigde van de levende Heer door de stichting van de kerk die de naam van Jezus Christus draagt.
 - Hij getuigde van de Heer in de vele opgetekende openbaringen van de Heer.
 - Hij bezegelde zijn zending met zijn leven door te sterven als martelaar voor de waarheid die hij had ontvangen.
3. Wij allen die deel uitmaken van deze grote kerk van de laatste dagen vormen een vervulling van de profetie aan Joseph Smith dat ‘de einden der aarde (...) naar uw naam [zullen] vragen’ (LV 122:1).

DE TEMPELREIS

Julia Harde!l

FOTO'S VAN LEDEN MET DANK AAN JULIA HARDE!

Onlangs ben ik in de gelegenheid geweest om in gezelschap van ruim honderd jongemannen en jongevrouwen uit de ring Hamburg naar de Frankfurt-tempel te gaan om te dopen voor de doden en een jeugdconferentie bij te wonen. Misschien kwam het omdat ik dertien ben en mijn verwachtingen te hoog gespannen waren, maar de reis begon niet zoals ik mij had voorgesteld.

Wij waren ondergebracht in een jeugdherberg in Bad Homburg. Het was een oud gebouw met donkere kamers en ouderwetse meubelen. Je zou denken dat de vroegere ridders er nog in hadden geslapen. Sommige van de jongelui in onze groep, die hadden verwacht alle gemakken van thuis aan te treffen, waren teleurgesteld door de eerste indruk en wilden rechtsomkeert maken.

Onze leiders en leidsters spraken ons moed in door ons eraan te herinneren dat we waren gekomen om de mensen te dienen die vóór ons op deze aarde hadden geleefd, mensen die erop wachtten dat wij voor hen zouden worden gedoopt in de tempel.

Onze stemming verbeterde naarmate we betrokken raakten bij de workshops en activiteiten van de conferentie. Iedere ochtend werd er een korte godsdienstoefening gehouden waarin veel van onze persoonlijke vragen werden beantwoord. Op een van de avonden hadden we een haardvuuravond met ouderling Dieter F. Uchtdorf van de Zeventig, die deel uitmaakt van ons gebieds-presidium. Hij spoorde ons aan om de doelen waaraan wij het komende jaar willen werken op te schrijven. We stopten dat blaadje in een aan onszelf geadresseerde envelop. Over een jaar zullen we die brieven ontvangen. Ik heb al een begin gemaakt aan mijn doelen.

De rest van de tijd heb ik niemand meer horen zeggen dat ze naar huis wilden. Naargelang we eensgezinder werden in ons doel, werden de wereldse zaken en de puur gezellige

activiteiten steeds minder belangrijk. Wij hadden bijvoorbeeld plannen gemaakt voor een ontspanningsavond, maar allengs liet me dat eigenlijk koud.

Dikwijls kreeg ik het gevoel dat de nodigen onder ons met de tempelreis waren meegegaan omdat we wel degelijk verlangden naar geestelijke ervaringen. Die rechtvaardige verlangens van velen van ons werden vervuld door alles wat wij meemaakten in de tempel. Er werden dankbare tranen vergoten en vriendschapsbanden versterkt. Nergens op aarde heb ik mij dichter bij mijn hemelse Vader gevoeld dan daar in de doopruimte. Wat zal het geweldig zijn als ik naar de tempel kan gaan om mijn eigen begiftiging te ontvangen en de celestiale zaal mag betreden! Ik weet niet wanneer dat zal zijn, maar ik kijk er nu al naar uit. Ik weet nu dat ik vaak naar het huis des Heren wil terugkeren.

Een aantal van mijn vrienden was op deze reis meegekomen louter voor de conferentie. Het duurde niet lang voor zij beseften dat zij een volgende keer niet alleen voor de spannende activiteiten zouden komen; zij wilden in staat zijn om de tempel binnen te gaan.

In de getuigenisvergadering die tot slot werd gehouden, waren we ons sterk bewust van de onderlinge eenheid. Alle getuigenisvergaderingen die we samen als jeugd bijwonen zijn heerlijk, maar deze was wel heel bijzonder. Er waren er onder ons die vertelden over de bijzondere gevoelens die zij in de tempel hadden gehad; anderen die het verlangen hadden gekregen om terug te komen in de kerk, of om het goed te maken met hun ouders of om zich dicht bij hun hemelse Vader te voelen, vertelden ons daarover.

Zowel op de jeugdconferentie als in de tempel voelden wij de invloed van de Heilige Geest. Toen wij weer naar huis gingen, namen we vele herinneringen met ons mee – niet van ons minder prettige onderkomen, maar van de geest die we in ons hart hadden gevoeld. □

Julia Hardel (*rechts*) bevond zich onder de honderd jonge mensen die naar de Frankfurt-tempel gingen om te dopen voor de doden en een jeugdconferentie bij te wonen.

RUSLAND
A Z I Ë

MONGOLIË

JAPAN

CHINA

INDIA

BIRMA

THAILAND

EEN MACHTIGE VERANDERING IN MONGOLIË

Mary Nielsen Cook

Denk eens aan de woorden *mormoonse pioniers*. Wat komt er dan bij u op? Waarschijnlijk een beeld van de negentiende-eeuwse heiligen der laatste dagen die handkarren over stoffige vlakten en besneeuwde bergen trekken bij hun worsteling om een nieuwe woonplaats in Utah te bereiken.

Maar het negentiende-eeuwse Amerika. Ook in deze tijd zijn er overal op aarde heiligen der laatste dagen die de weg banen, zodat de kerk in hun land vaste voet kan krijgen. Een aantal van die nieuwe plaatsen zijn wellicht een verassing voor u—Mongolië bijvoorbeeld.

Velen die de naam *Mongolië* horen, krijgen gelijk een beeld voor ogen van Dzjengis Khan, die met zijn woeste krijgers over de steppen galoppeert.

Geheel door land omgeven, met Siberië in het noorden en China in het zuiden, heeft Mongolië in het verleden vaak oorlog gekend met zijn burens. Maar de Mongolen van vandaag streven naar vrede en welvaart terwijl hun afgelegen land allerlei maatschappelijke, economische en politieke veranderingen ondergaat. Niet de minste van die veranderingen wordt ervaren door ootmoedige, naar waarheid zoekende Mongolen die een 'grote verandering in [hun] hart' (Alma 5:14) ondervinden wanneer zij het evangelie van Jezus Christus leren kennen.

Mongolië bevindt zich in de overgang van het socialisme naar een vrije-markteconomie. Hoewel Mongolië eertijds aan het hoofd stond van het grootste landrijk in de geschiedenis, werd het vervolgens driehonderd jaar

Boven: president Tsendkuu Bat-Uzii van de gemeente Oelanbator Tuul, met zijn vrouw, Monkzaya, en hun dochter Muren.

lang overheerst door China, alvorens in 1922 de eerste Sovjetsatelliet van Rusland te worden. In 1990, na de ineenstorting van de Sovjetunie, stelde Mongolië een democratisch politiek systeem in. De verandering is het opvallendst in de grotere steden, waar veel van de 2,3 miljoen inwoners van het land wonen. De overige Mongolen wonen op door de overheid georganiseerde veebedrijven of leven als nomaden die hun schapen, geiten, jaks, kamelen, paarden en runderen hoeden op de grasvlakten. De officiële taal is Mongools; de voornaamste godsdiensten zijn lamaïsme en sjamanisme.

Kort nadat ouderling Monte J. Brough van de Zeventig had gesproken met verschillende regerings- en universiteitsfunctionarissen reisden in 1992 en 1993 vijf zendelingechtparen naar

Links: Een plaat van de Heiland pronkt aan de wand van het winkeltje van Doyodiin Dashgerel en haar man, Togtokhin Enkhvshin.
Onder: Doyodiin met drie van hun vijf kinderen.

Mongolië om steun te verlenen aan het wetenschappelijk onderwijs van het land en om de mensen over de kerk te vertellen. Ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf heeft het land in 1993 toegewijd aan de verkondiging van het evangelie. Datzelfde jaar werd de gemeente Oelanbator georganiseerd.

Oelanbator, de hoofdstad en grootste stad van het land, vertoont vele tegenstellingen. Veel van de inwoners dragen de nationale klederdracht, ofwel *deels*, bestaande uit kleurrijke hoeden en sierlijke leren laarzen met een omgekulde neus, terwijl anderen gekleed gaan in gewone westerse kleding. Nieuwe Duitse auto's schieten voorbij oude, verbouwde Russische automobielen, voertuigen met vierwiel-aandrijving en vrachtwagens – en bij tijd en wijle moet het verkeer het vee ontwijken dat vrijelijk in de stad graast en rondwaalt.

In februari 1993 werd Lamjav Purevsuren de eerste Mongool die zich in het land liet dopen. Purevsuren is in West-Mongolië opgegroeid in een ronde, met vilt gevoerde tent die een *ger* wordt genoemd. De grootste opgaaf van het gezin was de zorg voor hun dieren tijdens de barre winters, wanneer het kwik regelmatig 40 graden onder nul aanwijst. Meerdere malen per jaar moest het gezin met hun hele hebben en houden op zoek naar nieuw grasland voor het vee.

Purevsuren maakte kennis met ouderling Stanley Smith toen hij diens marketingcursus volgde aan de Nationale Universiteit van Mongolië. 'Mijn medecursist, Tsendkhuu Bat-Ulzii, en ik vroegen ons af wat deze Amerikaanse professor ertoe had bewogen naar Mongolië te komen,' vertelt Purevsuren.

'Toen broeder Smith ons vertelde over zijn kerk en ons uitnodigde om te komen, gaf hij ons het adres op van een appartement, wat heel verrassend voor ons was!'

Purevsuren en Bat-Ulzii woonden de dienst bij met de zendelingechtparen en stemden erin toe de zendingenlessen te volgen. Beide jongemannen werden lid van de kerk; Bat-Ulzii werd later als president van de gemeente Oelanbator Tuul geroepen. Het land heeft onderdehand zo'n 550 leden, met drie gemeenten in Oelanbator, één gemeente in Erdenet, een stadje ten noordwesten van de hoofdstad met 44 000 inwoners, en één gemeente in Darkhan, een plaats ten noorden van Oelanbator met 65 000 inwoners.

Togtokhin Enkhtuvshin, die nu de gemeente Oelanbator Selbe presideert, vertelt dat de Mongolen tijdens het socialistische tijdperk van het land 'niet onderwezen werden in godsdienst. De zeden verwilderden. Alcoholgebruik, roken en seksuele zonden werden alom aanvaard. Maar toch heeft mijn grootmoeder mij als kleine jongen geleerd dat er een God was. Zelf was zij boeddhiste, maar zij heeft mij van Jezus Christus verteld. Ik was van mening dat godsdienst ons volk kon verenigen en tot hun vooruitgang zou voeren.'

Enkhtuvshin bad dat hij iets zou vinden dat zijn leven zou veranderen en het land zou helpen. 'Ik wist niet tot welke God ik bad', zegt hij, 'maar mijn

ouders zeiden dat als er een God was, Hij mij zeker zou helpen.' Vanwege zijn verlangen om meer te weten te komen over Jezus Christus, nam Enkhtuvshin een uitnodiging aan om in Duitsland te studeren. Hij wist dat hij daar veel christelijke godsdiensten zou vinden.

Op zekere dag kwam Enkhtuvshin twee zendingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen op straat tegen. 'Ze gaven mij het Boek van Mormon in zowel de Duitse als de Russische taal,' vertelt hij. 'Ik heb het in een dag en een nacht uitgelezen. Ik hou van dat boek.' Twee dagen later woonde hij een dienst in de kerk bij; in de loop van de zomer van 1993 liet hij zich dopen. 'Ik was zo blij met mijn doop en dacht dat ik wellicht het eerste Mongoolse lid was,' vertelt hij. 'Maar ik maakte mij er wel zorgen over dat ik de kerk zou moeten ontberen als ik weer naar huis ging.'

Zich niet bewust van de ontwikkelingen van het evangelie in zijn land, keerde Enkhtuvshin terug naar Mongolië in dezelfde maand dat zes jonge zendingen daar aankwamen om anderen de Engelse taal bij te brengen, zelf Mongools te leren en het evangelie te verkondigen. Enkhtuvshin bevond zich samen met zijn kinderen in een warenhuis toen hem een bekend gezicht opviel: twee keurige jonge zendingen. 'Gelijk wist ik dat God mij hielp,' vertelt hij. 'Het was zo geweldig te ontdekken dat ik niet alleen stond!'

Enkhtuvshins vrouw, Doyodiin Dashgerel, en hun vijf kinderen zijn lid geworden van de kerk. Enkhtuvshin zelf is een sleutelfiguur geweest bij het verkrijgen van officiële erkenning door de regering van Mongolië. De kerk is als zodanig in oktober 1994 ingeschreven.

Ook als professor heeft Enkhtuvshin jarenlang moeten worstelen om de kost te verdienen voor zijn grote

gezin. Zij wonen in een driekamerappartement dat nog door de Russen is gebouwd. De inflatie maakt het moeilijk voor de Mongolen om te bestaan van een gemiddeld inkomen van 175 gulden in de maand, mede omdat zij afhankelijk zijn van geïmporteerde goederen die duur en beperkt verkrijgbaar zijn. Met de nieuwe vrijheid van de vrije-markteconomie besloten Enkhtuvshin en zijn vrouw in 1994 om een kleine *delguur*, een levensmiddelenwinkel, te beginnen. Voortaan zagen de klanten hoe Dashgerel worst, komkommers of tomaten afwoog in een winkelpandje met een breedte van 1,25 m en een plaat van de herrezen Heiland aan de muur.

Nog een blijk van de groei van het evangelie in Mongolië is het feit dat er een aantal Mongoolse heiligen op zending zijn geroepen, die nu werken, of hebben gewerkt, in de Verenigde Staten (in Californië, Massachusetts, Washington, Utah en Washington D. C.) en in Korea, Rusland en Canada.

Op het moment dat dit artikel werd geschreven, stond zuster Magsariin

Batchimeg als zendelinge op Temple Square in Salt Lake City. Ze houdt van haar geboorteland en is ervan overtuigd dat het evangelie van Jezus Christus een grote verandering in het hart van veel Mongolen teweeg zal brengen. 'De Mongolen zijn een goed volk', vertelt ze. 'Het zijn zeer vriendelijke mensen die positief over anderen denken. Wanneer zij het evangelie horen en zich bij de kerk aansluiten, zullen zij een beter leven krijgen.'

Zuster Batchimeg is twee jaar geleden lid geworden van de kerk nadat zij de zendelingenlessen een kleine drie maanden had gevolgd. Hoewel zij de zendelingen nauwelijks kon begrijpen wegens hun toen nog geringe kennis van het Mongools, en zij geen Engels sprak, vertelt zuster Batchimeg dat zij wel degelijk de oprechtheid van de zendelingen kon voelen wanneer zij hun getuigenis gaven.

Omdat zij ernaar verlangde die dingen ook voor zichzelf te weten, duurde het niet lang eer zij haar eigen getuigenis van het evangelie had ontvangen. 'Zoveel mensen weten

niet wat het doel van het leven is', zegt zij. 'Toen ik opgroeide leek het mij onwaarschijnlijk dat er geen reden voor mijn bestaan zou zijn. De kerk heeft mij antwoord gegeven op al mijn vragen; het evangelie maakt alles duidelijk.'

Nu geeft zij zonder enige schroom haar getuigenis aan allen die Temple Square bezoeken. 'Ik heb een groot verlangen om anderen deelgenoot van het evangelie te maken. Het is zo verdrietig wanneer mensen de Geest voelen en weten dat de kerk waar is, maar daar niets mee doen. Ik zou willen dat ik de zaadjes van het evangelie in ieder hart kon planten.'

Na haar zending wil zuster Batchimeg verder studeren – wellicht bedrijfsconomie of politieke wetenschappen – en vervolgens de vooruitgang van de kerk in Mongolië bevorderen. 'De leden hebben veel steun nodig omdat de kerk daar nog zo nieuw is.'

Met die steun van hardwerkende Mongoolse pioniers zoals zuster Batchimeg, zal de kerk in Mongolië zeker groeien en bloeien. □

Tegenover: Zusters van de gemeente Oelanbator geven op hun huiselijk levenavond een beschrijving van Mongoolse tradities voor feestdagen. **Boven links:** Het pasgedoopte lid Taivan samen met broeder Hawkins, een voltijdzendeling. **Boven rechts:** Mongoolse jongevrouwen op het jongevrouwenkamp. **Rechts:** Magsariin Batchimeg (links) en Urtnasan Soyolmaa, de eerste zendelingen die uit Mongolië werden geroepen, hebben beiden hun zending in Utah vervuld.

G E L O O F B I J E L K E V O E T S T A P

Ouderling Robert L. Backman

Emeritus algemeen autoriteit

Dit jaar vieren wij niet alleen het feit dat de trek van de pioniers van Winter Quarters (Nebraska) naar de Salt Lake Valley 150 jaar geleden plaatsvond, maar ook het onschatbare erfgoed van geloof en toewijding dat de pioniers uit alle tijden en alle plaatsen nalaten aan de kerk. Iedere wijk en gemeente in onze wereldomvattende kerk wordt gedragen door trouwe heiligen die het herstelde evangelie van Jezus Christus met hart en ziel zijn toegedaan. Die heiligen worden pioniers doordat zij ernaar streven pal te staan voor het goede en de geboden bewaren, het evangelie verkondigen, getuigen van Christus en een voorbeeld zijn van de christelijke levenswandel.

Ter aanmoediging van deze pioniersviering door de hele kerk heen, heeft het Eerste Presidium een vieringscomité in het leven geroepen dat activiteiten gaat plannen ter ere van de pioniers uit het verleden en het heden.

Het thema van de viering, die het gehele jaar zal duren, is: geloof bij elke voetstap, waarmee een kenmerkende deugd van alle pioniers wordt uitgedrukt. Ook het logo, met de handkarpioniers die met al hun bezittingen voortzwoegen op het pad, geeft dit thema weer. Het comité hoopt dat dit thema zal aanzetten tot een breed scala van vreugdevolle en unieke vieringen, afgestemd op de talenten, mogelijkheden, verlangens en bijzondere omstandigheden van de leden waar dan ook ter wereld.

De richtlijnen die alle wijken en ringen van de kerk zullen ontvangen, omvatten voorgestelde activiteiten voor personen, gezinnen, wijken of ringen. Alle leden van de kerk en alle units worden aangemoedigd om aan deze viering deel te nemen en zich te concentreren op een aantal activiteiten die het zinvolst en plezierigst voor hen zullen zijn.

Een van de voorgestelde activiteiten is een muziekkuitvoering waarbij de verschillende nummers worden afgewisseld met de

Een van de handkarpioniers vertelde: 'Menigmaal heb ik omgekeken om te zien wie er mijn kar duwde, maar ik kon niemand ontdekken. En dan wist ik dat de engelen Gods er waren'.

TORLIEF KNAPHUS, BEELD VAN DE HANDKARGROEPERS; CLARK KELLEY PRICE, DE HANDKARGROEP MARTIN, BITTER CREEK (WYOMING), 1856

voordracht van passages uit dagboeken van pioniers. De muziek op bladzijden 22 en 23 van dit nummer van De Ster kan bij een dergelijk concert worden gebruikt. De woorden van deze hymne, die de nadruk leggen op het geloof van onze voorvaders in ieder aspect van hun leven, geven het thema van deze viering op treffende wijze weer.

Van alle voorbeelden van geloof in de Heer, zullen er weinig meer in het oog springen dan dat van de pionier die vele jaren later opstond ter verdediging van het besluit van de handkargroep Martin om laat in het jaar 1856 naar de Salt Lake Valley te vertrekken. Hij was een van de bijna drieduizend heiligen geweest die tussen 1856 en 1860 van Iowa en

Nebraska naar Utah waren gereisd in één van de tien groepen die dat traject te voet hadden afgelegd, met hun schamele bezit op een handkar die zij moesten duwen of trekken.

Er is eens in een zondagschoolklas scherpe kritiek geleverd op de noodlottige handkargroepen Martin en Willie, die zoveel verliezen hadden geleden omdat zij zo laat in het seizoen waren vertrokken naar de Salt Lake Valley.

In antwoord daarop kwam er een oude man overeind die zei: 'Ik verzoek u met die kritiek op te houden. U spreekt over een aangelegenheid waar u niets vanaf weet. Kille historische feiten (...) geven geen juiste interpretatie van wat er zich allemaal heeft afgespeeld. Was het een vergissing om die handkargroepen zo laat in het seizoen te laten vertrekken? Ja. Maar ik was erbij, samen met mijn vrouw. Wij hebben meer geleden dan u zich kunt voorstellen, en velen zijn gestorven ten gevolge van de honger en de kou, maar (...) in onze *allernusterste* nood leerden wij [God] kennen.

'Ik heb mijn handkar getrokken toen ik zo zwak en vermoeid was wegens ziekte en voedselgebrek dat ik nauwelijks de ene voet voor de

Wij hebben meer geleden dan u zich kunt voorstellen, en velen zijn gestorven ten gevolge van de honger en de kou, maar (...) wij leerden [God] kennen.

andere kon zetten. Ik heb weleens vooruit getuurd naar een plek zand, of een helling en gedacht, dat haal ik nog, maar dan geef ik 't op, want ik kan de kar met geen mogelijkheid daar doorheen trekken. (...) En als ik die plek zand dan bereikte, begon de kar mij te duwen. Menigmaal heb ik omgekeken om te zien wie er mijn kar duwde, maar ik kon niemand ontdekken. En dan wist ik dat de engelen Gods er waren.

'Had ik spijt van mijn besluit om met de handkar te komen? Neen. Toen niet en sindsdien ook niet. De prijs die wij moesten betalen om God te leren kennen, hebben wij er graag voor over gehad. Ik ben dankbaar dat ik het voorrecht heb genoten om hierheen te mogen komen met de handkargroep Martin' (zoals aangehaald in David O. McKay, 'Pioneer Women,' *The Relief Society Magazine*, januari 1948, blz. 8).

De pioniers in ons voorgeslacht werden op de proef gesteld in de vurige oven van de beproeving. Tegen de tijd dat deze trouwe heiligen de Salt Lake Valley hadden bereikt, hadden hun ervaringen hun getuigenis en toewijding versterkt. Zij hadden geleerd wat het betekent om volkomen onderworpen te zijn aan de wil van God.

GELOOF OM TE GEHOORZAMEN

In augustus 1852, vijf jaar na de eerste trek van 1847, stond Heber C.

Kimball, eerste raadgever in het Eerste Presidium, op het spreekgestoelte tijdens een conferentie die gehouden werd in de Bowery op Temple Square, om de namen voor te lezen van meer dan 100 mannen die op zending werden geroepen naar een aantal exotische streken van de wereld. Zonder enige verontschuldiging voor het abrupte van de roepingen zei hij: 'Tegen hen die zijn uitgekozen om op zending te gaan, zeg ik: Ga, ook al zou u nooit meer terugkeren. Vertrouw alles wat u hebt – uw vrouw, uw kinderen, uw broeders, uw bezit – toe aan God.'

In de loop van diezelfde conferentie voegde ouderling George A. Smith van het Quorum der Twaalf Apostelen daaraan toe: 'De zending waartoe wij u roepen in deze conferentie zal doorgaans niet erg lang zijn; waarschijnlijk zal niemand meer dan ergens tussen de drie en de zeven jaar van huis zijn. Als er ouderlingen zijn die weigeren te gaan, kunnen zij verwachten het gezelschap van hun vrouw te ontberen, want er is geen enkele mormoonse vrouw die bereid is bij een man te blijven die weigert op zending te gaan' (uit *Journal History of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 28 augustus 1852, deel 1).

De juiste reactie was niet de roeping in twijfel te trekken, maar te vragen: 'Wanneer vertrekken we?'

Het gevolg van het geloof van deze, en zelfs nog eerdere zendelingen, was een vloedgolf van bekeerlingen, van wie er velen onmiddellijk naar Zion trokken en daarmee blij gaven van hun eigen geloof door huis, haard en familie achter te laten voor het ongewisse. Aan boord van kleine

vaartuigen, opeengedrongen in het kwalijkriekende scheepsruim, heen en weer geslingerd op de woeste baren en weken- of zelfs maandenlang reizend over de zee, genadeloos overgeleverd aan de elementen, vertoonden zij desalniettemin het vuur en geloof van de bekeerling in hun omgang met hun medereizigers en de bemanning.

Een interessant verhaal van een van die reizen betreft de *International*, die op 25 februari 1853 uit Liverpool vertrok met 425 emigrerende heiligen der laatste dagen, een aantal ongedoopte vrienden en een 26-koppige bemanning.

Omdat het schip te maken kreeg met hevige stormen en de reis dus veel langer duurde, werd het noodzakelijk de levensmiddelen te rantsoeneren. In vier weken tijd was slechts een derde van de afstand naar New Orleans afgelegd.

Dankzij het geloof en de gebeden van de kloekmoedige heiligen gebeurde er een wonder: door een gunstige wind konden zij de verloren tijd inhalen. De *International* liep de haven van New Orleans binnen na een reis van 54 dagen over de Atlantische Oceaan.

De groep heiligen der laatste dagen werd aan boord gepresideerd door Christopher Arthur. In zijn officiële rapport aan de Britse zendingspresident schreef broeder Arthur: 'Het doet mij genoegen u te melden dat wij, op drie personen na, allen aan boord hebben gedoopt (...) onder wie de gezagvoerder, de eerste en tweede stuurman en 18 bemanningsleden, van wie de meesten van plan zijn regelrecht naar de Salt Lake Valley te reizen. (...) In

GLEN S. HOPKINSON, HET BEGROEFDE LAND

totaal hebben wij 48 mensen gedoopt sinds wij Engeland verlaten hebben' (uit William G. Hartley, 'Voyage on the Ship *International*', New Era, september 1973, blz. 9).

GELOOF OM TE GEDIJEN

Andere heiligen der laatste dagen gaven blijk van hun geloof door te blijven op de plek van hun bekering en zodoende een nieuwe kern te vormen voor de groei en bloei van de kerk. Hun verhalen over moeilijkheden ten

gevolge van tegenstand en vervolging zijn even dramatisch als die van de vroege heiligen die naar Utah trokken. Maar toch hielden zij standvastig vol in het bewaren van Gods geboden.

Ik heb als jongeman een zending vervuld in het zendingsgebied Noordelijke staten. Een heel jaar daarvan heb ik gediend in Cleveland (Ohio). Er was toen in die omgeving alleen een piepkleine gemeente, die vergaderde in een kamer van het Carter Hotel aan Public Square. De gemeente bestond uit enkele gezinnen die tot het evangelie

Een vloedgolf van bekeerlingen werd lid van de kerk, van wie er velen onmiddellijk naar Zion trokken, (...) weken- of zelfs maandenlang reizend over de zee.

waren bekeerd en het zuurdesem vormden voor de verdere groei van de gemeente. Wij genoten ook het gezelschap van enkele gezinnen die vanwege een baan uit het westen van de Verenigde Staten naar Cleveland waren gekomen.

Mijn eerste opdracht als een van de Zeventig was toezicht houden op dat gebied van de kerk. Het was een heerlijke ervaring om naar Cleveland terug te keren en bloeiende ringen van de kerk aan te treffen op de plek die tijdens mijn zending slechts één ploeterende gemeente had gekend. Die opzienbarende groei was grotendeels toe te schrijven aan de vroege leden van die gemeente: hun kracht en geloof had andere pioniers aangetrokken, die op hun beurt ook trouw waren gebleven.

Tientallen jaren lang heeft een groepje leden in het voormalige Tsjecho-Slowakije zich vastgeklampt aan hun geloof te midden van de gesel van oorlog en het communisme totdat de kerk hen weer vond in 1990. Bijna veertien jaar lang konden zij hun geloof niet uiten en waren zij verstoken van enig contact met de kerk buiten hun eigen land. Onder die heiligen bevond zich Anna Lukasova, die 45 jaar lang geen contact had gehad met de kerk. In al die tijd had zij trouw haar tiende opzijgelegd. Nog zo'n lid was Otakar Vojkuvka, die het onderlinge

contact van de Tsjechische heiligen hielp bewaren in die lange periode van communistische heerschappij. Zij droeg het evangelie op vele onopvallende manieren uit, waardoor vele jonge bekeerlingen tot de kerk werden gebracht (zie Vernon L. Hill, 'Tiende vereffening na 45 jaar', *De Ster*, december 1994, blz. 8; Kahlile Mehr, 'Czech Saints: A Brighter Day', *Ensign*, augustus 1994, blz. 46-52).

HEDENDAAGS GELOOF

Het pionieren heeft nog niet afgedaan! Er bevinden zich vele pioniers onder ons in deze tijd. Ik heb overal in de wereld hedendaagse pioniers gezien die hetzelfde onwrikbare geloof en dezelfde moed vertonen als onze voorvaders. Doordat zij een wereldwijde beweging van de kerk hebben gemaakt, hebben zij de profetieën uit de Schriften en die van onze eigen profeten vervuld. Zij verrichten pionierswerk wanneer zij het evangelie van Jezus Christus aannemen en zich in zijn koninkrijk laten dopen.

Sharon Bradley van de ring Akron (Ohio) heeft die pioniersgeest beschreven met het aanhalen van haar eigen volwassen dochter die had gezegd: 'Sommigen van u vieren de dag van de pioniers op 24 juli, en terecht. Maar voor mijn kinderen en mijn kindskinderen zal 19 november 1974 altijd een bijzondere dag zijn, want op die dag hebben mijn ouders zich laten dopen en begon er pioniersbloed in onze aderen te stromen' ('Pioneers Since 1974', *Ensign*, juli 1988, blz. 27).

Zelfs in een wereldwijde kerk zijn er mensen die blijik geven van onwrikbaar

geloof in afzondering of zonder de steun van hun familie of een gemeente van de kerk.

Robert Muhile is lid van de kerk geworden terwijl hij werkte en studeerde in Caïro. Nadat hij tot ouderling was geordend, keerde hij terug naar zijn geboortedorp in Tanzania om zijn familie deelgenoot van het evangelie te maken. Helaas was hij daar meer dan 960 kilometer (drie dagen in de bus) verwijderd van de dichtstbijzijnde gemeente van de kerk in Dar-es-Salaam. Na zes maanden verstoken te zijn geweest van het avondmaal, vroeg hij toestemming aan de zendingspresident om zichzelf iedere zondag het avondmaal te bedienen. Het verzoek werd ingewilligd.

Iedere zondag nodigde Robert zijn familie uit om samen met hem de eredienst bij te wonen. Omdat zij steeds de voorkeur gaven aan hun eigen kerk, hield hij zijn eigen dienst – helemaal alleen. 'Ik zette brood en water klaar', vertelt hij, 'en ook een kom water en een handdoekje om mijn handen te reinigen. Ik zong een lied uit mijn lofzangenboek. Vervolgens sprak ik een openingsgebed uit. Omdat ik alleen was, had ik geen bekendmakingen, dus zong ik gelijk de avondmaalslofzang, waarna ik het avondmaal bereidde. Dan knielde ik neer, sprak de zegen erover uit en nam ervan. Na het avondmaal bedekte ik het weer, want wij eerbiedigen het te allen tijde. Dan bood ik mezelf een toespraak aan: mijn getuigenis. Daarna zong ik weer, zoals gebruikelijk in de zondagsschool, en las in het boek *Evangeliebeginselen*. Ik besloot met een gebed. Vervolgens woonde ik de priesterschapsvergade-

ring bij. Na de lofzang bad ik en las de les die ik voor die dag had uitgekozen uit de studiegids voor de priesterschapsdragers. Ten slotte zong ik nog een keer en sprak het slotgebed uit' (aangehaald in E. Dale LeBaron, 'Evangeliepioniers in Afrika', *De Ster*, mei 1994, blz. 42-44).

Robert Muhile is werkelijk een pionier.

ONS ERFGOED AAN GELOOF

Wanneer ik nadenk over het ontzagwekkende erfgoed aan geloof dat wij heden ten dage genieten en over de rijke zegeningen die wij nu hebben dankzij de offers die zijn gebracht door onze voorvaders, de pioniers van weleer, krijg ik een beter begrip van de boodschap van de Heer aan de kinderen van Israël toen zij eindelijk gevestigd waren in het beloofde land nadat hun ouders 40 jaar in de wildernis hadden rondgezworven. Na het volk te hebben herinnerd aan de grote wonderen en zegeningen die gepaard waren gegaan met hun uittocht uit Egypte, zei de Heer bij monde van Jozua: 'Zo gaf Ik u een land waarvoor gij niet gezwoegd hebt, en steden die gij niet gebouwd hebt, en waarin gij toch woont; en gij eet van wijngaarden en olijfbomen die gij niet geplant hebt' (Jozua 24:13).

In een treffende toespraak die hij hield tijdens de aprilconferentie van het jaar van de 100-jarige viering, 1947, zei president J. Reuben Clark jr., eerste raadgever in het Eerste Presidium: 'Laten wij nooit vergeten dat de heldendaden van onze vaders en moeders – de pioniers – hún daden en niet de onze zijn; hun werken strekken niet tot onze

eer; wij kunnen niets opeisen op grond van hun prestaties, maar moeten door eigen arbeid opklimmen. En als die arbeid tekort schiet, zullen wij tekort schieten. Wij kunnen geen eer, beloning, respect, positie, erkenning of verdienste opeisen wegens hetgeen onze voorvaders waren of presteerden. We staan op onze eigen voeten en in onze eigen schoenen' (Conference Report, oktober 1947, blz. 160).

Toch is de pioniersgeest aanwezig in ons, de erfgenamen van hun geloof. Wij zijn hun mooiste gedenkteken. Op onze schouders rust de zegen om het werk waarmee zij zijn begonnen, voort te zetten – om verder te bouwen op hun geloof.

GELOOF OM TE OFFEREN

Ik heb het bewijs van dat duurzame geloof dagelijks gezien wanneer mannen en vrouwen de oproep om te dienen aanvaardden. Daarin ligt de beproeving van ons geloof. Wij zullen wellicht niet de fysieke offers hoeven te brengen die onze voorvaders hebben gebracht, Nee, de beproeving van onze toewijding aan het evangelie zal grotendeels een innerlijke beproeving zijn. Wij geven blijk van onze gehoorzaamheid aan de wetten van het evangelie door onze aanvaarding van de roepingen die wij krijgen, door de kwaliteit van ons dienstbetoon en door de getrouwheid waarmee wij het evangelie naleven.

Ik ben vaak getuige geweest van de reactie van hedendaagse pioniers die wegens hun roeping persoonlijke offers moesten brengen bij het dienen van hun medemens. Menigmaal schoten

Omdat de bus te duur was, liep een pioniersgezin met acht leden 's zondags altijd tien kilometer om de dichtstbijzijnde gemeente te bezoeken.

woorden tekort om hun bereidheid om zich voor anderen in te zetten te beschrijven.

Toen zij werden gevraagd om voltijs te dienen in een van onze opleidingsinstituten voor zendingen, antwoordde een trouw, toegewijd echtpaar, dat voorheen al eens alles had achter moeten laten om in het zendingsveld en in de tempel te dienen: 'Wij zijn bereid te dienen waar de Heer ons maar hebben wil.'

Als zendingspresident heb ik eens een broeder geroepen om leiding te geven aan een zendingsdistrict. Nadat hij de roeping had aanvaard, werd de nieuwe districtsresident gevraagd wat hij zou doen als zijn werk problemen gaf voor zijn roeping. Zonder de minste aarzeling gaf hij te kennen dat hij in dat geval van werk zou veranderen! Zulke mannen en vrouwen zijn de hedendaagse pioniers.

Wij pionieren wanneer wij rustig en ootmoedig, op grote en kleine manieren, trouwe volgelingen zijn en tot het einde toe volharden. Let eens op de getrouwheid van Yenny Figueredo en haar familie uit Paraguay, die op een zeker moment vijf kilometer van het kerkgebouw vandaan woonden. 'Omdat we met z'n achten waren, konden we ons het busgeld niet veroorloven. Er zat niets anders op dan te lopen: heen twee uur en terug nogeens twee uur. Iedere zaterdag

ILLUSTRATOR: GLEN S. HOPKINSON

gingen we naar de kerk voor het jeugdwerk en de wekelijkse activiteiten. En omdat de diensten op zondag 's ochtends en 's middags werden gehouden, legden we het traject twee keer af – ofwel twintig kilometer. Wanneer het heel erg warm was namen we onze lunch weleens mee en wachtten dan onder een boom tussen de twee diensten. Vanaf de dag dat ik werd gedoopt kan ik mij niet heugen dat wij ooit een vergadering of dienst hebben overgeslagen' (aangehaald in Marvin K. Gardner, 'Pioniers in Paraguay,' *De Ster*, september 1993, blz. 11).

De bereidheid van de kerkleden om alles te offeren, zonodig zelfs hun

leven, als bewijs van hun geloof, wordt iedere dag op veel manieren getoond, soms zo stilltjes dat hun geloof en heldenmoed de meesten van ons ontgaat.

Toen ik een paar jaar geleden fungeerde als algemeen bestuurder van de afdeling zendingswerk, werden twee van onze voortreffelijke zendingelingen in Bolivia vermoord bij een zinloze terroristenaanval. Vanzelfsprekend ging dit tragische voorval gepaard met veel verdriet voor de ouders en verdere familie. Het lichaam van de twee jongemannen, ouderling Todd R. Wilson en ouderling Jeffrey B. Ball, werd naar de Verenigde Staten vervoerd om daar te worden begraven. Na de begrafenis-

dienst die voor ouderling Ball was gehouden, verscheen er een artikel in de *Church News*, waarin onder andere stond:

‘De moeder van ouderling Ball herinnert zich dat hij voor zijn vertrek naar het zendingsveld had opgemerkt dat er volgens hem geen verdrietiger gevoel kon zijn, dan na je zending naar huis terug te keren met het besef dat je niet echt je best had gedaan. Zijn beide ouders zijn ervan overtuigd dat hun zoon zich wel degelijk volledig heeft ingezet, hoewel geen van beiden er een vermoeden van kan hebben gehad dat hij zijn leven in dienst van de Heer zou verliezen.

‘Toch zei zijn vader te weten dat zijn zoon de roeping ook zou hebben aanvaard als hij had geweten wat het gevolg zou zijn. “En het frappante is, dat ik werkelijk het gevoel heb dat ik hem ook dan had laten gaan!”’ (R. Scott Lloyd, ‘Elder Ball Touched Lives for Good,’ *Church News*, 3 juni 1989, blz. 14).

Wij, die dit erfgoed aan geloof hooghouden, elkander onbaatzuchtig dienen, de rijkdommen van het evangelie met al Gods kinderen delen en dagelijks in licht en waarheid leven, zijn allen pioniers. Samen met hen die ons zijn voorgedaan, zetten wij elke stap in geloof. Wij volgen Jezus Christus, de Heer! □

G E L O O F B I J E L K E

Vurig $\text{♩} = 72-84$

1. Een won - der - baar werk, dat de Heer had voor - speld, wordt
2. Veel no - be - le hei - li - gen heb - ben dat werk om -
3. Nu wij wil - len hel - pen bij dit gro - te werk, de

on - der de men - sen ont - vouwd. O gij die u stelt in de
armd en met geest - drift ver - breid, en heb - ben zich - zelf in de
sik - kel gaan in - slaan met macht, en uit - gaan in vel - den, al

dienst van uw God, geef Hem heel uw hart, kracht en trouw. Want
dienst van hun Heer met hart en ver - stand toe - ge - wijd. Nu
wit voor de oogst - wij doen het met al on - ze kracht, op -

heb - ben pro - fe - ten, door eng' - len be - zocht, de da - gen niet aan -
zijn zij ons voor - beeld van deugd en ge - loof, van vi - sie en be -
dat on - ze ziel niet ver - lo - ren zal gaan, maar za - lig - heid ons

VOETSTAP

schouwd dat Chris - tus o - ver de he - le aard' zijn
leid, van lief - de die al - le vrees ver - bant en
wacht, en wij voor God on - be - risp' - lijk staan, die

kin - d'ren zeeg' - nen zou?
of - fer - vaar - dig - heid. Ge - loof bij el - ke
laat - ste, blij - de dag.

voet - stap, wij vol - gen on - ze Heer; zijn
voet - stap

rei - ne lief - de geeft ons hoop en leidt ons im - mer - meer.

Tekst: naar K. Newell Dayley, (1939-)

Muziek: K. Newell Dayley, (1939-)

Leer en Verbonden 4

© 1996 HLD. Alle rechten voorbehouden. Deze muziek mag
gekopieerd worden voor incidenteel, niet-commercieel
gebruik thuis of in de kerk. Deze mededeling moet op elke
kopie vermeld staan.

NAAR DE BESTE GAVEN STREVEN

Algemeen presidium zustershulpvereniging

Voor heel 1997 geldt voor de huisbezoekboodschap het thema: 'Ernstig naar de beste gaven streven' (LV 46:8). Als algemeen presidium sporen wij u aan afdeling 46 van de Leer en Verbonden te bestuderen en vervolgens aanspraak te maken op de heerlijke beloften die daarin staan, voor uzelf en voor hen die u liefhebt en dient.

WAT ZIJN GEESTELIJKE GAVEN?

Onze Vader in de hemel biedt ons toegang tot een bijzondere groep zegeningen die vaak 'geestelijke gaven' worden genoemd. Deze gaven verschillen van de vele andere zegeningen die wij kunnen genieten, zoals talenten, familiebanden of misschien wel bijzondere geleerdheid. Die geestelijke gaven zijn zo belangrijk dat de Heiland ons aanspoort om er ernstig naar

te streven. Wij kunnen denken aan de gaven van getuigenis, wijsheid, kennis, geloof om te worden genezen en onderscheiding. Onze hemelse Vader zegenet ons met die gaven naargelang wij zijn geboden naleven en onze verbonden bewaren. Ze worden ons gegeven ter

verdieping van ons geestelijk leven en om anderen te dienen, 'opdat allen er door mogen worden gebaat' (LV 46:12).

Hoewel slechts weinigen al die geestelijke gaven bezitten, is het ook zo dat er geen enkel lid van de kerk is die niet minstens één van die gaven heeft (zie LV 46:11).

HOE STREVEN WIJ NAAR GEESTELIJKE GAVEN EN ONTVANGEN WIJ DIE?

Velen van ons bezitten reeds geestelijke gaven, maar soms herkennen wij ze niet. We denken misschien dat ze bestemd zijn voor mensen met bijzondere behoeften of een bijzondere roeping. Om diezelfde reden zullen wij misschien verzuimen ernstig naar de geestelijke gaven te streven, ook al zijn ze ons beloofd. De Heiland geeft ons de opdracht: 'U is geboden God, die mildelijk geeft, in alle dingen te vragen (...) opdat het voor het welzijn moge zijn van allen, die naar Mij zoeken en tot Mij bidden' (LV 46:7, 9).

In afdeling 46 noemt de Heer zes voorwaarden om geestelijke gaven te kunnen ontvangen: (1) Er mag niet naar worden gestreefd als teken (zie vers 9); (2) ze moeten worden gebruikt om anderen te dienen (zie de verzen 12 en 26); (3) ze moeten worden gebruikt 'in de naam van Christus' (vers 31); (4) wij moeten God danken 'voor elke zegen, waarmede gij ook wordt gezegend' (vers 32); en (5) wij moeten 'voortdurend deugd en heiligheid voor [de Heer] beoefenen' (vers 33).

De zesde voorwaarde is bidden 'volgens de Geest' (vers 30). President Brigham Young heeft eens een boodschap van de profeet Joseph Smith ontvangen na zijn dood als martelaar, waaruit blijkt hoe belangrijk het is de Geest bij ons te hebben: 'Zeg de broeders ootmoedig en getrouw te zijn en er vooral voor te zorgen de Geest des Heren bij zich te houden, want die zal hen ten goede leiden. Let erop de zachte stem niet af te wijzen; zij zal hun leren wat zij moeten doen en waarheen zij moeten gaan. (...) Zeg de broeders een open hart te hebben, zodat zij klaar zijn om de Heilige Geest te ontvangen wanneer die tot hen komt. Zij kunnen de Geest van de Heer van alle andere geesten onderscheiden: Hij zal vrede en vreugde in hun ziel brengen, en alle boosaardigheid, haat, twist en kwaad uit hun hart verwijderen zodat zij geen ander verlangen zullen hebben dan om goed te doen' (*Juvenile Instructor* 8 [1873], blz. 114).

De gaven van de Geest worden ontvangen door middel van de Heilige Geest. Het is ons oprechte gebed als presidium dat de zusters van de kerk hun hart zullen openstellen voor die gaven, er ernstig naar zullen streven, zo zullen leven dat zij waardig zijn ze te ontvangen, en ze zullen gebruiken voor aller welzijn.

• *Waarom zijn geestelijke gaven zo belangrijk? (Zie Leer en Verbonden 46:7-9.)*

• *Hoe zijn geestelijke gaven een zegen geweest voor uw eigen leven en dat van anderen? □*

De kerk heeft nieuw logo

Het nieuwe logo van de kerk, waarin de nadruk ligt op de naam van de Heiland, is nu in het Nederlands klaar.

Dit logo, dat in december 1995 door het Eerste Presidium werd aangekondigd, maakt gebruik van een speciaal vervaardigd lettertype dat niet in de handel verkrijgbaar is. Het staat op geautoriseerd materiaal van de kerk, zoals lesboeken en handboeken, de naambordjes van zendingen en het naambord van de kerk op onze gebouwen.

President Boyd K. Packer, waarnemend president van het Quorum de Twaalf heeft er in een brief aan kerkleiders op gewezen dat de bijbehorende richtlijnen zijn opgesteld 'ten einde de waardigheid, het cachet en de wettelijke bescherming van de naam van de kerk en het daaraan verbonden logo te beveiligen (...) Ongeautoriseerd gebruik van de naam of het logo van de kerk is een schending van zowel het kerkebeleid als de merkenwet. Bovendien worden daarmee de inspanningen van de kerk doorkruist om de zuiverheid en integriteit in verband met het gebruik van haar naam te handhaven.' Verder zegt president Packer dat het om budgettaire redenen wenselijk is dat bestaande voorraden briefpapier, enveloppen en ander kerkmateriaal met het bestaande kerklogo worden opgebruikt alvorens nieuwe bestellingen te plaatsen. Naamborden op kerkgebouwen worden gehandhaafd totdat een ingrijpende verbouwing het vervangen van het oude naambord aannemelijk maakt.

Volgens Bruce L. Olsen, directeur van de afdeling public relations, 'legt het nieuwe logo opnieuw de nadruk op de officiële naam van de kerk en op de centrale positie van de Heiland in haar theologie.'

Het nieuwe logo, dat een product is van de grafische afdeling van de kerk, is voor iedere taal apart ontworpen en goedgekeurd alvorens in het betreffende taalgebied te worden verspreid. ■

Ons erfgoed en Supplement op de cursus evangelieleer 1997 is nu verkrijgbaar

Het Eerste Presidium heeft de uitgave door de kerk bekendgemaakt van een nieuw boek, getiteld *Ons erfgoed -- Beknopte geschiedenis van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen*.

In een brief aan de kerkleiders heeft het Eerste Presidium gesteld dat het boek 'ertoe zal bijdragen dat de leden vertrouwd raken met de geschiedenis en het erfgoed van de kerk. Dit boek zal een aanwinst zijn voor ieders boekenkast. Het zal worden gebruikt ter aanvulling van de cursus evangelieleer in 1997: Leer en Verbonden en de geschiedenis van de kerk. Ieder gezin in de kerk zal een exemplaar van *Ons erfgoed* ontvangen.'

Het boek, dat geschreven is door een vrijwilligerscomité van de kerk, geeft een samenvatting van het ontstaan van de kerk. Daarnaast worden er enkele hoofdstukken gewijd aan de hedendaagse kerk, terwijl ook de wereldwijde kerk enige aandacht krijgt. De nadruk ligt op het geestelijk erfgoed van alle leden.

Ronald L. Knighton, directeur van de afdeling leerplannen, wijst erop dat 'de herstelling, de westwaartse trek van de heiligen en de nederzettingen in de vroege geschiedenis van de staat

Utah, beginselen en een erfgoed af-schilderen die ons hebben gevormd tot het volk dat wij nu zijn. Begin-selen zoals toewijding, getrouwheid, volharding, hoop en dienstbetoon vormen een onderdeel van het erfgoed waarin wij allen in deze tijd delen.'

De brief waarin de verschijning van *Ons erfgoed* werd aangekondigd, ging vergezeld van een Supplement op het leerkrachtenboek cursus Evangelieleer, waarin de leerkrachten worden attent gemaakt op beschikbaar bijkomend materiaal voor de cursus 1997 en aanwijzingen krijgen voor het verwerken daarvan in de bestaande lessen. Het materiaal omvat onder andere *Ons erfgoed, Waarheid hersteld, Videopresentatie Leer en Verbonden en kerkgeschiedenis, De Ster*, platen uit de mediathek en 'Evangelieplaten' (34730 120). Ook zullen er in 1997 in *De Ster* artikelen worden gewijd aan pioniers uit het verleden en het heden ter viering van de aankomst van de pioniers in de Salt Lake Valley in 1847.

Josiah W. Douglas, manager kernleerplan, legt uit dat *Ons erfgoed* niet is bedoeld ter vervanging maar ter aanvulling van *Waarheid hersteld*, dat is geschreven door president Gordon B. Hinckley. Het supplement bevat bijvoorbeeld het voorstel hoofdstuk 1 van *Waarheid hersteld* en de bladzijden 1-4 van *Ons erfgoed* samen met les 2 van het lesboek Evangelieleer te bestuderen.

Broeder Douglas stelt tevens voor al het leerplanmateriaal samen te gebruiken ter verkrijging niet alleen van de cursus Evangelieleer, maar ook van de evangeliestudie in het gezin. 'De volwassenen, de jonge mensen en de kinderen krijgen in de zondagsschool en in het jeugdwerk lessen die op hetzelfde standaardwerk zijn gebaseerd.' In 1997, het jaar dat de aandacht uitgaat naar de geschiedenis van de kerk, kan de bestudering van *Ons erfgoed* en ander materiaal in gezinsverband, 'het samen leren en samen delen aanmoedigen.' Het genoemde materiaal en het pas-verschenen *Ons erfgoed* is te verkrijgen bij het distributiecentrum. ■

President Hinckley blijft het druk houden

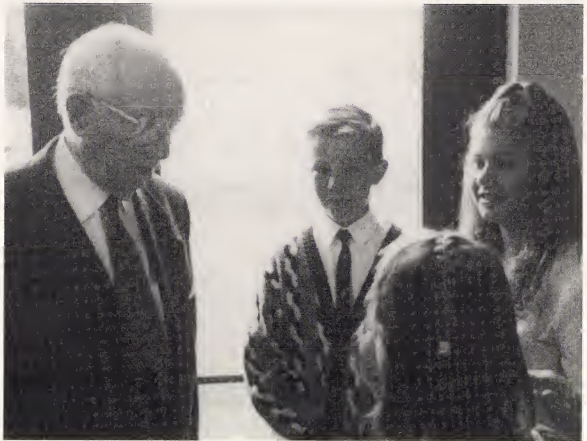
De afgelopen tijd heeft president Gordon B. Hinckley -- zoals steeds -- aan zoveel mogelijk mensen zijn getuigenis gegeven en hun zijn liefde betuigd.

Toespraak voor American Legion
President Hinckley heeft de thematoespraak gehouden tijdens de dienst die deel uitmaakte van de nationale bijeenkomst van deze oud-strijdersvereniging in Salt Lake City. Hij haalde de zinspreuk van de Verenigde Staten aan, 'In God We Trust'

Almachtige als de heersende macht van dit heeal, verschrompelt en sterft dat allerbelangrijkste besef van persoonlijke en nationale verantwoordelijkheid. Ik ben ervan overtuigd dat dit één van de oorzaken is voor de talloze maatschappelijke problemen waar wij tegenwoordig mee te maken hebben.'

De volgende dag werd president Hinckley door de *American Legion* gehuldigd met hun 'Good Guy' Award [ongeveer: Goeie-gezonderscheiding] voor zijn levenslange

FOTO WALTER A. BIDDLE

President Hinckley begroet de jeugd tijdens een regionale conferentie in Eugene (Oregon).

(wij vertrouwen op God), die op de Amerikaanse muntstukken en bankbiljetten is aangebracht.

'Ik meen te mogen beweren dat dit de grondslag is waarop deze natie werd gevestigd,' zei hij tegen de 6000 aanwezigen in de Tabernakel op Temple Square, 'het onwankelbare vertrouwen in het vermogen van de Almachtige om ons te leiden en te beschermen (...)

'Zonder de erkenning dat er een God bestaat, zonder de erkenning van de

spanningen. Wie die onderscheiding zal ontvangen, wordt bepaald door een nationaal comité; in het verleden is zij toegekend aan presidenten van de Verenigde Staten en andere prominente figuren.

'President Hinckleys vele toespraken hebben zowel jonge als volwassen mensen geroerd en geïnspireerd', zei James McKee, zegsman van de *American Legion*. 'De majesteit van zijn boodschap heeft zich in onze gedachten en onze herinne-

ring vastgezet als een verheven belevenis van kracht en spiritualiteit.'

Regionale conferentie in Oregon

Het drukke programma van president Hinckley omvatte ook een reis naar Eugene (Oregon), waar hij ongeveer 4600 mensen heeft toegesproken tijdens een regionale conferentie, instructies heeft gegeven tijdens een trainingsbijeenkomst voor priesterschapsdragers en zich heeft onderhouden met 192 voltijdzendingen die in dat gebied werkzaam zijn. Veel van president Hinckleys opmerkingen tijdens de conferentie waren bedoeld voor de jeugd. 'We hebben een gebod opgelegd gekregen dat wij onze handen en ons verstand moeten trainen', zei hij. 'Bedankt voor jullie deugdzaamheid. Bedankt voor jullie moed. Bedankt voor jullie saamhorigheid. Bedankt voor het bezoeken van het instituut en het seminarie, waardoor jullie de zegeningen deelachtig worden die daar te verkrijgen zijn - niet alleen doordat het evangelie daar wordt geleerd, maar ook door het gezelschap waarin jullie kunnen verkeren. Ik wil jullie op het hart drukken: zoek vooral vrienden in de kerk; wees één en versterk elkaar. Wanneer er dan verleiding komt, heb je iemand op wie je kunt steunen, die jou tot zegen kan zijn en je kracht kan geven zodra je die nodig hebt. Dit is waar deze kerk toe dient: om elkaar te kunnen bijstaan in momenten van zwakte, zodat we fier, trouw en deugdzaam rechtop kunnen staan.'

In zijn opmerkingen aan het adres van de 615 aanwezige leiders op de trainingsbijeenkomst, die vier uur duurde, gaf president Hinckley hun de raad zich te concentreren op de ontwikkeling van de spiritualiteit van de leden in hun gebied. Hij moedigde hen tevens aan niet alleen in de Bijbel en het Boek van Mormon te lezen, maar om ook te lezen over de profeet Joseph Smith.

'Ik druk u op 't hart anderen te dienen en nauwe banden te smeden met de andere leden in uw wijk,' zei hij, 'en vooral de jeugd. Neem de tijd

om persoonlijk met hen te spreken.'

Geestelijk programma aan de Brigham Young University

In zijn toespraak voor studenten en hoogleraren die het Marriott Center tot de nok toe vulden, spoorde president Hinckley de studenten aan om boven de middelmaat uit te stijgen. 'Jullie zijn goed,' zei hij tegen de ruim 22 000 aanwezigen, 'maar dat

haar kunnen redden.'

President Hinckley deed een beroep op iedere aanwezige 'om een leider te worden in het voorstaan van iedere goede zaak die glans geeft aan onze beschaving en ons leven troost en harmonie verschaft. U kunt een leider of leidster zijn. Als lid van deze kerk moet u dat zelfs zijn bij die goede zaken die de kerk bevordert. (...) De tegenstander van alle waar-

FOTO MARK PHILBRICK

Na afloop van de eerste-spadestek voor de Harold B. Lee-bibliotheek schudden veel BYU-studenten de hand van president Hinckley.

is op zich niet voldoende; jullie moeten voor een bepaald iets goed zijn. Jullie moeten het goede bevorderen in de wereld, die een beter oord moet zijn dankzij jullie aanwezigheid. En het goede in jullie moet aan anderen worden verbreid (...)

'In deze wereld, die zo tjokvol problemen zit en voortdurend door duistere en duivelse moeilijkheden wordt beplaagd, kunnen en moeten jullie boven de middelmaat uitstijgen', vervolgde hij. 'Jullie kunnen je in de strijd werpen en met luid stem opkomen voor het goede.'

'Jullie kunnen eenvoudig niet werkloos aan de kant blijven staan (...) en toelaten dat de wereld doelloos voortsukkelt. Zij heeft jullie kracht, jullie moed en jullie stem nodig bij het bepleiten van die waarden die

heid wil jullie maar al te graag afkriegen van die inspanning. Werp die vrees van u af en wees kloekmoedig voor de zaak van waarheid, gerechtigheid en geloof. Als jullie nu besluiten dat dit het patroon in jullie leven zal zijn, zullen jullie die beslissing geen tweede keer hoeven te nemen.'

Eerste-spadestek voor de Harold B. Lee-bibliotheek

Met de veiligheidshelm op het hoofd nam president Hinckley, samen met president Monson, eerste raadgever in het Eerste Presidium, en president Faust, tweede raadgever in het Eerste Presidium, deel aan de eerste spadestek voor de uitbreiding van de Harold B. Lee-bibliotheek op de campus van de Brigham Young Uni-

versity.

President Hinckley sprak zich uit over de grootte van de geplande uitbreiding – ruim twee hectare – waarin de zeldzame en tere documenten van de universiteit zullen worden ondergebracht; een uitgebreide bibliotheek voor familiegeschiedenis; materiaal voor de faculteit sociale wetenschappen; een aula met tweehonderd zitplaatsen; twee computerlaboratoria met 400 terminals; en vier klaslokalen met zeer geavanceerde elektronica. President Hinckley merkte op dat het gebouw groter zou zijn dan tien grote ringcentra – en dat het ook meer zou kosten dan tien grote ringcentra. Hij voegde eraan toe dat de bouwkosten gedeekt waren door privé-giften.

Haardvuuravond alleenstaanden

Tijdens een bijzondere haardvuuravond voor alleenstaanden die gehouden werd in de Salt Lake Tabernakel, sprak president Hinckley over

het huwelijk, goddelijke waarde en dienstbetoon.

Tegen hen die ernaar hunkeren getrouwd te zijn, zei hij: 'Blijf hopen. Blijf ernaartoe werken. Maar laat je niet door die ene gedachte obsederen. Het kan best zijn dat wanneer je die hele kwestie naar de achtergrond schuift en je je op andere zaken gaat concentreren, de kansen oneindig veel groter worden.'

President Hinckley gaf de aanwezigen ook de verzekering dat 'jullie allemaal iets goddelijks hebben. Ieder van jullie is een zoon of dochter van God die over een geweldig erfdeel beschikt. Ik hoop dat jullie je zelf nooit omlaag zullen laten. De genen onder jullie die menen niet aantrekkelijk te zijn of geen talenten te hebben, druk ik op het hart vooral niet te blijven ronddolen in de woestenij van het zelfbeklag.'

De kerkleider spoorde de leden tevens aan om 'hen die worstelen met problemen die ernstiger zijn dan die

van jullie' een helpende hand toe te reiken. Hij wees erop dat het leven voor alle mensen vaak moeilijk is, gehuwd of ongehuwd. 'Uiteindelijk', zei hij, 'behoren we niet op die basis te worden ingedeeld, maar als leden van de kerk, waarbij ieder hetzelfde recht heeft op dezelfde aandacht, zorg en mogelijkheden om dienstbaar te zijn verdient.'

Scoutingkamp

Zo'n 28 000 scouts die in Fillmore (Utah) tezamen waren gekomen voor de *Utah Heritage Jamboree* in het teken van ons aller erfgoed, hoorden president Hinckley hun beloven dat zij gelukkig zullen zijn als zij – zoals de scoutingeend zegt – 'hun best doen.'

'Als jullie de gewoonte aankweken om te allen tijde en in alle omstandigheden je best te doen,' zei hij, 'zal dat je leven altijd tot zegen zijn.'

Ouderling Holland bezoekt Hongarije

Een kleine duizend Hongaarse kerkleden waren bijeengekomen om ouderling Jeffrey R. Holland van het Quorum der Twaalf Apostelen te horen spreken tijdens zijn recente bezoek aan hun land. Hij liet hen weten hoezeer hij de Hongaarse vrijheidsstrijders bewonderde en vergeleek die groep vervolgens met de Hongaarse kerkleden en de zendelingen. Hij sprak ook over het belang van de verordeningen ter verzegeling, die in de tempel worden verricht.

Na zijn kennismaking met de heiligen in Boedapest, reisde ouderling Holland door naar Taszar, eveneens in Hongarije, vergezeld door ouderling Dennis B. Neuenschwander van de Zeventig en zijn echtgenote, LeAnn Clement Neuenschwander. Zij spraken daar met een twintigtal plaatselijke leden van de kerk. Ook aanwezig waren een aantal leden uit het Amerikaanse leger die vanuit het Kroatische grensgebied en het

Ouderling Holland met Amerikaanse militairen in Bosnië.

door de Serviërs bezette deel van Bosnië-Herzegovina naar Taszar waren gereisd.

Daarna begaf ouderling Holland zich

naar Ruzla in Bosnië, waar hij een bijeenkomst had met ongeveer 70 leden uit het Amerikaanse leger die daar zijn gelegerd.

Geslaagde muziekavond in Gouda

Het begint al een Goudse traditie te worden, onze muziekavond in de herfst! De deelnemers in de Goudse gemeente beginnen, zodra de 'R' in de maand is, al te oefenen om van de muziekavond o.l.v. broeder Remy van der Put een geslaagde avond te maken. Het begin is altijd spannend! De eerste deelnemers waren lichtelijk nerveus, maar de liedjes 'Destiny' en 'Memory Garden' (met begeleiding van de gitaar) van zuster Marjolein Suyk en zuster Els Roepers werden goed verwerkt door het publiek, dat in groten getale was gekomen om te genieten van deze muziekavond.

Uitgevoerd werden zowel klassieke als populaire werken; van Rachmaninoff tot Andrew Lloyd Webber en van Beethoven tot Spandau Ballet. Kortom, voor elk wat wils! Een aantal deelnemers brachten voor deze gelegenheid zelfgemaakte composities ten gehore, iets wat altijd zeer gewaardeerd wordt door het publiek. Zo konden we genieten van Domingus Pattiasina en Esther met twee uit het hart gegrepen populaire nummers 'People Talking' en 'I Don't Know'. En Kathleen Markus begeleidde zichzelf op de gitaar met het mooie zelfgeschreven lied 'Child', waarbij we duidelijk de liefde voor haar kinderen konden voelen, want daar zong ze over. Onze jongste artiest was Alwin Roepers, die samen met zijn moeder een duet op de blokfluit speelde. Het liedje 'Un dun dip' werd nimmer mooier ten gehore gebracht! Ook het mooie 'Through the Barricades' van Spandau Ballet, werd heel gevoelig uitgevoerd door David Markus (zang) en Jared van Hensen van Uningen (gitaar). Tevens konden we (tot driemaal toe)

genieten van een knap stukje pianospel à la Renate van Hensen van Uningen, zoals 'Moonlight Sonata' van Beethoven. Jos den Brouwer voerde het mooie 'The Master's Touch' van Lex de Azevado uit op het orgel, waarbij hij zich, tot hilariteit van het publiek geheel onzichtbaar maakte door achter het decor te kruipen (noodgedwongen, omdat het orgel zich niet liet verplaatsen!) Na de pauze konden we ongedwongen lachen met Kathleen, Sandy, Aart en broeder Kool, die op spectaculaire

keer kon zelfs onze gemeentepresident, broeder Paul Roepers, genieten (naar eigen zeggen) van een requiem; het mooie maar lastig uit te voeren 'Pie Jesu' van Fauré, gezongen door zijn vrouw (die hem thuis zo dikwijls beproefd heeft met het vele oefenen) en begeleid door Lynn van der Put op piano. Remy van der Put bracht ook zelf op professionele wijze een werk van Verdi, 'Di Provenza il mar, il suol' en een werk van Bemberg 'Ti neige' ten gehore, waar we koude rillingen van kregen! Ook

Els Roepers (l) en Marjolein Suyk.

en komische wijze 'Those Canaan Days' van Andrew Lloyd Webber uitvoerden, waarbij broeder Kool met zijn bellenstok enthousiast opging in de slingers van het decor! Daarna zong Zuster Kool de lofzang 'Leid mij Pelgrim', waarbij zij zichzelf begeleidde op de piano en we de Geest van dit lied konden voelen! Nicky Voskuilen en Remy van der Put verrasten ons hierna met het prachtige duet 'Somewhere Out There', wat door menigeen werd meegeneurd! Natuurlijk konden we, net als voorgaande jaren, weer meegevoerd worden door Lynn van der Puts virtuoze pianospel van Sergei Rachmaninoff dit keer, waarbij we teleurgesteld onze ogen openden toen de laatste noot weerklonk. Zo iets wil je altijd nog eens horen! Deze

werd a capella, op gevoelige wijze en in het Italiaans, vijfstemmig een werk van Mozart uitgevoerd: 'Se Lontan' door Marjolein Suyk, Nicky Voskuilen, Gerry Smink, Remy van der Put en Els Roepers, wat zij eerder ten gehore brachten in de kerk in Den Haag en in een Italiaanse ijssalon aldaar!

Tot slot mochten we genieten van de mooie muzikale boodschap van Lynn en Renate: 'God Be with You Till We Meet Again'. We zullen elkaar zeker ontmoeten volgend jaar op onze Goudse Muziekavond, want deze traditie, waarmee we onze hemelse Vader bedanken voor onze talenten door ze met elkaar te delen, willen we natuurlijk elk jaar voortzetten!

Dit jaar staat in het teken van de aankomst van de pioniers in de Salt Lake Valley in 1847, 150 jaar geleden. Een goede gelegenheid voor Kerknieuws om een aantal Nederlandse pioniers in het voetlicht te zetten. Allereerst de eerste dopelingen in Nederland (met dank aan broeder R. van Ruiten [gemeente Heerenveen] die ons deze informatie heeft verstrekt) en daarna zuster Johanna Carolina Lammers, een van de eerste Nederlanders die de vlakten zijn overgestoken (haar verslag komt uit De Ster van 1 januari 1908, ons ter beschikking gesteld door zuster Margaret Jacobs [Sandy, Utah]). We weten uit diezelfde ster dat ene broeder Timothy Mets al in 1864 naar Zion is geëmigreerd. We zijn op zoek naar nog meer pioniersverhalen waar Nederlanders of Vlamingen bij betrokken zijn, ook van recentere datum. U kunt die sturen naar de redactie van Kerknieuws, Heschepad 1, 5341 GS Oss.

De eerste zendelingen

De eerste zendeling, die de boodschap van het herstelde evangelie naar Nederland bracht, was Orson Hyde. Hij was in april 1840 geroepen voor een zending naar Jeruzalem en kwam in juni 1841, op weg naar Palestina, door Nederland. Onder andere bezocht hij Rotterdam, Amsterdam en Den Haag en liet diverse folders achter. Pas twintig jaar later, tijdens de algemene conferentie van april 1861 te Salt Lake City werden er twee zendelingen aangesteld voor zendingswerk in Nederland. Het waren de 33-jarige Paul August Schettler, een Pruis geboren bij Koblenz in Duitsland, en de 48-jarige Anne Wieggers van der Woude, oorspronkelijk uit Franeker in Friesland. Schettler emigreerde in 1858 naar Amerika en vestigde zich in New York City, vermoedelijk als boekhouder. Hij werd op 9 februari 1860 gedoopt en trok naar het westen met de andere heiligen der laatste dagen. Van der Woude was matroos en zag heel wat van de wereld, o.a. leed hij voor de kust van China schipbreuk en verbleef daar gedurende vijf jaar, alwaar hij dan ook vloeiend Chinees leerde spreken. Later leefde hij met vrouw en drie kinderen in Cardiff (Wales) waar hij met zijn gezin op 30 oktober 1852 lid van de kerk wordt. In januari 1853 verlaat het gezin Van der Woude per schip de haven van Liverpool met als bestemming

Amerika. Zij vestigen zich in Ogden, ten noorden van Salt Lake City.

De eerste bekeerlingen

Zaterdag 13 juli 1861 scheepten de ouderlingen Schettler en Van der Woude zich in om via Liverpool op 5 augustus 1861 in Rotterdam aan te komen. Zoals gebruikelijk in het zendingswerk van die periode, gingen de ouderlingen tijdelijk uiteen om op verschillende plaatsen hun boodschap te brengen. Schettler trok naar Zeist en Van der Woude naar Amsterdam, waar zij elkander weer ontmoetten. Op 21 augustus 1861 scheidde hun wegen zich opnieuw: Schettler bleef in Amsterdam terwijl Van der Woude noordwaarts ging naar Broek, Dokkum, Akkerwoude en omliggende gemeenten, weargno familie en verwanten van deze, van oorsprong Friese zendeling leefden. In zijn brieven schreef hij over zijn prediking in o.a. Workum en Leeuwarden, en in zijn dagboek noteerde hij: '(...) dinsdag 1 oktober te Broek onder Akkerwoude gedoopt Gerrit A. van der Woude en vrouw Bouwdina vd. Woude geboren Potgieter en Elisabeth Wolters, geboren Monsma, vrouw van Dirk Wolters.' Vijfzeventig jaar later, in 1936 spoorde T. Edgar Lyon, zendingspresident en geschiedkundige de stappen van ouderling Van der Woude na en liet op de plaats van die eerste doop in Friesland en Nederland een herdenkingsmonument

plaatsen.

Uit gemeentelijke documenten van Akkerwoude blijkt, dat Gerrit van der Woude van 1850 tot 1859 schippersknecht en in 1869 varensgezel was. In 1879 is hij koopman. Na de dood van zijn vrouw Bouwdina Potgieter, hertrouwt hij in september van 1883 met Sjoerdje Jans Bouma, dochter van Jan Sjoerdis Bouma en Neeltje Hendriks Wijnsma van Bergum. In tegenstelling tot de eerste bekeerlingen, emigreerde Gerrit van der Woude niet naar Amerika, maar bleef hij in Friesland. Bij zijn naspeuringen in 1936 kon zendingspresident T.E. Lyon zelfs nog een achterkleinzoon ontmoeten van deze eerste Nederlandse bekeerlingen. ■

Herinneringen van mijne reis naar Zion in 1867

Het was in Mei 1867, dat mijne Houde moeder (Zij was 75 jaar oud) en ik, vergezeld van nog acht Nederlanders, naar Zion vertrokken. Wij voeren van Rotterdam met het stoomschip "Minnesota" en kwamen na zestien dagen zeereis behouden te New York aan. Buiten de Hollanders waren er nog vele anderen personen van verschillende nationaliteiten, die met ons de reis hadden aanvaard. Op zee stierf een klein kind, dat volgens de op zee gebruikelijke manier begraven werd. Wij reisden per spoor van New York naar Council Bluffs, alwaar toereidselen voor de reis door de wildernissen gemaakt werden. Toen alles gereed was vertrokken wij. De

karavaan bestond uit 460 zware wagens, ieder getrokken door acht ossen. Iederen dag legden wij omtrent 20 mijlen af. Het was een verheven schouwspel als wij des avonds kampeerden. De wagens werden in een cirkel geplaatst, het vee en de menschen er binnen. Er werden gewapende wachters omheen geplaatst en vuren ontstoken tot het bereiden van voedsel. De kapitein ging rond om te zien of alles in orde was en wij onze gebeden deden en of er eensgezindheid was. Het jonge volkje vermaakte zich met zingen, muziek enz. Om 9 uur werd met een hoorn het signaal tot slapen gegeven en alles werd dan rustig. Gedurende den nacht werd er echter streng gewaakt. Des morgens ten half zeven werd het signaal geblazen voor het morgengebed. Als het ontbijt genuttigd was en de vuren uitgedoofd waren, werd de tocht verder voortgezet. Mijn oude moeder kon in de wagen op kisten zitten en zoo reizen, maar aangezien er geen plaats genoeg was voor allen, had ik het genoegen iederen dag in het heete zand te kunnen loopen. Wij leerden elkaar spoedig kennen en op zulk eene reis is het niet altijd zonneshijne, maar er doen zich veel moeilijkheden voor.

Er stierven vele ossen, omdat zij vergiftige planten hadden gegeten. Van de twee wagens waar wij toebehoorden, stierven er 4 zodat 6 van de 8 ossen den wagen moesten trekken. Als een bewijs van stipte gehoorzaamheid en orde dient het volgende. Er was bevel gegeven geen graan te koopen van soldaten, die wij mochten ontmoeten en in een fort thuis behoorden. De broeder met wien ik reisde was dit gebod ongehoorzaam en kocht graan van de soldaten. Zij kochten van dat geld drank en waren al zeer spoedig erg beschenken. Gedurende den nacht schoten zij op ons kamp en vele kappen van de wagens werden door de kogels doorboord. Wij brachten een zeer angstigen nacht door. De man die hiervan de oorzaak was werd ternaauwernood toegestaan in ons midden te blijven en niet weg-

gezonden te worden. Wij allen erkenden dat de bewarende hand des Heeren over ons was geweest.

Daarna kwam er eene zwaardere bereproeving, de geel koofts brak in ons midden uit en 42 slachtoffers, klein en groot, vielen als prooi van die treurige ziekte. Zij werden aan den weg begraven. Eerst werden de lijken in kisten gedaan en dan begraven, maar toen het hout op was, werden de lijken in doeken gewikkeld en zoo in de kuilen gelegd.

De levensvoorraad werd zeer gering en wij moesten erg zuinig zijn. Ik herinner het mij nog levendig, hoe ik met blijdschap een korst brood oppraapte, die ik in het wagenspoor zag en alhoewel er reeds vele wagens over gereden waren, zoo smaakte het als zoete koek.

De reis duurde erg lang, de zomer ging voorbij en de winter begon zich duidelijk te vertoonen. Mijn schoenen waren zoo erg versleten, dat mijn teenen er door kwamen en zoo moest ik in de sneeuw loopen. Mijn teenen waren eenmaal bevroren en de broeders moesten mij helpen. Ik moest in de sneeuw gaan zitten zoodat zij beter werden. Iedere winter zijn zij nog steeds pijnlijk.

Eenmaal kwamen er drie wilde Indianen uit de bergen naar ons toe en vroegen om geschenken. Zij waren geheel naakt en met harige huiden bedekt. Zij geleken veel op beren en wij waren erg bevreesd. Toen wij hun van levensmiddelen en andere geschenken voorzien hadden, vertrokken zij weer. De broeders dachten, dat er een groot aantal verborgen was, want kort voor deze ontmoeting hadden wij een onzer zusters van Zweden verloren. Het had zich als volgt toegedragen. Zij was eenigszins van de karavaan afgedwaald, werd door Roodhuiden opgenomen, op een paard gebonden en spoedig was Zij uit ons oog verdwenen. Haar kermeu en schreeuwen was hartverscheurend, maar wij konden haar niet helpen. De bedroefde vader, man en vijf kinderen dezer zuster waren niet te troosten, want zij begrepen dat zij elkaar in dit leven niet meer zouden weer-

zien.

Op zekeren dag, toen de broeders uitgezonden waren wild te schieten, dwaalde een broeder te ver weg en door de jagers als een wild beest aangezien en dood geschoten. Dit was een zeer droevig voorval.

Ik zal niet verder over mijn onderzendingen uitwijden, maar wil mijn getuigenis geven. Dat ik mij steeds verheugd gevoelde en nooit murmureerde of klaagde, maar altijd dankbaar was, waardig te zijn naar Zion te mogen optrekken, aldaar groote zegeningen te ontvangen en in het geloof versterkt te worden. Het duurde zeven maanden eer wij in de valleien der bergen aankwamen. Groot was de vreugde der broeders die ons tegemoet kwamen met groote potten soep, zoodat wij allen verkwikt werden.

Groot is de genade en liefde des Heeren over Zijne kinderen, die Hem willen vreezen en gehoorzamen.

Van de Hollanders die met mij optrokken zijn er zes afgevallen en mijnne moeder en ik waren de eenige welke standvastig bleven. Mijnne moeder was 87 jaren oud toen zij stierf in het volle geloof en vertrouwen in het heilige werk Gods.

Mijne dagen zijn bijna geteld, maar ik hoop mijne reis voort te zetten over de valleien des doods en aan te landen in het koninkrijk des Vaders, in de vreugdevolle gewesten, waar alle tranen zullen gedroogd worden, waar geen pijn noch smart meer zal zijn, maar eeuwige vrede en zaligheid zal genoten worden.

Broeders en zusters, weest standvastig in het Evangelie en weet dat wat u ook mag overkomen, het altijd tot uw welzijn zal wezen als gij blijft volharden. Ik hoop dat wij allen getrouw zullen blijven.

Uw nederige zuster in het Evangelie,

*Johanna Carolina Lammers,
Ogden City, Utah, Dec. 1907.*

DE KINDERSTER

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

FEBRUARI 1997

JEZUS CHRISTUS ZEGENT DE KINDEREN

Jezus Christus had de Nephieten gezegd hun kleine kinderen bij Hem te brengen. De kinderen zaten op de grond om Jezus heen. 3 Nephi 17:11–12

De Heiland zei tegen de mensen dat ze moesten knielen. Toen knielde ook Hij en bad tot zijn hemelse Vader. 3 Nephi 17:13–15

Het gebed van de Heiland was zo groot en wonderbaar, dat het niet kon worden opgeschreven. Toen de Nephieten het hoorden, was hun ziel van vreugde vervuld. 3 Nephi 17:16–17

Na zijn gebed zei Jezus tegen de Nephieten: 'Gezegend zijt gij wegens uw geloof. En nu, ziet, Mijn vreugde is volkomen.' 3 Nephi 17:18–20

Er was zoveel liefde en blijdschap in zijn hart, dat Hij moest huilen. 3 Nephi 17:21

Hij nam hun kleine kinderen één voor één bij Zich en zegende ze. Hij bad tot zijn hemelse Vader voor ze en hieldte toen weer. 3 Nephi 17:21–22

Hij zei tegen de Nephtien: 'Ziet uw kleinen.'
3 Nephi 17:23

Terwijl de mensen toekeken, kwamen er engelen uit de hemel die de kinderen omringden. De kinderen en de engelen waren omgeven met hemels vuur. 3 Nephi 17:24

VAN VRIEND TOT VRIEND

OUDERLING AUGUSTO A. LIM

van de Zeventig

Uit een interview met Ruth Liljenquist

Ik ben in 1934 geboren op Marinduque, een eiland in het midden van de Filipijnen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog woonde ons gezin in Bohol, waar wij buiten het bereik van de oorlog waren. Daarna gingen we op een ander eiland wonen, Negros Oriental, waar ik opgroeide en later rechten ging studeren. Ik was in 1956 klaar met mijn studie. Mijn vrouw, Myrna, en ik zijn in 1960 getrouwd. Pas in januari 1964 zijn wij in contact gekomen met het herstelde evangelie.

Op een zondagochtend zaten we op de galerij aan de voorkant van het huis toen mijn oudste dochter, die toen drie was, me iets vroeg dat me overrompelde. Toen ze wat vriendjes zag die in hun nette kleren op weg naar de kerk waren, vroeg ze: 'Waarom gaan wij niet naar de kerk?' In die tijd gingen we inderdaad niet omdat mijn vrouw en ik niet bij dezelfde kerk hoorden, en wij geen van beiden lid wilden worden van de kerk van de ander.

Die vraag van mijn dochtertje zette me aan het denken. Ik maakte me bezorgd omdat ik voor mijn trouwen altijd naar de kerk was gegaan. Die avond werd ik geïnspireerd om neer te knielen en leiding uit de hemel te vragen. Ik weet nog dat ik zelfs zei dat ik mijn leven zou geven om de Heer te dienen.

Een paar dagen later klopten twee jongemannen aan die zichzelf voorstelden als boodschappers van de Heer. Toen ze mij hun kaartje gaven, herinnerde ik me een aantal zaken die ik over hun kerk wist. Als jongen had ik vaak wild-westromans gelezen waarin mormoonse pioniers en nederzettingen werden genoemd. Ik had ook over een aantal leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen gelezen in Amerikaanse

Boven: Broeder Lim als 3-jarige kleuter en toen hij met 16 jaar zijn schooldiploma haalde.

Rechts: Broeder Lim en zijn gezin.

ILLUSTRATOR: DILEEN MARSH; FOTO'S MET TOESTEMMING VAN DE FAMILIE

tijdschriften. Toen we begonnen te praten over de leerstellingen van de kerk, ontdekte ik tot mijn verbazing dat ik de meeste van die leringen al geloofde. Ik had de Bijbel gelezen en wist dat God de Vader, Jezus Christus en de Heilige Geest drie afzonderlijke wezens waren. Ook had ik het gevoel dat er profeten en openbaring moesten zijn.

De zendingen hebben me toen een aantal maanden onderwezen, maar het lukte me eigenlijk niet een getuigenis te krijgen van Joseph Smith en het Boek van Mormon. Ik had de passages in het Boek van Mormon gelezen die de zendingen voor mij hadden aangestreept, maar ik had er moeite mee hun uitdaging aan te nemen om het hele boek te lezen.

Ik vond het fijn als ze bij ons thuis waren, maar ik voelde wel dat ze ontmoedigd begonnen te raken. Op zekere dag, toen ze me weer eens aanspoorden om te lezen en te bidden, voelde ik dat dit hun laatste poging was. Omdat ik niet wilde dat zij hun bezoeken zouden staken, besloot ik te gaan lezen. Maar deze keer bad ik met een oprecht verlangen om te weten te komen of het boek waar was. Er gebeurde een wonder: het boek verveelde me niet, zoals steeds daarvoor. Integendeel, ik was zo geboeid dat ik niet kon ophouden met lezen.

Die avond, nadat ik vele hoofdstukken had gelezen, wist ik dat dit het woord van God was. Nu dat ik een sterk getuigenis had van het Boek van Mormon, was het voor mij heel gemakkelijk om Joseph Smith te aanvaarden als profeet. Toen de zendingen terugkwamen en vroegen of ik me wilde laten dopen, zei ik ja. Dat vond plaats in november 1964. Bij mijn doop was ik mij zo sterk bewust van de Geest van de Heer, dat ik me werkelijk

wedergeboren voelde. Naast het doopverbond sloot ik een privéverbond met de Heer dat ik Hem mijn leven lang zou dienen.

Meteen na mijn doop werd ik geroepen als eerste raadgever in de zondagsschool van de gemeente, en enkele weken later als financieel administrateur. Door de jaren heen ben ik werkzaam geweest als gemeentepresident, ringpresident, regionaal vertegenwoordiger, president van het zendingsgebied Naga (Filipijnen), en nu als president van de Manila-tempel.

Als kerkleider in de Filipijnen mocht ik helpen bij de planning en de constructie van de Manila-tempel. De Heer heeft daarover gewaakt. De dag voor het steken van de eerste spade werd Manila bedreigd door een tyfoon, zodat we bang waren dat de ceremonie geen voortgang zou kunnen vinden. Die avond, tijdens een conferentie voor de zendingen, bad een van hen dat het weer zou verbeteren zodat alles volgens plan kon gebeuren. In de nacht veranderde de tyfoon van koers, zodat we de volgende dag de eerste spade konden steken.

Ik ben zo dankbaar dat ik lid van de kerk ben. Ik hoop dat jullie, de kinderen van de kerk, door gebed en door studie te weten zullen komen dat het evangelie en het Boek van Mormon waar zijn. Mijn vrouw en ik hebben acht kinderen, die wij in het evangelie hebben grootgebracht. Ik ben zo blij dat mijn oudste dochter me als kleuter die belangrijke vraag heeft gesteld, want daardoor ben ik op zoek gegaan naar de waarheid en ben ik de Heer en mijn medemensen gaan dienen. Ook jullie kunnen je ouders en verdere familie helpen om aan de Heer te denken, net zoals mijn dochter mij heeft geholpen. □

NATALIE'S BELOFTEN

Jamie Macomber

Natalie doopte haar penseel in de oranje verf en legde de laatste hand aan haar nieuwste creatie. Oranje, rood, geel, roze en lavendel vormden samen een prachtige zonsondergang achter indrukwekkende bergen.

'Ziezo! Eindelijk klaar,' zei ze en legde het werkstuk op de aanrecht om te drogen.

'Kind, het is prachtig,' zei moeder met bewondering in haar stem. 'Geen wonder ook dat je dit jaar weer de schilderprijs hebt gewonnen op school.'

Op dat moment vloog Jared, het negenjarige

broertje van Natalie, door de keuken. 'Dag, hoor! Ik ga oefenen voor de grote race!' gilde hij en smeedt de achterdeur dicht. Maar gelijk stond hij weer voor hun neus. 'Zeg, Natalie, je gaat toch nog steeds m'n skelter beschilderen, hè?'

'Ja hoor, Jared. Meteen na de lunch. Ben je er dan weer?'

'Nou en of. Daar zorg ik wel voor!'

Intussen ga ik m'n nieuwe fietsbanden eens proberen, dacht Natalie. Omdat Jared die op haar fiets had gemonteerd, had Natalie beloofd grote rode vlammen op de zijkant van

zijn skelter te schilderen op tijd voor de race op maandagmiddag.

Net toen ze de straat uit fietste, hoorde ze haar vriendinnetje Nicole roepen: 'Natalie, we gaan zo meteen naar een pretpark en ik mag een vriendin meenemen. Heb je zin?'

'Joepie!', gilde Natalie. Toen dacht ze aan Jared. 'O, nee – ik kan niet. Ik heb Jared beloofd zijn skelter te beschilderen voor de race op maandag. Morgen is zondag, dus dán kan ik 't niet doen.'

'We kunnen wel een poosje wachten terwijl je 't nu doet.'

'Jared is ermee weg. Hij is aan 't oefenen voor de race en komt pas na de lunch thuis', zei Natalie verdrietig.

'Och, die skelter zal even hard zonder als met verf rijden', bracht Nicole naar voren. 'Die beschildering zal hem echt niet helpen om de race te winnen.'

Natalie dacht bij zichzelf, *Daar heeft ze gelijk in. Trouwens, hij kan toch niet verwachten dat ik al die tijd op 'm ga zitten wachten?* 'Oké, ik ga mee!' riep ze tegen Nicole. 'M'n moeder is naar de winkel, dus ik zeg 't wel tegen m'n vader. We kunnen gelijk weg!'

In het pretpark rook het overal naar eten. Er liepen clowns rond met grote trossen felrode ballonnen. De meisjes mochten overal in of op, maar om de een of andere reden had Natalie het niet naar haar zin. Zelfs niet toen ze in de draaimolent zat, wat ze anders altijd het leukste vond. Terwijl ze op het prachtige witte paard zat met edelstenen op zijn tuig, kon ze alleen maar denken aan Jared en hoe teleurgesteld hij zou zijn dat zij haar belofte

niet was nagekomen.

Die avond zag Natalie er tegen op om naar huis te gaan. Ze deed de deur zo zacht mogelijk open, in de hoop dat niemand haar zou horen binnenkomen. Maar moeder zat op de bank. 'Was het leuk?' vroeg ze.

'Welja', antwoordde Natalie mat. 'Waar is Jared? Ik moet hem dringend spreken.'

'Hij is weg met papa om te oefenen. Ze zullen pas laat thuis zijn', zei moeder op een manier waaruit Natalie kon horen dat ze in haar teleurgesteld was, maar dat ze niet van plan was er verder iets over te zeggen.

De volgende ochtend zei Jared niets over zijn skelter, maar Natalie kon merken dat hij gekrenkt was. Ze was blij toen het eindelijk tijd was om naar de kerk te gaan.

Na het gebed begon haar jeugdwerkleerare, zuster Patijn, te vertellen over de les. 'We gaan 't vandaag hebben over verbonden. Een verbond is een belofte of een overeenkomst tussen twee partijen.'

Natalie zakte wat onderuit.

'Als de ene partij zich aan de overeenkomst houdt, behoort de andere partij zich ook daaraan te houden', vertelt zuster Patijn verder.

Net zoals de afspraak die ik met Jared had gemaakt, dacht Natalie, die zich steeds schuldiger voelde.

'Bij onze doop sluiten we allemaal een verbond. We beloven de naam van onze Heiland, Jezus Christus, op ons te nemen. Dat betekent dat we bereid zijn zo te leven als Hij dat wil.'

Jezus zou niet hebben gewild dat ik mijn belofte aan Jared brak, dacht Natalie.

'We beloven ook om altijd aan Hem te denken en zijn geboden te bewaren. Op zijn beurt belooft Hij ons zijn Geest te sturen om altijd bij ons te zijn. Bij het avondmaal denken wij eraan wat Jezus voor ons heeft gedaan en vernieuwen wij ons doopverbond.'

Tijdens het avondmaal dacht Natalie na over wat zuster Patijn hun had geleerd in het jeugdwerk. Ze luisterde goed naar de avondmaalsgebeden. Ze dacht aan Jezus en hoe Hij voor haar had geleden en was gestorven. Daarna dacht ze na over haar doopverbond. 'Hemelse Vader', bad ze stilletjes, 'ik beloof U het voortaan beter te doen.'

Op weg naar huis bood ze haar broertje haar excuses aan. 'Het spijt me heel erg dat ik je skelter niet heb gedaan. Hoe kan ik het goedmaken, Jared?'

''t Is goed, hoor, Natalie. Ik doe zo wel mee met de race. Maak je maar geen zorgen.'

Maar Natalie maakte zich wel zorgen. Ze wilde alles weer in orde

brengen. Toen ze weer gebeden had, wist ze wat ze ging doen.

Toen Jared maandagochtend zijn skelter ging pakken, was hij heel verbaasd. Daar stond hij, prachtig, glanzend zwart, met links en rechts felrode vlammen. Vlug rende hij weer naar binnen. 'Hee, Natalie!' gilde hij.

'Stilletjes, Jared', zei zijn moeder met haar vinger voor haar mond. 'Ik laat haar nog een poosje slapen.'

'Maar heb je 't gezien?' vroeg Jared, trappelend van ongeduld.

'Ja, nou en of. Hij is schitterend. Ze is midden in de nacht opgestaan om 'm voor je te beschilderen.'

Eindelijk was het tijd voor de race. Vrienden en familie stonden klaar om te zien hoe de skelters de heuvel af kwamen denderen. Natalie zwaaide naar Jared toen hij zich in het zwart met rode gevaarte liet glijden. 'Succes, Jared!'

Hij zwaaide terug met een brede, gelukkige glimlach op zijn gezicht. Natalie's glimlach was even breed en gelukkig. □

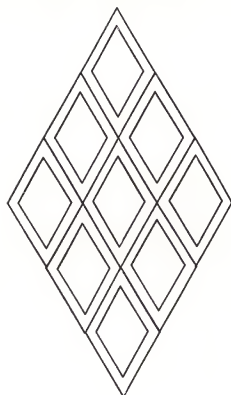

TEL DE RUITEN

Rich Latta

Hoeveel ruiten kun je vinden in dit figuur?

VAN STIP TOT STIP

Roberta L. Fairall

Wie kan er bij de sappige blaadjes hoog in de boom komen?

LIEVEHEERSRACERTJES

Elizabeth Wisz

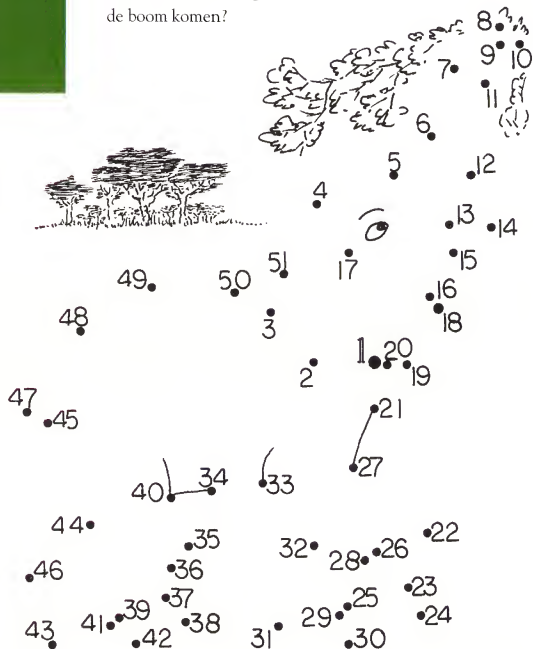
Om een lieveheersracertje te maken heb je een halve walnootdop nodig, verf, een knikker en een gladde plank van minstens 46 centimeter lang.

1. Beschilder de notendop zodat hij lijkt op een lieveheersbeestje, of op een andere manier die jij mooi vindt.

2. Laat de plank aan één kant rusten op een boek, zodat die schuin ligt.

3. Leg een knikker onder de notendop en laat die van de plank afrollen.

Maak verschillende racertjes zodat je wedstrijden kunt houden met je vriendjes of familie. Je kunt ze ook cadeau doen.

DE SCHAT VAN CUMORAH

Sherrie Johnson

In het oosten van de Verenigde Staten is een heuvel die Cumorah heet. Hij lijkt misschien wel een gewone heuvel te zijn, maar honderden jaren lang heeft daar een bijzondere schat verborgen gelegen. Toen die heilige schat ten slotte aan het licht werd gebracht, begon die de wereld te veranderen.

Er waren meer dan 1800 jaar voorbij gegaan sinds Jezus op aarde had geleefd, en de mensen hadden zijn leringen veranderd. Die veranderingen hadden veel verwarring veroorzaakt, in het bijzonder voor de 14-jarige Joseph Smith jr. Joseph geloofde in Jezus Christus en wilde Hem volgen, maar de verschillende predikanten in Palmyra (New York), waar hij woonde, waren het niet eens over hoe dat moest gebeuren.

Ten slotte kwam Joseph tot een besluit. Op een zonnige ochtend liep hij langs de akkers van zijn vader naar een bos met ahorn-, hickory- en beukenbomen, waar hij alleen kon zijn. 's Winters ging Joseph naar dat bos om het sap van de ahornboom af te tappen voor de heerlijke ahornstroop, maar op deze lentedag had hij iets anders in de zin.

Joseph had in de Bijbel gelezen dat als iemand iets niet wist, hij God om wijsheid mocht vragen. En dus zocht Joseph een afgelegen plekje in het bos waar hij neerknielde om God te vragen welke kerk gelijk had.

Toen Joseph de gevoelens die er in zijn hart leefden begon uit te storten, werd hij overweldigd door een afschuwelijke duisternis. Op het moment dat hij dacht te

zullen bezwijken, riep hij God aan om hulp. Er verscheen een heerlijk licht boven zijn hoofd dat hem bevrijdde van die verschrikkelijke duisternis. In dat licht zag hij twee goddelijke personen. De Ene wees op de Andere en zei: 'Dit is mijn geliefde Zoon. Hoor Hem!'

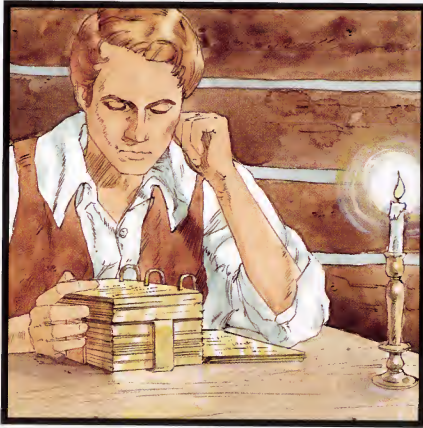
De Zoon, Jezus Christus, vertelde Joseph dat geen een van de kerken waar was.

Toen Joseph de mensen ging vertellen over die geweldige boodschap was hij verbaasd om te merken dat ze boos werden en hem en zijn familie begonnen te vervolgen. Maar hij wist dat hij een visioen had ontvangen en dat kon hij niet ontkennen, al werd de vervolging nog zo erg.

Drie jaar later, toen Joseph aan het bidden was voor meer waarheid, werd het ineens heel licht in zijn kamertje. Een engel, die zichzelf aanduidde als Moroni, vertelde Joseph over een boek met schriftuur dat de volheid van het evangelie bevatte. Het boek, dat was geschreven op gouden platen, lag verborgen in een heuvel vlakbij. Na het vertrek van Moroni lag Joseph over het gebeurde na te denken. Plotseling werd het weer zo licht in zijn kamertje, waarna Moroni opnieuw verscheen om zijn boodschap te brengen. En diezelfde nacht kwam hij nog eens om Joseph instructies te geven. Gelijk nadat Moroni voor de derde keer vertrokken was, kraaide er een haan buiten en begon de zon op te komen. Joseph stond op en ging aan het werk op de akker, maar hij was zo moe dat zijn vader hem naar huis stuurde om uit te rusten.

GILLISTREED DOCK ROBERTT BARRETTI BETHAVIE WAW ANDREES VERMEED

ILLUSTRATOR: PAUL MANN

Op weg naar huis, toen hij over een hek moest klimmen, viel hij uitgeput neer. Terwijl hij daar lag verscheen Moroni weer en herhaalde de boodschap van de nacht daarvoor. Daarna zei hij dat Joseph zijn vader moest vertellen wat er allemaal was gebeurd.

Josephs vader, die begreep dat de boodschap van God kwam, zei dat Joseph alles moest doen wat Moroni hem had opgedragen. Joseph ging vlug naar de heuvel Cumorah waar hij het heilige boek vond in een steen kist die onder een grote steen verborgen lag. Weer verscheen Moroni. Deze keer zei hij dat Joseph over een jaar daar moest terugkomen.

Nog vier jaar lang ging Joseph eens in het jaar naar de heuvel Cumorah. En iedere keer kreeg hij onderricht van Moroni. Josephs moeder, Lucy Mack Smith, heeft later geschreven dat Joseph zo nu en dan thuis wat vertelde over wat hij had geleerd. Dan beschreef hij de mensen die vroeger in Amerika hadden gewoond – hun kleding, hun manier van reizen, de steden en gebouwen, hun manier van oorlog voeren en hun godsdienst – alsof hij zelf onder hen had gewoond.

In die tijd trouwde Joseph met Emma Hale. Nog steeds vertelde hij de mensen over de openbaringen die hij ontving, maar er waren er niet veel die hem geloofden en velen bleven hem en de andere familieleden vervolgen.

In 1827 ontving Joseph de platen en begon ze te

vertalen. Het Boek van Mormon verscheen in druk in 1830, hetzelfde jaar waarin de kerk officieel werd georganiseerd. Binnen enkele maanden waren er al zendelingen die het Boek van Mormon naar andere delen van de Verenigde Staten en naar Canada brachten. Veel mensen werden geraakt door de wonderbaarlijke Geest die gepaard gaat met het boek.

Zina Diantha Huntington Young kwam voor het eerst in aanraking met het Boek van Mormon toen ze 14 jaar oud was en in Watertown (New York) woonde. Later schreef ze: 'Toen ik op zekere dag na school thuiskwam, zag ik het Boek van Mormon – dat vreemde, nieuwe boek – op de vensterbank liggen in onze zitkamer. Toen ik het oprappte was ik zo onder de indruk van de heerlijke invloed van de Heilige Geest die het boek vergezelde, dat ik het tegen me aandrukte en in vervoering prevelde: "Dit is de waarheid, de waarheid, de waarheid!" (zie *Ensign*, maart 1984, blz. 37).

Vanuit de heuvel Cumorah in de staat New York van de Verenigde Staten gaat het Boek van Mormon uit naar de hele wereld. Het boek bestaat nu in 40 talen; en er zijn selecties uit het boek in nog eens 48 talen.

Het Boek van Mormon is een grote schat! De waarheden die erin staan zijn veel en veel meer waard dan het goud waarop het geschreven was. Het heeft de wereld veranderd en zal dat blijven doen. □

ZONDAGSE GEHEUGENDOOS

Paula J. Lewis

DOOS: DENISE KIBBY; FOTOGRAFIE: JOHN LURE

De zondag is een prima dag om na te denken over de verhalen uit de Schriften en de andere lessen die je in het jeugdwerk hebt geleerd. Een zondagse geheugendoos zal je daarbij helpen.

Om die te maken heb je oude tijdschriften, een schaar, lijm, een doos met deksel en, als je dat wilt, een marker nodig.

Zoek naar plaatjes die je doen denken aan de gaven die we van onze hemelse Vader en Jezus hebben gekregen. Je kunt tempels, profeten, bloemen, dieren, bomen en andere dingen kiezen waar je dankbaar voor bent. Als je oude nummers van *De Ster* hebt zul je geweldige plaatjes vinden, maar je kunt ook andere tijdschriften gebruiken.

Knip wat plaatjes uit om de doos en het deksel mee te beplakken. Je kunt ook je naam op de doos plakken met uitgeknipte letters of die erop schrijven met de marker. Stop de andere plaatjes in de doos.

Iedere keer dat je na het jeugdwerk thuiskomt, maak je je geheugendoos open om er de plaatjes in te stoppen die je daar hebt getekend of meegekregen. Later op de dag is het misschien leuk om de inhoud van de doos te bekijken samen met je broertjes en zusjes, of met je ouders. Pak er om de beurt een plaatje uit en vertel waar het je aan doet denken. Op die manier kun je misschien ook ideeën opdoen voor wanneer je een toespraakje moet houden in het jeugdwerk of voor een gezinsavondles. □

MIJN EVANGELIENORMEN

Karen Ashton

'En wij zullen hen hiermee beproeven om te zien of zij alles zullen doen wat de Here, hun God, hun ook zal gebieden' (Abraham 3:25).

Onze hemelse Vader heeft je keuzevrijheid gegeven – het vermogen om te kiezen tussen goed en kwaad.

Wanneer je besluit voor het goede te kiezen, stel je voor jezelf een norm vast. Een norm is een patroon waarnaar je behoort te leven. Goede normen zullen je helpen Gods geboden te bewaren en gehoorzaam te zijn.

'Mijn evangeliennormen' die je vindt achterop het jeugdwerkboekje *Mijn prestatiedagen*, kan je helpen normen voor je eigen leven vast te stellen. Gebruik die normen als voorbeeld. Ze zullen je helpen om belangrijke keuzen te doen en gehoorzaam te zijn.

Op de volgende bladzijde zie je een stel kaartjes met 'Mijn evangeliennormen'. Daaronder, bij 'Instructies' staat een lijst activiteiten die is afgestemd op de kaartjes. Schrijf op het blancokaartje nog een norm die, volgens jou, je in het bijzonder zal helpen om gehoorzaam te zijn aan de geboden van onze hemelse Vader.

Laat ons weten hoe je 'Mijn evangeliennormen' hebt gebruikt om belangrijke keuzen te doen. Schrijf je ervaringen op en stuur ze naar:

'My Gospel Standards'
International Magazines, Floor 25
50 East North Temple Street
Salt Lake City, Utah 84150
USA

Instructies

Maak bladzijde 15 los en knip de kaartjes voorzichtig uit langs de donkere lijntjes. Je kunt de kaartjes verstevigen met doorzichtig plastic of plakband. Gebruik de kaartjes bij een aantal van de volgende activiteiten:

1. Laat de anderen op een gezinsavond in een kring gaan zitten. Laat ze een van de normkaartjes doorgeven onder het zingen van 'Kies het goede' (*Kinderster*, juni 1995, blz. 12).

Wanneer het lied uit is, moet degene die dan het kaartje heeft vertellen hoe die norm hem of haar zou kunnen helpen om het goede te kiezen. Herhaal dit een paar keer met steeds een ander kaartje.

2. Kies een kaartje uit om van buiten te leren en probeer die norm een week lang na te leven. Lees het kaartje iedere dag heel vaak en denk erover na hoe je je aan die norm kunt houden.

3. Lijm twee enveloppen vast op een groot vel. Stop alle kaartjes in een daarvan. Zodra je een kaartje van buiten kent, stop je het in de andere envelop.

4. Verdeel een groepje vrienden of huisgenoten in twee ploegen. Geef beide ploegen een kaartje. Draag de ploegen op een regel te zingen van zoveel mogelijk jeugdwerkliedjes of lofzangen die hen helpen om die norm hoog te houden. Deel na iedere ronde nieuwe kaartjes uit.

5. Leg de kaartjes, als je ouders het goedvinden, overal in huis neer zodat jij en de anderen thuis, zullen denken aan de normen. Plak, bijvoorbeeld 'Ik zal alleen die dingen lezen en bekijken die mijn hemelse Vader goed vindt' op de televisie.

6. Wanneer je ziet dat een vriend of gezinslid zich aan een van de normen houdt, schrijf hem of haar dan een briefje om te zeggen dat je het gemerkt hebt.

Ideëen voor de participatieperiode

1. *Nodig een aantal ouders uit om te vertellen over de regels bij hen thuis en waarom het zo belangrijk is dat hun kinderen zich aan die regels houden. Bespreek de regels van vriendelijkheid en eerbied waardoor het jeugdwerk voor iedereen een prettige plaats wordt.*

2. *Lees Exodus 20:7 voor. Leg de kinderen uit dat de namen van onze Vader in de hemel en van zijn Zoon Jezus Christus heilig een heel belangrijk zijn. Daarom gebruiken wij ze heel eerbiedig.*

3. *Laat de kleinste kinderen 'Als je moeder roept' (Zing naar mee, B-36) zingen terwijl ze met gebaren aangeven wat hun moeders of vaders ze kunnen vragen te doen. □*

MIJN
EVANGELIENORMEN

Ik denk altijd aan mijn doopverbond en luister naar de Heilige Geest.

MIJN
EVANGELIENORMEN

Ik ben eerlijk tegen mijn hemelse Vader, andere mensen en mijzelf.

MIJN
EVANGELIENORMEN

Ik zoek goede vrienden/vriendinnen en ben vriendelijk tegen anderen.

MIJN
EVANGELIENORMEN

Ik ga fatsoenlijk gekleed om respect voor mijn hemelse Vader en mijzelf te tonen.

MIJN
EVANGELIENORMEN

Ik lees boeken en kijk alleen naar programma's die mijn hemelse Vader goedvindt.

MIJN
EVANGELIENORMEN

Ik luister alleen naar muziek die mijn hemelse Vader goedvindt.

MIJN
EVANGELIENORMEN

Ik spreek eerbiedig over de namen van mijn hemelse Vader en Jezus. Ik vloek niet en gebruik geen grove taal.

MIJN
EVANGELIENORMEN

Ik houd mijn geest en lichaam heilig en rein, en ik doe niets dat mij kan schaden.

MIJN
EVANGELIENORMEN

Ik doe op de sabbat alleen datgene wat mij dicht bij mijn hemelse Vader brengt.

MIJN
EVANGELIENORMEN

Ik kies het goede. Ik weet dat ik me kan bekeren als ik een fout maak.

MIJN
EVANGELIENORMEN

Ik leef nu zó, dat ik later naar de tempel mag gaan en een zending kan vervullen. Ik houd me aan het plan dat mijn hemelse Vader voor mij heeft.

MIJN
EVANGELIENORMEN

<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>	<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>	<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>	<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>
<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>	<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>	<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>	<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>
<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>	<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>	<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>	<p>MIJN EVANGELIENORMEN</p> <p>IK BEN EEN KIND VAN GOD Ik weet dat mijn hemelse Vader van me houdt, en ik houd van Hem. Ik kan altijd en overal tot mijn hemelse Vader bidden. Ik probeer Jezus na te volgen.</p>

Lelystad: pioniers in de polder

Jaap Jansen

Lelystad is een bijzondere gemeente. Zij is gelegen in de door ir. Lely drooggelegde land in de Zuiderzee. Waar vroeger schepen voeren en stormen de zeilen van de vissersschepen geselden, wonen nu mensen die veelal uit Amsterdam zijn weggegaan om een groenere omgeving voor hun kinderen te vinden. De kern van de gemeente Lelystad is afkomstig uit de wijk Amsterdam. Rond 1977 vertrok een aantal gezinnen vanuit Amsterdam naar de nieuwe polderstad. Er was nog geen kerk in Lelystad dus moesten de leden naar de kerk in Zwolle, waar overigens ook nog geen officiële gemeente was. Zij hielpen op zo'n manier echter wel de gemeente Zwolle aan meer leden. De verhuizing van leden uit Amsterdam hield aan en alras werd het tijd, zo vonden de broeders in de ring, dat er een gemeente moest worden gesticht in Lelystad. Broeder Theo Hoole kreeg de opdracht om de organisatie van de gemeente (12 volwassenen en 5 kinderen) op zich te nemen. Vanuit Enkhuizen

stak hij diverse malen de dijk over om bezoeken te brengen aan de leden aldaar.

De eerste vergadering op 14 juli 1981 in de openbare basisschool was een fantastisch feit. Het volledige ringpresidium met aanvulling van het jeugdwerkpresidium van de ring was aanwezig. Een vergaderplaats in Lelystad was een grote vooruitgang. Pionieren en hard werken waren deugden die in Lelystad thuishoorden. De schouders werden er onder gezet en na enkele maanden al werden de eerste successen geboekt waardoor de gemeente groeide. De vergaderingen in de school hadden zo hun charmes. Op zondagmorgen werden de werkbanken naar de gang en aan de kant gezet en rookte de kerkdienst naar houtsnippers en verf. Jan Klaassen en Katrijn keken vanuit de poppenkast op de kerkgangers neer. Er hingen feestvlaggetjes boven de hoofden van de kerkgangers in diverse talen... maar er was een vergaderruimte om kerkdiensten te houden. Steeds meer

Het kerkgebouw aan de Schoener in Lelystad.

leden verhuisden uit Amsterdam naar Lelystad en Almere. Op 8 september 1985 werd er voor het eerst vergaderd in een eigen onderkomen, een huurpand aan de Botter. Nu kon er worden opgesplitst in klassen en konden er doordeweekse activiteiten voor de ZHV en andere organisaties gehouden worden. De gemeente groeide naar een ledental van circa 90 leden.

Ook Almere groeide. Al snel kwamen er geluiden uit de ring Apeldoorn dat er ook in Almere een gemeente moest worden georganiseerd. Dat betekende dat ongeveer de helft van de leden van de gemeente Lelystad in Almere gingen vergaderen. Toch bleef Lelystad groeien door hard werken en pionieren.

In februari 1994 ging de eerste spade de grond in voor een eigen kerkgebouw met een doopvont aan de Schoener 1105. Onder leiding van president Ben van de Wetering werd ongeveer 8 maanden later, op 30 oktober 1994, de eerste vergadering gehouden in het nieuwe kerkgebouw, met aansluitend meteen maar een doopdienst.

Wat een ruimte en wat een rijkdom. De mogelijkheden waren er om weer te groeien. Steeds weer verhuisde mensen uit de gemeente naar elders, maar we bleven steeds groeien. Er volgde drie hoogtepunten:

1. Op 5 maart 1995 werd het gebouw officieel ingewijd door president Neuenschwander van het gebieds-presidium. Wat waren we trots daar in Lelystad.

2. De geweldige zendingsgeest van Lelystad, vier voltijdzendingen, twee tijdelijke zendingen en de vier ringzendingen.

3. Op 28 mei jl. zijn we met achtte personen uit de gemeente naar de tempel in Frankfurt geweest om daar gezamenlijk een luisterrijke tijd door te brengen. Vier leden ontvingen hun eigen begiftiging, er was een tempelhuwelijk en een verzegeling van een gezin.

En dat alles is bereikt met een gemeente die vijftig actieve leden telt, waarvan twaalf jeugdwerkkinderen,

drie jongevrouwen en twee jongemannen. Het ouderlingenquorum met Ben van de Wetering en Willem Steenkamer zorgen er samen met de ZHV, die enthousiast geleid wordt door Nicolet van de Wetering met haar raadgeefsters Sylvia de Bruijn en Sandra Jansen, dat de boodschap van Jezus Christus, 'Hoed mijn schapen' wordt uitgevoerd. De beide organisaties zorgen voor de volwassen leden. De minderjarige leden worden op enthousiaste wijze voor-

bereid op hun zending door Lisette de Booy, Marijke Hoole, Daniel Beijerling, Immo Beijerling en Lex de Bruijn.

Het jeugdwerk is de kroon van de gemeente Lelystad met hun twaalf kinderen. Cobi Unlandt, Marjan Jansen en Renata Perk zorgen op liefdevolle wijze voor onze toekomstige leiders. President Jaap Jansen en zijn raadgever Lex de Bruijn zijn gelukkige mensen, want Lelystad is een gemeente om trots op te zijn. ■

De ZHV van de gemeente Lelystad.

De priesterschapsleiders van de gemeente Lelystad.

Liefdadigheidsconcert voor Nepal

Ineke den Hollander-Kirschbaum

Traditiegetrouw zouden alle leden van de wijk Haarlem op 21 december gezellig met elkaar aan het kerstdiner zitten, ware het niet dat in de vergadering van de ZHV eind november een brief uit Nepal met een dringend verzoek om hulp binnenkwam. Daarop werd besloten om in plaats van het kerstdiner een kerstsamenzang te organiseren en de leden te vragen het goede doel te steunen. Zo konden we de kerstgedachte vasthouden en tevens iets voor onze naaste doen.

Zoals sommigen van u misschien wel weten, is via onze Parijse zusters contact gelegd met het weeshuis Asha Ashram in Nepal. Al eerder heeft de ZHV zich ingespannen om T-shirts te maken (zie foto). Op dit moment wordt de veiligheid van kinderen in het zuiden van Nepal bedreigd. Steeds vaker worden zij slachtoffer van misdadigers, die hen kidnappen om hen als orgaan-donoren te gebruiken of hen in te zetten in het prostitutie- of bedelcircuit in India. Gelukkig heeft dit lot de kinderen in het weeshuis nog niet getroffen, maar al twee keer is een indringer in het huis door geschreeven van de kinderen op de vlucht gejaagd. Daarom staat de beveiliging van het weeshuis op dit moment

centraal; voor hekken en electriciteitsvoorziening is echter geld nodig... Daarnaast zijn er nog een paar acute zaken ten gevolge van het groeiend aantal kinderen, zoals goede afwatering e.d.

We hebben gezocht naar musici die de kwaliteit van de avond konden garanderen. De reacties van mensen buiten de kerk waren overweldigend en we kregen van allerlei kanten steun; zo kwam de pianist Jaap Stork belangeloos optreden evenals het a capella dubbelkwartet Pur sang. Ook trompettist Arto Hoornweg en violiste Sanne Hunfeld wilden meewerken, naast Naomi van Kimmenaede, Ingrid Oddens en andere talenten uit de wijk Haarlem; Ton van Dam dirigeerde en Marco Dubbeld wisselde Gerrit Muurling af achter het orgel.

Zelfs op het Noordzee College liep men warm voor Nepal. De banketbakkers in opleiding schonken tien taarten om ten bate van het weeshuis Asha Ashram te verkopen.

Wilt u de weeskinderen in Nepal ook steunen, dan kan dat door overmaking van uw bijdrage op de rekening van de stichting 'Hulp aan Weeskinderen in Nepal': ABN-Amro Bank in Heemstede, 42.61.88.179 (giro bank: 8283). ■

Genealogische dag in Haarlem voorziet in behoefte

De toenemende belangstelling voor familiegeschiedenis is directe aanleiding geweest voor het houden van een genealogische dag in Haarlem. Het is een vorm van dienstverlening aan de samenleving doordat op zo'n dag verschillende verenigingen onder één dak vertegenwoordigd zijn om het publiek wegwijs te maken in archiefboeken, microfiches e.d. Gezien de belangstelling, er zijn meer dan 300 bezoekers geweest, voorziet zo'n activiteit in een behoefte.

De 25 standhouders, waaronder natuurlijk de Nederlandse Genealogische Vereniging, het Rijksarchief Noord-Holland en de nieuwe Genealogische Vereniging Caribbi-an hebben een half jaar van te voren deze dag in hun agenda genoteerd. Er waren ook verschillende computergebruikersverenigingen (naast de PAF) om mensen wegwijs te maken met de nieuwe technieken.

Als u erover denkt in uw wijk of gemeente zo'n dag te organiseren, is het zaak tijdig een draaiboek te maken en te zorgen voor goede publiciteit. De media in Haarlem hebben alle een persbericht ontvangen; dit resulteerde in verschillende krantenberichten en twee uitgebreide interviews voor de lokale radio.

Leden en zendingen verzorgden een programma over het waarom van genealogie; vele informatiepakketten zijn overhandigd aan belangstellenden. Het was vooral bijzonder prettig om in contact te kunnen komen met andere mensen vanuit een gezamenlijke interesse. Je kunt immers iedereen vragen naar zijn familiehistorische ervaringen! Iedereen, zowel standhouders als bezoekers, waren vol lof over de prettige sfeer.

Voor een draaiboek en eventuele adviezen kunt u terecht bij Ineke den Hollander-Kirschbaum, tel. 023-5263517 (PR-raad van de ring Den Haag). ■

Vertaalbureau verhuisd naar Oss

Een paar weken geleden is het vertaalbureau verhuisd. De aanleiding was het voorlopige einde van ontwikkelingen die voornamelijk in de afgelopen vier jaar hadden plaats- gevonden, zowel op technisch gebied als op beleidsniveau. Het kerkelijk vertaalbureau werd op 1 augustus 1966 opgericht. Daarvoor had de zendingspresident een vertaal- programma. De lesboeken van de kerk werden door vertalers c.q. vertaalsters thuis op hun schrijfmachine vertaald. Na revisie van het vertaalwerk typten twee typistes op kantoor de manu- scripten in het net, op elektrische schrijfmachines. Die manuscripten werden gedrukt zoals ze de drukker aangeboden werden (offsetdruk).

Hierin kwam in 1982 verandering. Tekstverwerking had z'n intrede gedaan. Gekozen werd voor het toen hypermoderne Wang-systeem. Het resultaat was echter nog steeds getypte manuscripten. In 1992 werd Wang als totaal verouderd aan de kant geschoven en deden de personal computers hun intrede. Gelijktijdig was het door de technische ontwikkelingen ook goedkoper geworden de tekstbestanden te laten zetten en sinds ongeveer 1993 worden alle publicaties gezet. Het werk van de vertalers kon door deze ontwikkelingen sneller verricht worden. Typistes en secretaresses werden overbodig.

Een paar jaar geleden werd er een nieuw beleid ontwikkeld dat behelsde dat het niet nodig was dat er elk jaar zes à achtduizend pagina's vertaald worden. Er werd gemikt op zo'n vierduizend pagina's. De leden hebben gemerkt dat bijvoorbeeld ZHV- en MP-lesboeken elke vier jaar opnieuw gebruikt worden. Bovendien werd er besloten dat schrijftuur-vertalingen rechtstreeks onder toezicht van Salt Lake City vallen. Zuster Ellen Hoppen werkt sindsdien on-

der leiding van het hoofdkantoor van de kerk.

Tien jaar geleden had het vertaalbureau zes vaste medewerkers op kantoor. Nu heeft het drie vaste medewerkers op kantoor en enkele deeltijdmedewerkers thuis. Tien jaar geleden waren er ook nog vier andere afdelingen in het kantoor, nl. Genealogie, Financiën en Verslagen, Tijdschriftenadministratie en Vertaalbegeleiding voor Oost-Europa. Nu is er alleen nog maar het vertaalbureau, waarvoor de kantooruimte in Nieuwegein te groot was. Er moest dus verhuisd worden. Daar het in principe niet uitmaakt waar het ge-

vestigd is, heeft men gekozen voor een plaats met goede trein- en snelwegverbindingen, buiten de Randstad, waar het onroerend goed duur is en de wegen verstopt zijn. Het is Oss geworden. Heesch, waar broeder Hans Noot voor CES kantoor houdt, ligt er vlakbij.

Zuster Ribanna de Kock blijft de tijdschriftenadministratie doen. Zij behoudt voorlopig het huidige postbusnummer in Nieuwegein en haar huidige telefoon- en faxnummer. De broeders Poul Stolp, Bert Niessink en Coen Heijdemann werken op het nieuwe kantoor. ■

CPB Vertaalbureau
Heschepad 1
5341 GS Oss
Tel.: 0412-690490
Fax: 0412-690266
Modem: 0412-690243

Tijdschriftenadministratie
Postbus 224
3430 AE Nieuwegein
Tel.: 030-6053804
Fax: 030-6045883

Hier volgt een overzichtje van de diensten van de kerk die men in de wijk of gemeente nodig kan hebben:

Dienst	Contactpersoon	Locatie
Abonnementen	R.de Kock-Goudberg	Nieuwegein
Kerknieuws <i>De Ster</i>	A.H. Niessink	Vertaalbureau Oss
Ledenadministratie	H. Adler	Servicecentrum Friedrichsdorf
Acceptgiro's tiende	P. Meiser	Servicecentrum Friedrichsdorf
Tempelaanbevelingen	H.-J. Hadzik	Distributiecentrum Friedrichsdorf
CES	J.D.T. Noot	Heesch
Familiegeschiedenis	A. & A. van Dam	Apeldoorn
Bestellen microfilms	C. Fiedler	BHM Friedrichsdorf

De zendelingenpagina's

Deze maand besteden we aandacht aan Kurt Okhuijzen uit de wijk Rotterdam 2, die op zending is in het zendingsgebied Toronto (Canada), en aan Marjon Blomsma uit de gemeente Assen, die momenteel een zending vervult in het zendingsgebied Amsterdam. Tevens een groet van zuster Celine Rol uit de gemeente Almelo, die een zending vervult in de Frankfurt-tempel.

Kurt Okhuijzen

Hallo Nederland. Ik ben nu werkzaam in het zendingsgebied Toronto. Het is een eer om hier op zending te kunnen zijn. Joseph Smith, Brigham Young en John Taylor zijn hier een zending vervult. Dat vind ik heel bijzonder. De provincie waarin ik nu ben heet Ontario.

Ik heb altijd al een zending willen vervullen. Het is heerlijk om mensen dichter tot de Heiland te brengen. Mijn getuigenis van het evangelie wordt dagelijks versterkt. Zendingswerk is niet altijd gemakkelijk maar de zegeningen zijn groot. De liefde van je zendingspresident, collega, je familie en vrienden schenken mij veel kracht. Ik word er door opgebouwd. Mijn liefde voor mijn hemelse Vader en Jezus Christus is zeker gegroeid. Zij zijn de bron van alle blijdschap die ik hier heb. Ik hou van hen met heel mijn hart.

Wat ook heel fijn is in dit zendingsgebied zijn de zogenaamde *mission tours*. Elk kwartaal komt er wel een

algemeen autoriteit langs die de zendelingen toespreekt. Dat zijn heel opbouwende ervaringen.

Ik ben nu iets meer dan een jaar op

zending [eind oktober, red.], en ik heb het gevoel dat ik in die tijd meer heb geleerd dan vier jaar seminarie. De geestelijke groei die je doormaakt is echt met geen pen te beschrijven. Ik weet wel dat het een zalig gevoel is. In de plaatsen waar ik tot nu toe gewerkt heb, heb ik zelfs Nederlands kunnen spreken. Er wonen aardig wat Nederlanders in Ontario. In elke plaats waar ik ben geweest, hebben ze een Nederlandse winkel. Dus af en toe ga ik daar naar toe om lekker Hollands voedsel te kopen. Ik wil iedereen bedanken voor alle liefde en steun. ■

Boven: ouderling Kurt Okhuijzen.
Onder: Ouderling Okhuijzen met (links van hem) zijn zendingspresident, president Sampson, diens vrouw, en ouderling Vaughn J. Featherstone, van de Zeventig.

Marjon Blomsma

Stel je voor, je maakt je zendingsoproep open en leest: zendingsgebied Amsterdam Nederland! Dan ben je toch razend enthousiast? ... Precies. Het is voor mij een voorrecht om in mijn eigen land en ook in Vlaanderen op zending te zijn. Ofschoon het soms ook best wel eens moeilijk is, geniet ik met volle teugen.

Mijn hemelse Vader heeft me gezegend met schitterende steden, lieve mensen, geweldige gemeenten en wijken, en fantastische collega's. Ik was al een Nederlandse van 'top tot teen', maar nu ben ik er een 'in hart en ziel'. Ik leer echt om nog meer van deze landen te houden, en België - het land waar ze 'mannekes' tegen zendelingzusters zeggen - zal ook altijd een warm plaatsje in mijn hart hebben.

Ik ben m'n zending begonnen op 2 november 1995. Na twaalf dagen opleidingscentrum in Lingfield ging ik naar Kortrijk, dicht tegen de Franse grens. Daarna heb ik gewerkt in Zeist, Den Haag, Bussum, en op dit moment [begin december 1996, red.] ben ik in Antwerpen.

Ik heb niet altijd het verlangen gehad om op zending te gaan, maar ik ben dankbaar voor de stap die ik gezet heb. Het is een bijzondere ervaring om deel te nemen aan het werk van de Heer.

Bij de voorbereiding om op zending te gaan, heb ik ongemerkt iets in mijn koffers ingepakt. Ik heb namelijk gemerkt dat ik in het bezit ben van een geestelijk vergrootglas, dat twee dingen vergroot.

Een daarvan is mijn zwakheden of tekortkomingen. Ik wist natuurlijk allang dat ik niet volmaakt ben, maar tijdens mijn zending lijkt het alsof ik steeds meer zwakheden zie. Ether 12:27 is ook op mij van toepassing. Het is bijzonder dat mijn hemelse Vader mij ondanks al mijn gebreken toch wil gebruiken om zijn kinderen naar hem terug te leiden en zijn werk te doen. Hij geeft mij op deze manier de kans om te groeien.

Het tweede dat het vergroot zijn mijn zegeningen. Ouders die van me hou-

den en die hun best hebben gedaan om mij dienormen en waarden mee te geven die me helpen om de juiste beslissingen te nemen. De steun van familie en vrienden.

Het evangelie is me altijd aangeboden op een zilveren presenteerblaadje. Ik kon het zo vastpakken. Het enige dat ik kan doen is anderen diezelfde kans te bieden en te laten zien wat voor een zegeningen het mij heeft gebracht.

Soms is dat niet gemakkelijk. We komen elke dag mensen tegen die denken het zelf wel te weten, maar we zijn juist op zoek naar mensen die weten dat we de hulp van Christus nodig hebben en die bereid zijn om zijn evangelie aan te nemen.

Wat mijn zending voor mij betekent is moeilijk te omschrijven, wie er een vervuld heeft, weet dat. Wat een zending voor jou kan betekenen, kun je maar op een manier te

weten komen. Wat ik je wel kan vertellen, is dat het je getuigenis enorm versterkt, soms besef ik zelf niet hoeveel.

Zuster Blomsma's favoriete bezigheid: belletje trekken (en niet wegnemen).

Zuster Blomsma (r) met haar collega in Brugge.

Ik voel elke dag de liefde van mijn Heiland voor ons. Ik weet dat God leeft, dat Christus mijn Verlosser is en dat dat dit zijn herstelde kerk is. De enige kerk met het gezag om die verbonden met onze hemelse Vader te sluiten die leiden tot onze verhoging. Dat laat mij zinnen hoe belangrijk mijn taak als lid van zijn kerk is. ■

Celine Rol

Ik wil jullie even een groet brengen uit Friedrichsdorf.

Inmiddels ben ik bijna een half jaar [eind november, red.] op zending in de Frankfurt-tempel.

Mijn tempelzending is een uitgelezen mogelijkheid voor mij om meer over het evangelie van Jezus Christus te weten te komen. Ik ben nu achttien jaar lid van de kerk, maar ik leer nog elke dag en ik hoop dat dat zo blijft.

Ik weet dat de hemelse Vader een ieder bij de hand neemt om door vreugde en berpoevingen zijn of haar eigen pad te laten gaan. Eigenlijk wordt de aardse proeftijd daardoor een unieke ervaring!

De tempel is een plaats waar we in alle rust kunnen nadenken over de

geweldige zegeningen die ons bij getrouwheid ten deel vallen. Het is een immer stromende bron van vreugde. Waarom zouden we ons én onze voorouders hier niet aan laten laven? Het is geweldig om kinderen de door runderen gedragen doopvont in te zien gaan en de doop voor de doden te zien ondergaan. Maar ook de ouderen, tot hoogbejaard, zijn zeer bedrijvig in dit heilig huis.

De geest van Elia is in het hart van allen die hier komen (zie Maleachi 4:6).

De Heer wil dat we ons inzetten voor onze voorouders. Het speurwerk in de microfilms is een boeiende aangelegenheid; men ontdekt zoveel in die oude geschriften. En ook het werken met de computer valt best mee!

Bedankt voor uw liefdevolle wensen. Tot ziens. ■

Al op zending

Naam: Henk Prins
Unit: Leiden
Zendingsgebied: Leeds
Aanvang zending: 26 september 1996
Opleidingsinstituut: Lingfield

Ga je op zending?

Stuur ons dan je naam, zendingsgebied, uit welke wijk of gemeente je komt, wanneer je zending begint, naar welk opleidingsinstituut je gaat - en vooral: een goede pasfoto! Ons adres staat helemaal voorin De Ster.

Engeland

Henk Prins

*England Leeds Mission,
Technocentre, Station Road,
Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland*

Barry ten Have/Sander Uyleman

*England Manchester Mission,
Trafalgar House, 110 Manchester Road,
Altrincham, Cheshire, WA14 1NU,
Engeland*

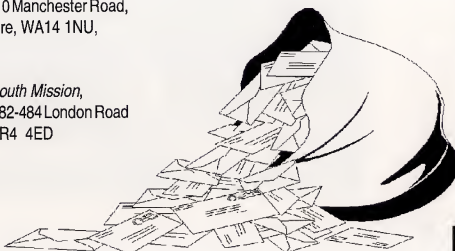
Jared Verdonk

*England London South Mission,
Southfield House, 482-484 London Road
Mitcham, Surrey CR4 4ED
Engeland*

Schotland

Mirjam Eekelschot

*Scotland Edinburgh Mission,
'Boroughfield', 32 Colinton Rd.,
Edinburgh, EH10 5DG, Schotland*

Canada

Spencer Hulleman

*Canada Calgary Mission,
6940 Fisher Rd. S.E., #122,
Calgary, Alberta T2H 0W3,
Canada*

Kurt Okhuijzen

*Canada Toronto West Mission
338 Queen Street East, Suite 214
Brampton, Ontario
Canada*

Duitsland

Celine Rol

Talstrasse 10, D-61381 Friedrichsdorf

Jan en Willy de Bruijn

Talstrasse 10, D-61381 Friedrichsdorf

Cornelis en Siegfried van der Put

Talstrasse 10, D-61381 Friedrichsdorf

Jos Reijnders

Deutschland-Mission Leipzig

Springerstrasse 16

D-04105 Leipzig

Suriname

Andy Ruiter

*Albergastraat 10,
Paramaribo, Suriname*

Verenigde Staten

Jeroen Bulder

*California Roseville Mission
8331 Sierra College Blvd., Suite 208,
Roseville, California 95661, USA*

Sander van Damme

*Arizona Tucson Mission
1840 East River Rd., Suite 102,
Tucson, Arizona 85718, USA*

Hilbert Fridsma

*Washington D.C. North Mission
904 Wind River Lane, Suite 103
North Potomac, Maryland 20878, USA*

Curtis Wursten

*South Carolina Columbia Mission
1345 Garner Lane, #307
Columbia, SC 29210, USA*

Daniel Aukema

*Utah Salt Lake City Mission
7938 South 3500 East, Suite H
Salt Lake City Utah 84121, USA*

Marissa Dol/Emily Schooltink/

Hanneke Dijkwel

*Historic Temple Square Mission
P.O. Box 112110,
Salt Lake City, UT 84147-2110, USA
Annелous van der Sterre/Natascha Spee
*Utah Provo Mission
2500 N. University Ave., #100
Provo, UT 84604, USA**

Griekenland

Sergei Oudman/Timothy Stekkinger/

Richard van der Put

*Zendingsgebied Athene,
Papadiamanti Straat 4,
Paleo Psychiko 15452,
Athene, Griekenland*

Frankrijk

Andrew Bracy

*Mission française de Paris
'23, rue Du Onze Novembre
F-78110 Le Vesinet*

Nederland

Antony den Dulk/Inge Pardaen/

Marjon Blomsma/

Anne en Eilly Hulleman

*Zendingsgebied Amsterdam,
Noordse Bosje 16,
NL-1211 BG Hilversum*

Anton en Anna van Dam

*Snijdersplaats 162
7328 VJ Apeldoorn*

HOE KAN IK VOORKOMEN DAT ER VLOEKEN IN MIJN GEDACHTEN OPKOMEN?

Vraag: Iedere dag hoor ik mensen op school en daarbuiten vloeken. Ik merk dat ik die woorden, hoewel ik ze niet uitspreek, toch in mijn gedachten heb. Hoe kan ik voorkomen dat er vloeken in mijn gedachten opkomen?

De antwoorden gelden als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande de leerstellingen van de kerk.

ONS ANTWOORD:

Het is heel ontmoedigend om weliswaar weerstand te bieden aan het gebruik van slechte woorden, maar te ontdekken dat ze toch bij je opkomen. En helaas is er alle kans dat een aantal van die woorden je toch zullen ontsnappen.

Veel van onze lezers kwamen met het voorstel – aangezien je niet aan twee verschillende dingen tegelijk kunt denken – om je gedachten te vullen met goede zaken, zoals een lofzang, een jeugdwerkliedje of een vers uit de Schriften zodra er verkeerde woorden je gedachten binnensluipen. Als je nauwgezet bent en alsmaar verkeerde gedachten door goede vervangt, zullen de vloeken uiteindelijk niet meer bij je opkomen.

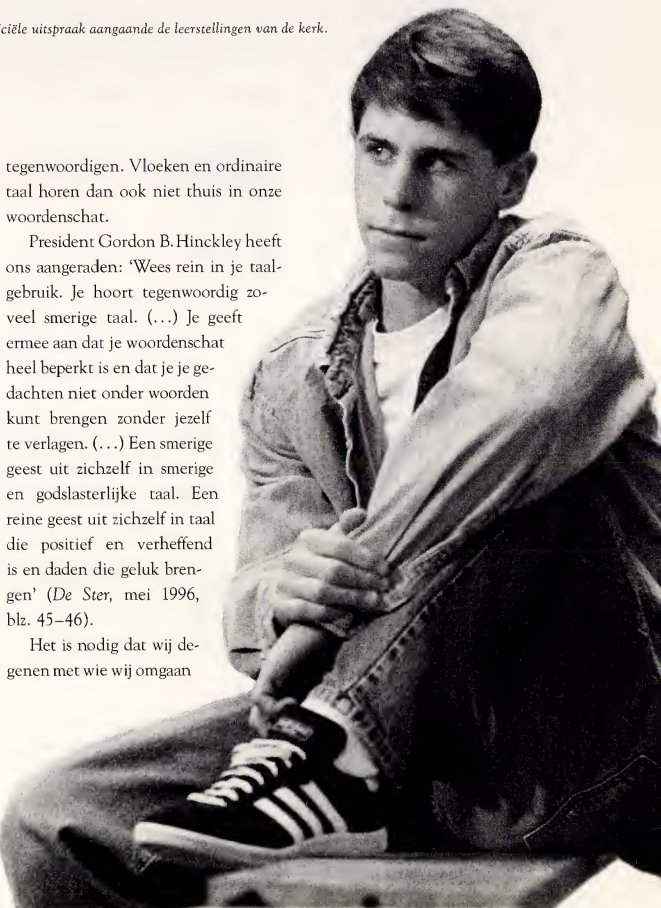
De ernstigste vorm van vloeken is het ijdel gebruik van de naam van de Heer. Onze hemelse Vader en zijn Zoon Jezus Christus verdienen ons allerdiepste respect.

Als lid van de kerk hebben wij de naam van Jezus Christus op ons genomen. Dat wil zeggen dat wij bij alles wat wij doen en zeggen de Heiland ver-

tegenwoordigen. Vloeken en ordinaire taal horen dan ook niet thuis in onze woordenschat.

President Gordon B. Hinckley heeft ons aangeraden: 'Wees rein in je taalgebruik. Je hoort tegenwoordig zoveel smerige taal. (...) Je geeft ermee aan dat je woordenschat heel beperkt is en dat je je gedachten niet onder woorden kunt brengen zonder jezelf te verlagen. (...) Een smerige geest uit zichzelf in smerige en godslasterlijke taal. Een reine geest uit zichzelf in taal die positief en verheffend is en daden die geluk brengen' (*De Ster*, mei 1996, blz. 45–46).

Het is nodig dat wij degenen met wie wij omgaan

FOTOGRAAF: MATT REIER

en die de naam van de Heer ijdel gebruiken, duidelijk maken dat zulke taal ons kwetst. Dikwijls doen zij het zonder er bij na te denken. Misschien zijn zij opgegroeid bij mensen die vloeken en hebben zij de gewoonte welhaast onbewust overgenomen. Als zij eenmaal op een tactvolle manier op hun gewoonte zijn gewezen, hebben veel van zulke mensen het verlangen ermee op te houden. Als het mensen zijn met wie wij vaak omgaan, kunnen wij hen tot steun zijn door een goed voorbeeld te geven en door vervangende woorden voor te stellen. Zulke ideeën kunnen op zo'n manier worden geopperd dat niemand er aantoot aan neemt.

Daarnaast kunnen wij smerige taal in onze gedachten weren door het vermijden van amusement waarin dat voorkomt. Het is helaas zo, dat hoe meer wij smerige taal horen, des te minder worden wij erdoor gechoqueerd.

Net zoals bij iedere inspanning tot zelfverbetering, kunnen we ook hierbij onze hemelse Vader vragen ons te helpen bij het reinigen van onze gedachten. Als wij geloof oefenen in onze hemelse Vader en ons best doen om ons te bekeren, zal 'de Geest van de Heer, de Almachtige, (...) een grote verandering in ons, of in ons hart [teweegbrengen], zodat wij geen lust meer hebben om het kwade te doen, maar wel om voortdurend het goede te doen' (Mosiah 5:2).

ANTWOORDEN VAN LEZERS:

Hoe groter ons verlangen om de leringen van de Heiland na te volgen,

des te meer zullen we beproefd worden. Maar beproevingen zijn niet bedoeld om ons te doen mislukken, maar om ons te helpen verleiding en het kwaad te overwinnen. Wanneer wij erin slagen alle verkeerde woorden uit onze gedachten te bannen, zal onze overwinning blijken uit de woorden van waarheid en vrede die wij ontvangen.

*Erik Mattson, 21 jaar
Gemeente Örebro
Ring Stockholm*

Onze prioriteiten op een rijtje zetten door te vasten, te bidden en de kerkdiensten, het seminarie en haardvuuravonden bij te wonen, zal ons helpen bij de uitbanning van onreine gedachten. Denk aan de woorden van koning David: 'Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad' (Psalm 119:105).

*Ouderling Pouono
Lameko, 21 jaar
Wijk Lepale
Ring Apia-Oost
(Samoa)*

Wanneer ik hoor vloeken moet ik denken aan mijn verbond met mijn hemelse Vader en bid ik die woorden te mogen vergeten.

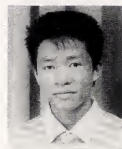
Stel jezelf tot doel godslastering uit je gedachten te verwijderen en nodig de Heilige Geest uit je daarbij te

helpen, 'want zij, die verstandig zijn, (...) [hebben] de Heilige Geest tot gids (...) genomen' (LV 45:57).

*Ouderling Randy
Fernando
Zendingsgebied Davao
(Filipijnen)*

Wanneer we iemand horen vloeken, kunnen we denken aan hetgeen Jezus leerde: 'Van elk ijdel woord, dat de mensen zullen spreken, zullen zij rekenschap geven op de dag des oordeels' (Matteüs 12:36).

*Ouderling Joel T.
Labic, 20 jaar
Zendingsgebied Guam
(Micronesië)*

Onterende woorden kwetsen mijn geest en de mensen die van mij houden. Vriendelijke woorden maken niet alleen anderen gelukkig, ze dragen er ook toe bij dat wij een goed gevoel hebben over onszelf. 'Vriendelijke woorden zijn als honigzeem, zoet voor de ziel en medicijn voor het gebeente' (Spreuken 16:24).

*Rossana Jirupe Franco
Wijk El Porvenir
Ring San Luis Lima
(Peru)*

Wij benutten onze keuzevrijheid wanneer wij besluiten wat we denken. Wanneer wij de gewoonte hebben in gedachte te vloeken, kunnen we het beste onze keuzevrijheid aanwenden om nú met die gewoonte te breken en die te vervangen met een gewoonte van reine gedachten. Als wij dat doen, zullen onze lasten lichter worden.

*Elia Vasega, 22 jaar
Wijk Maagiagi
Ring Apia (Samoa)*

Gedachten kunnen daden worden. Wanneer er slechte gedachten bij ons opkomen, moeten we dus nagaan waar ze vandaan komen en ons van die bron verwijderen. We kunnen ook een 'strijdlofzang' kiezen waarmee we zulke gedachten verjagen, of we kunnen bidden om ons eraan te herinneren wie we zijn.

*Ouderling Paris
Goyeneche
Wijk Parque Barón
Ring Buenos Aires-
Banfield (Argentinië)*

Ons taalgebruik hangt af van onze zelfdiscipline en van ons eigenbeeld. Als dat een negatief beeld is, moeten wij streven naar verbetering van ons gevoel van eigenwaarde. Dan zullen we het vertrouwen, de moed en het geloof hebben om tegenspoed het hoofd te

bieden zonder ons over te geven aan godslastering.

*José Oses
Wijk Conchalí 11
Ring Santiago-Conchalí (Chili)*

Ik ben bij de politie en krijg vaak schuine moppen en vloekwoorden te horen. Ik probeer het gesprek dan een betere wending te geven of mezelf af te leiden door me op mijn werk te concentreren.

In mijn omstandigheden is het belangrijk dat mijn medewerkers mijn normen kennen. Zo respecteren ze mij en vermijden zij het in mijn aanwezigheid ongewenste taal te gebruiken.

*Robison Rogério Faria
dos Santos, 29 jaar
Wijk Vitoria da
Conquista 1
District Vitoria da
Conquista (Brazilië)*

Ophouden met vloeken is niet eenvoudig. Maar als je denkt aan de onbegrensde liefde die onze hemelse Vader voor ons koestert, zul je – na een paar weken heel erg je best doen – geeneens meer in de verleiding komen.

*Moises Amoroch,
26 jaar
Wijk Amersfoort
Ring Apeldoorn*

Omdat onze gedachten ons vormen,

en omdat wij ernaar moeten streven zoals Jezus Christus te zijn, moeten wij ook denken zoals Hij denkt. Toen de Heer met de verzoeken in de woestijn te maken kreeg, wees Hij Satan onmiddellijk af met gepaste teksten die Hij uit het hoofd kende. Wij kunnen diezelfde strategie gebruiken om verzoeking het hoofd te bieden.

*Elisângela da Silva Oliveira, 17 jaar
Gemeente Itapevi
Ring Osasco (Brazilië)*

Je kunt bijdragen tot het nut van het onderdeel VRAAG EN ANTWOORD door de onderstaande vraag te beantwoorden. Je antwoord, aan: QUESTIONS AND ANSWERS, International Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA, moet uiterlijk 1 april 1997 ontvangen zijn. Gelieve bij je antwoord je naam, adres, leeftijd, wijk en ring (of gemeente en district) te vermelden. Je mag in je eigen taal schrijven (of typen). Voeg er, zo mogelijk, ook een foto van jezelf bij. Die foto wordt niet teruggestuurd. Als je antwoord heel persoonlijk is, kun je de redactie verzoeken je naam niet bekend te maken. Wij zullen een selectie afdrucken van de antwoorden die typerend zijn voor de ontvangen brieven.

Vraag: Het lijkt wel alsof sommige mensen opscheppen over het aantal generaties dat hun familie lid van de kerk is. Ik ben een bekeerling. Doet het er eigenlijk iets toe of je verwant bent aan degenen in jouw land die de pioniers van de kerk zijn geweest? □

Hulpmiddelen voor nieuwe leerkrachten

Patricia P. Pinegar

Algemeen presidente jeugdwerk

Bij mijn reizen als algemeen presidente jeugdwerk heb ik kennisgemaakt met vele goede heiligen – van wie sommigen nieuw zijn in de kerk – die er allen naar streven hun roeping naar beste vermogen te vervullen. Ik vraag mezelf dikwijls af: *Hoe kunnen we die goede mensen helpen. Hoe kunnen wij nieuwe leerkrachten en nieuwe leidsters versterken?* Ik wil vijf hulpmiddelen voorstellen die binnen ons aller bereik liggen.

Gebed: Ik getuig tot u dat gebed onze waardevolste hulpbron is. Een van mijn liefelingsgelegenheden om echt met mijn hemelse Vader te spreken, is wanneer ik van Provo, waar ik woon, onderweg ben naar het hoofdkantoor van de kerk in Salt Lake City. Ik heb in die tijd herhaaldelijk geestelijke ervaringen gehad die mij helpen bij mijn roeping. Ik weet dat alle leidsters en leerkrachten wezenlijke hulp bij hun roeping kunnen krijgen door middel van gebed.

Schriftstudie: De Schriften verschaffen ons hulp en antwoorden op onze vragen. Op zekere dag voelde ik mij hevig verontrust over deze wereld, waar vaak zoveel pijn en verwoesting heersen. Ik vroeg me af hoe we de kinderen kunnen beïnvloeden. Gelijk viel mij een tekst in die mij hoop gaf – Jesaja 11:9: 'Men zal geen kwaad doen noch verderf stichten op gans mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van kennis des Heren, zoals de wateren de bodem der zee bedekken.'

Hoewel dit vers het millennium beschrijft, was het volgens mij toch een machtig antwoord op mijn vraag: 'Hoe kunnen we de kinderen beïnvloeden?' Het jeugdwerk en het gezin kunnen een grotere hulp zijn voor de kinderen wanneer zij 'vol zijn van kennis des Heren.'

Permanente schriftstudie geeft ons niet alleen meer kennis en begrip van evangeliebeginselen, maar ook troost.

Handboeken en andere hulpmiddelen: Het handboek is een belangrijke hulpbron bij een kerkroeping. Bestudeer het handboek met zijn supplementen – Word een 'handboekexpert' in uw roeping. Stel u op de hoogte van verdere hulpmiddelen bij het onderwijs die verkrijgbaar zijn bij het distributiecentrum van de kerk.

Raadsvergaderingen: Een raadsvergadering samen met uw priesterschapsleiders is nog een waardevol hulpmid-

del bij een kerkroeping. President Stephen L. Richards, in 1953 eerste raadgever in het Eerste Presidium, heeft eens gezegd: 'Ik aarzel niet u te verzekeren dat als u bereid bent in raadsvergaderingen bijeen te komen, zoals van u wordt verwacht, God u de oplossingen zal geven voor de problemen waar u tegenover staat' (aangehaald in *Ensign*, november 1993, blz. 76).

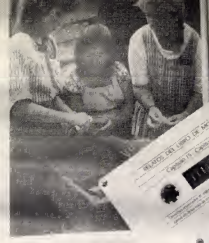
Met raadsvergaderingen bedoel ik nog veel meer dan de vergaderingen van de ring- of wijkraad: ze behelzen evenzeer presidiumvergaderingen, leidstersvergaderingen en vergaderingen thuis. Een raadsvergadering is de gelegenheid waarbij wij naar elkaar luisteren en punten van bezorgdheid met elkaar delen. In de raadsvergadering lossen we problemen op en maken we plannen om elkaar tot steun te zijn.

De Geest herkennen: Soms vragen nieuwe leerkrachten zich af of zij inderdaad met de Geest lesgeven. Hoe weten wij wanneer de Geest aanwezig is? De Geest maakt zich op verschillende manieren kenbaar. Hij kan ons een brandend gevoel in onze boezem bezorgen, verwarring verdrijven en gemoedsrust geven, ons ertoe brengen het goede te doen, onze ziel met vreugde vervullen, en ons geloof en liefde verschaffen (zie LV 6:23; 9:7–9; 11:12–13; Galaten 5:22–23). De Geest zal de leerkracht ook de behoeften van de leerlingen duidelijk maken en wat zij in de les moet benadrukken.

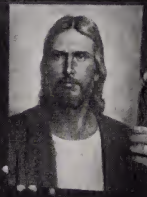
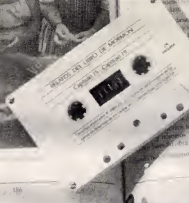
Wanneer u onder de les zulke gevoelens heeft, wanneer u ziet dat de leerlingen het verlangen hebben om het goede te doen, wanneer u in uw klas vrede en liefde en vreugde voelt, vertel de leerlingen alstublieft over die gevoelens. Wanneer u de jonge mensen leert de Geest in hun leven te herkennen, zal dat een grote zegen voor hen zijn.

Dit zijn allemaal hulpmiddelen die ons als leerkracht en leidster ten dienste staan om onze vaardigheden op te voeren en er beter op voorbereid te zijn om onze kerkroeping te vervullen. Ik weet dat wanneer wij ze toepassen, onze hemelse Vader ons zal zegenen en sterken en ons in zal geven hoe wij de kinderen tot zegen kunnen zijn. □

Uit een toespraak gehouden tijdens een open dag van het jeugdwerk in maart 1995.

que que de al más a más y y el hombre no
 que que de al más a más y y el hombre no
 que que de al más a más y y el hombre no

DE BEDOELING VAN BEPROEVING

Edimar Botelho Superti

In 1991 kwam mijn man in Pôrto Alegre (Brazilië) om het leven bij een ongeluk met zijn vrachtauto. Zijn dood was een verschrikkelijke klap. Wij waren allemaal gezond en gelukkig geweest. Kort daarvoor hadden we ons zelfs verheugd over Gilberto's doop. De rest van het gezin – Gisele, Pablo en ik – waren al een poos lid van de kerk.

Het verlies verwerken was voor de kinderen en voor mij een lang proces. De dagen en nachten vloeiden ineen, en niets scheen soelaas te brengen voor ons verdriet en gevoel van verlatenheid.

Tot overmaat van ramp kregen we te horen dat de verzekering niet zou uitbetalen omdat de papieren niet in orde waren. Toen we achter raakten met de betalingen, moesten we het huis en alle meubelen verkopen. Drie maanden later waren we in staat om een klein appartement te kopen. Maar het leek alsof niets ons uit die diepe put kon halen.

We hebben drie intens ongelukkige jaren in die woning doorgebracht. De school waar ik werkte, werd met de dag onaangename. En de kinderen hadden op school ook moeilijkheden. De andere leerlingen legden hun het vuur aan de schenen omdat ze lid van de kerk waren. Het leven werd niet beter, maar steeds ondraaglijker. We begonnen de hoop te verliezen en gingen zelfs niet meer naar de kerk.

Na enige tijd besloten we te verhuizen naar een stad in een andere staat. We hoopten ons verdriet door die verandering achter ons te kunnen laten.

We kwamen in Florianópolis aan met het bescheiden bedrag aan geld dat onze woning had opgebracht. Alles was er echter heel duur, zodat we spoedig ontmoedigd raakten. En toen, tijdens de paasvakantie van 1994, maakten we een afspraak om een huis bekijken in een plaats die English Beach heette. We gingen er eigenlijk louter uit nieuwsgierigheid heen, zonder enige verwachting dat het huis ons zou bevallen, en zeker zonder enig idee van de zegeningen die onze hemelse Vader daar op ons zou uitstorten.

We kwamen bij het huis aan en maakten kennis met de eigenaar, een Argentijn die dringend terug moest naar zijn eigen land. Hij was bereid tegen elk bedrag te verkopen als het geld maar onmiddellijk beschikbaar was. Het was een geweldig huis, heel groot en heel mooi. We zijn neergekniel en hebben onze hemelse Vader bedankt voor die heerlijke zegen. We voelen ons schuldig dat we zo weinig vertrouwen in Hem hebben gehad. Maar het huis zelf was nog maar het begin.

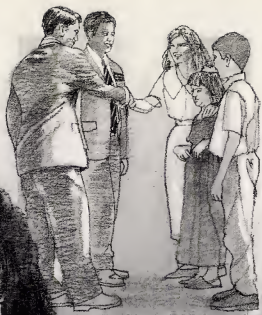
Twee maanden later kwamen we de plaatselijke zendingen tegen die ons vertelden waar de kerkvergaderingen werden gehouden. De leden waren

heel bezorgd om ons. Ze lieten ons merken dat we lid waren van een grote familie – de familie van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. We voelden ons met de dag gelukkiger.

Toen het enkele maanden later lente werd, gingen de huren in de stad omhoog, zodat het pand dat de gemeente huurde te duur werd. Vanaf dat moment vergaderden we bij ons thuis. Wij stelden ons huis open voor de gemeente, en de gemeenteleden stelden hun hart open voor ons.

Toen we in Florianópolis waren gekomen, waren er slechts enkele leden. Nu zit onze kleine kapel vol. Mijn beide kinderen zijn geroepen als ringzending en ik ben organiste en geef les in de zustershulpvereniging. We hebben plannen om naar de São Paulo-tempel te gaan om als gezin te worden verzegeld.

Ik weet nu dat onze beproevingen een bedoeling hebben, zelfs wanneer het water tot aan onze lippen komt. We beseffen nu dat het noodzakelijk voor ons was om naar English Beach te komen. De moeilijke jaren hebben me geleerd dat ons grootste geluk gelegen is in het doen van het werk van de Heer. Nu weet ik dat, ook al werd mijn man van ons weggenomen, onze hemelse Vader ons niet in de steek heeft gelaten. Hij zal altijd voor ons zorgen. □

Links: Zuster Superti.
Onder: Haar beide kinderen, Pablo en Gisele.

Een erfgoed

R. Val Johnson

Dit jaar vieren we het feit dat de grote trek van de mormoonse pioniers in 1847 150 jaar geleden plaatsvond. Maar het pionieren van de laatste dagen was eigenlijk reeds lang daarvoor begonnen. De allereerste pionier van de heiligen der laatste dagen was de profeet Joseph Smith, die de herstelling van het evangelie van Jezus Christus mogelijk maakte toen hij in 1820 in een bos neerknielde bij zijn zoektocht naar eeuwige waarheid.

Zij die geloof hechtten aan zijn getuigenis dat de Vader en de Zoon aan hem waren verschenen, waren eveneens pioniers. Zij hebben het fundament van de kerk gelegd in de staat New York in de Verenigde Staten – en toen zij door vervolging

werden verdreven, hebben zij de kerk opnieuw gevestigd in Ohio. En daarna in Missouri. En nog eens in Illinois.

Tegen de tijd dat de profeet Joseph Smith in 1844 als martelaar stierf, had de kerk weliswaar een stevig fundament, maar wat ontbrak was een permanente plek, een hoofdzetel, waar zij buiten het bereik van vervolging, kon groeien. Toen de vervolging dus opnieuw toesloeg, lieten de heiligen huis en haard weer achter zich om te beginnen aan hun heroïsche tocht naar de Rocky Mountains.

Op de volgende bladzijden wordt het welslagen gevierd van die reis, die zoveel jaar eerder was begonnen in een bos in de staat New York.

De foto's zijn genomen tijdens de opnamen van de film *Legacy* (Het erfgoed), die aan bezoekers van Salt Lake City wordt vertoond in het Joseph Smith Memorial Building. De foto's gaan vergezeld van de eigen woorden van pioniers die de gebeurtenissen in de film werkelijk hebben meegemaakt. Het is onze hoop dat de woorden en de foto's samen ons allemaal bewust zullen maken van het erfgoed dat die pioniers ons hebben nagelaten. En laten wij dan, met de erkenning dat wij hen veel verschuldigd zijn, ons vaste voornemen vernieuwen om in hun voetstappen te volgen – om net als zij alles te doen wat er van ons wordt gevraagd om het koninkrijk van God over de hele wereld op te bouwen.

MYRA TOT DE ROCKY MOUNTAINS EEN PAD VAN GELOOF

van geloof

Ohio

New York

Rechts: In de film *Legacy* wordt de jonge Eliza Williams in 1830 lid van de kerk in het noorden van de staat New York na het lezen van een Boek van Mormon, dat haar door Joseph Smith was gegeven.

De kerk werd georganiseerd te Fayette (New York) op 6 april 1830. Onder de 56 vrienden en gelovigen die daarbij aanwezig waren, bevond zich ook de 11-jarige David Lewis. David heeft later verteld: '[Na de vergadering] ging ik naar huis en vroeg mijn moeder of ik lid van de kerk mocht worden.

"Welke kerk dan?" vroeg ze. Toen ik haar vertelde dat het ging om De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, zei ze: "Ik vind 't best, jongen, maar weet dat de hele wereld tegen hen is, en ook alle predikanten."

David antwoordde: 'Ik luister graag naar Joseph. Hij predikt de doop voor de vergeving van zonden, handoplegging voor de gave van de Heilige Geest en nog veel meer.'

Slechts 29 dagen nadat de kerk was georganiseerd, werd David Lewis op zijn twaalfde verjaardag gedoopt door de profeet Joseph Smith (David Lewis, een herinnering gedictieerd aan Andrew Jenson op 10 september 1908, LDS Church Archives; geciteerd in de *Ensign*, september 1978, blz. 26).

In de film verlaten Eliza en haar verwanten New York wanneer vervolging de jonge kerk dwingt om naar het westen te vluchten. Op een zeker moment maakt Eliza kennis met een nieuwe bekeerling uit Engeland en trouwt met hem.

Het eerste toevluchtsoord voor de heiligen uit New York was Kirtland (Ohio). Zij vonden daar velen die er klaar voor waren het herstelde evangelie aan te nemen.

Onder hen bevonden zich Newel K. Whitney en zijn vrouw, Elizabeth Ann, die beiden in 1830 het evangelie omhelsden nadat zendelingen hen in contact hadden gebracht met het Boek van Mormon. In de loop van de volgende twee decennia trokken de Whitney's samen met de heiligen van Kirtland naar Missouri en vandaar naar Illinois. Steeds offerden zij hun tijd, talenten, familiebanden en financiële middelen ter ondersteuning van de opbouw van de kerk.

Door zijn betrokkenheid bij het werk van de kerk, was Newel vaak weg. 'Ondanks de vele keren dat ik van mijn man gescheiden was,' schrijft Elizabeth Ann, 'kwam het niet bij me op om te mopperen of klagen. (...) Ik was meer dan tevreden dat hij al zijn tijd en talenten inzette voor het koninkrijk van God; en de verandering in onze omstandigheden en omgang als gevolg van het feit dat wij het evangelie hebben omhelsd, heeft mij geen moment leed bezorgd' ('A Leaf from an Autobiography', *Woman's Exponent*, 1 oktober 1878, blz. 71).

Missouri

Ten gevolge van een openbaring aan de profeet Joseph Smith werden groepen heiligen der laatste dagen naar Missouri gestuurd om Zion te stichten. Het duurde echter niet lang voor zij weer met het gepeupel werden geconfronteerd. In de film *Legacy* zien wij hoe de gezinnen in Missouri aankomen (1); het gepeupel smeert weldra een aantal heiligen in met pek en rolt hen door de veren (2), vernielt de drukpers (3), valt de nederzetting Haun's Mill aan (4), en dwingt de heiligen er ten slotte toe om te vertrekken (5).

James en Drusilla Hendricks kwamen in 1836 aan in Missouri. In 1838 raakte James door een kogel verlamd. Een jaar lang verzorgde Drusilla haar man, hield het gepeupel op afstand en deed wat ze kon om haar gezin in leven te houden.

De dag brak aan dat er geen eten

meer in huis was. Toen 'begon de strijd in mijn gedachten', schreef Drusilla. Ze dacht terug aan de waarschuwing van haar ouders dat haar man zou worden afgeslacht, en vroeg zich af: 'Heb je spijt dat je hun woorden in de wind hebt geslagen?' Meteen beantwoordde ze haar eigen vraag: 'Nee, absoluut niet. Ik heb gedaan wat juist was. Mocht ik sterven, dan ben ik blij dat ik me heb laten dopen voor de vergeving van mijn zonden, want daardoor heb ik een goed geweten.' Toen hoorde ze een zachte stem die zei: "Houd vol, want de Heer zal je helpen." Ik zei dat ik dat inderdaad zou doen; ik zou op Hem vertrouwen en niet klagen.'

James haalde het, hoewel hij invalide is gebleven, en het gezin kwam in Utah aan, één in geloof en hoop (in Kenneth W. Godfrey en anderen, *Women's Voices: An Untold History of the Latter-day Saints* [1982], blz. 96).

4

3

Illinois

De volgende vergaderplaats voor de heiligen was Nauvoo, een stad die was gebouwd op een voormalig moeras. De heiligen gingen erheen op zoek naar een veilige plek (1) en om te helpen met de bouw van de nieuwe tempel (2, 3).

Eén groep heiligen der laatste dagen die naar Nauvoo kwam, werd aangevoerd door een vrije zwarte vrouw die het evangelie in Connecticut had aangenomen en haar familie erover had verteld. Toen de heiligen in die streek zich in 1843 opmaakten om te vertrekken naar Nauvoo, reisden Jane Manning en acht van haar verwanten mee. In Buffalo (New York) waar de heiligen hun reis per boot zouden voortzetten, kreeg de familie Manning geen toestemming om zich in te schepen. Liever dan terug te gaan, zette de groep hun reis naar Nauvoo – 1300 kilometer daarvandaan – te voet voort. Het was oktober en de winter was ophanden.

‘We liepen tot onze schoenen verleseten waren,’ vertelt Jane. ‘We kregen bloedende kloven in onze pijnlijke voeten, zodat we een rood spoor achterlieten. We hebben de Heer samen aangeroepen en God de eeuwige Vader gesmeekt onze voeten te genezen. Ons gebed werd verhoord en onze voeten genazen.’

De groep kwam laat in het jaar aan in Nauvoo, waar de profeet hen met blijdschap ontving. ‘Julie zijn nu onder vrienden,’ zei hij, ‘en we zullen jullie beschermen.’ Tegen Jane zei hij: ‘Huil maar niet. Hier drogen we alle tranen’ (‘Biography of Jane E. Manning’, LDS Church Archives, blz 2, 3–4).

Na de dood van de profeet verlieten de heiligen hun gerieflijke huizen in Nauvoo, staken de Mississippi over (4), en reisden de 500 kilometer naar het westelijk deel van Iowa, waar zij overwinterden.

1

2

3

4

DE WEG NAAR HET WESTEN:

Deze kaart van de Verenigde Staten van Amerika in 1847 toont de westwaartse trek van de heiligen der laatste dagen. Voor sommigen begon de reis in de staat New York, waar de kerk in 1830 was georganiseerd. Anderen voegden zich erbij op een later tijdstip. Voor vele bekeerlingen is de

reis in Europa begonnen. De foto's uit de film *Legacy* geven de heroïsche trek van de heiligen weer.

In de film moedigt Eliza, nu een grootmoeder die in de jaren negentig van de vorige eeuw in Salt Lake City woont, haar kleinzoon aan om het erfgoed aan geloof dat de pioniers ons hebben nagelaten, te koesteren.

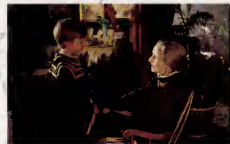
INDIAANS TERRITORIUM

IOWA

Winter Quarters

Independence

MISSOURI

New Hope

Salt Lake City

MEXICO

Los Angeles

Het Mormoons Bataljon

In 1846, net toen de heiligen zich opmaakten om verder naar het westen te trekken, kwam er bericht dat de regering van de Verenigde Staten 500 heiligen der laatste dagen wilde recrutereren wegens de oorlog tegen Mexico. Dat stuitte veel mannen tegen de borst, aangezien de regering de heiligen in al hun moeilijkheden op geen enkele wijze had bijgestaan. Brigham Young en andere leiders waren echter van mening dat de heiligen hun trouw konden bewijzen door te gaan – en te

gelijktijd de exodus konden steunen. Hun soldij kon de verhuizing van de heiligen naar de Rocky Mountains mede bekostigen.

Maar het was moeilijk voor de leden van het Mormoons Bataljon om hun geliefden achter te laten in zulke moeilijke omstandigheden. William Hyde schreef: 'Mijn gevoelens bij de gedachte mijn gezin op dit cruciale moment te moeten verlaten zijn met geen pen te beschrijven. Ze bevonden zich ver van de plek waar ze geboren

De reis over zee

waren, op een verlaten prairie met slechts een huifkar om in te wonen, de verzengende zon die op hun rug brandde, en het vooruitzicht dat de bitterkoude wind van december hen op diezelfde gure, sombere plek zou treffen. (...) Haast alle manschappen van het bataljon lieten een gezin achter. (...) Slechts God wist wanneer we hen weer zouden zien. Toch waren we niet geneigd om te klagen' (in William E. Berrett en Alma P. Burton, *Readings in LDS Church History: From Original Manuscripts*, 3 delen [1951], deel 2, blz. 221).

Hun mars van 3300 kilometer naar San Diego en Los Angeles, plaatsen die toen in Mexicaans gebied lagen, is de langste in de geschiedenis van het Amerikaanse leger geworden.

Links: In de film kijkt Eliza Williams Walker toe bij het vertrek van haar man, David, met het Mormoons Bataljon.

Hoewel voor de meeste pioniers de uittocht naar het westen over land plaatsvond, waren er ook die over zee reisden. In 1846 is een groep met de Brooklyn vertrokken uit New York City en om Kaap Hoorn gevaren naar de westkust van wat toen het noorden van Mexico was. De reis van ruim 27000 kilometer duurde zes maanden. Een deel van de groep is daar gebleven en heeft een kolonie gesticht die de naam New Hope kreeg. De anderen zijn doorgereisd naar Salt Lake City.

De reis over zee was de enige keus voor de bekeerlingen uit Europa die gehoor gaven aan de oproep om te vergaderen met de heiligen in Amerika. Jane Rio Griffiths Baker heeft iets onthuld van het leven aan boord tijdens de overtocht uit Engeland:

'Soms wordt er wat gespeeld of gezongen door degenen die wat talent hebben, soms komen we bij elkaar om gezellig wat te praten, en zo (...) gaan de dagen voorbij. Als we ruw weer hebben, kost het ons moeite om over-eind te blijven en lachen we om hen die het minder goed lukt.'

De dagen dat er werd gelachen werden echter afgewisseld met moeilijke dagen. Jane schrijft over haar verdriet toen een van haar jonge kinderen ten gevolge van ziekte stierf. 'Ik had niet gedacht dat zijn dood zo dichtbij was, hoewel ik bij het aanschouwen van zijn lijden de Heer bad dat te verkorten. Hij heeft dat inderdaad gedaan en mijn innig geliefde kind is nu in de wereld der geesten, waar hij de ochtend van de opstanding afwacht' (Dagboek, LDS Church Archives, blz. 3-4, 5).

Uittocht naar de Rocky Mountains

Wellicht wordt het geloof van de pioniers het beste gesymboliseerd door hun uittocht uit Nauvoo over 2000 kilometer Amerikaanse wildernis. Verwacht van mij geen beschrijving van

onze weg, zoals zij die noemen,' schrijft Jane Rio Griffiths Baker. 'Het is een ononderbroken opeenvolging van heuvels, dalen, drassige grond, modderpoelen, bruggen van boomstammen, moerassen met boomstronken 30 centimeter boven het modderige water, zodat als we niet uiterst voorzichtig zijn, de karren wel tien keer op een dag zouden omslaan. O, als ik denk aan de wegen van mijn geliefde Engeland! Iedere dag hoop ik dat we het de volgende dag beter zullen treffen, maar voorsnog zijn de veranderingen alleen maar van kwaad tot erger geweest' (Dagboek, LDS Church Archives, 22).

Vanaf Iowa (*links*) naar Winter Quarters (*uiterst links*) en over de grote vlakten van Amerika (*boven*) moesten zij de weg grotendeels voor zichzelf aan de wildernis ontworstelen.

Ondanks de vele hindernissen hebben de pioniers volhard. En omdat zij hebben volhard, heeft de kerk volhard. Vanuit de Great Salt Lake Valley hebben groepjes pioniers andere delen van het Westen van Amerika gekoloniseerd, terwijl zendelingen over de hele wereld steunpunten voor de kerk hebben gevestigd, zoals op de eilanden van de Stille Oceaan, Groot-Brittannië, het vasteland van Europa, Midden- en Zuid-Amerika, het Midden-Oosten, Azië en Afrika.

In deze tijd wordt het erfgoed aan geloof van die eerste pioniers nog steeds van geslacht op geslacht, van

pionier op pionier doorgegeven. Het is zoals de profeet Joseph Smith destijds heeft gezegd: 'Geen onheilige hand kan de vooruitgang van het werk stuiten; al woeden vervolgingen, spannen benden samen, verzamelen er zich legers en viert laster hoogtij, toch zal Gods waarheid moedig, nobel en onafhankelijk voorwaarts gaan, totdat zij in elk werelddeel is doorgedrongen, elke streek heeft bezocht, elk land heeft overspoeld en in elk oor heeft geklonken, totdat Gods oogmerken zijn bereikt en de grote Jehova zegt dat het werk is volbracht' (*History of the Church*, deel 4, blz. 540). □

HET IS GE GEEF HET GOED

Marisa Whittaker Humphrey

De meesten van ons zullen niet hun leven lang voltijdzending zijn zoals Ammon en zijn broers. En vermoedelijk zullen we ook niet een koning het evangelie leren (zie Alma 17–23).

Maar het kost niet veel tijd of moeite om het evangelie aan anderen door te geven. Met de volgende ideeën kun je vrienden en familie als een vorst behandelen door hun de grootste van alle schatten te geven: het evangelie van Jezus Christus.

Houd het eenvoudig

- Lees de Schriften en leer zoveel mogelijk in de kerk en in het seminarie. Om het evangelie door te kunnen geven, moet je eerst zelf kennis hebben.
- Maak een lijst van de zegeningen die jij geniet dankzij het evangelie in je leven en gebruik die om weer enthousiast te worden over zendingswerk.
- Nodig je vrienden die geen lid zijn van de kerk uit

voor kerkactiviteiten om ze de positieve invloed te laten ondergaan van een gezonde, leuke sfeer.

- Wees enthousiast over het evangelie. Wanneer je dat laat merken bij alles wat je doet, zullen anderen dat enthousiasme ook voelen.

Toon oprechte belangstelling voor anderen

- Wees een goede vriend of vriendin. Neem de moeite om interesse te tonen in wat anderen doen, ongeacht of zij meer willen weten over de kerk.
- Wanneer vrienden vragen hebben over de kerk, nodig ze dan uit voor een kerkdienst of het seminarie, of lees samen in de Schriften.
- Dien je medemensen. Dienstbetoon is een geweldige manier om het evangelie door middel van voorbeeld door te geven. Maar denk eraan: de beweegreden voor je dienstbetoon moet liefde zijn, ongeacht of die persoon wel of geen belangstelling heeft voor de kerk.

EN GEHEIM

E NIEUWS DOOR!

- Straal een positieve houding uit. Je vrienden merken het wanneer je niet snel uit het veld geslagen bent en zullen je misschien wel vragen waarom je altijd zo gelukkig bent. Antwoord geven op die vraag is niet moeilijk!

Doe je best

- Wees een goed voorbeeld. Je kunt 'te allen tijde (...), in alle dingen en in alle plaatsen' (zie Mosiah 18:9) een zending zijn door je best te doen om te leven zoals Jezus Christus van je verlangt. Bedenk dat jij misschien de enige Schriftuur bent die je vrienden ooit 'lezen'.

- Laat deuren opengaan door middel van het Boek van Mormon. Zet je getuigenis erin, verwijst naar Moroni 10:3-5, en geef het boek aan een bijzonder iemand.

- Betrek je vrienden bij de activiteiten die jullie thuis hebben. Nodig ze uit voor een gezinsavond.

- Doe een goede daad. Mensen zijn onder de indruk van anderen die oprecht en onzelfzuchtig zijn.

Wees moedig!

- Blijf van je vrienden houden en ze deelgenoot maken van je gevoelens. Je zult hun vriendschap niet verliezen. Integendeel, ze zullen het waarderen dat je hun vertelt wat voor jou zo belangrijk is.

- Organiseer een bijzondere haardvuuravond. Vraag je vrienden en familie iemand mee te brengen die geen lid is van de kerk. Nodig ook de voltijdzendingen uit. Deel na afloop het Boek van Mormon uit en nodig de mensen uit een afspraak met de zendingen te maken.

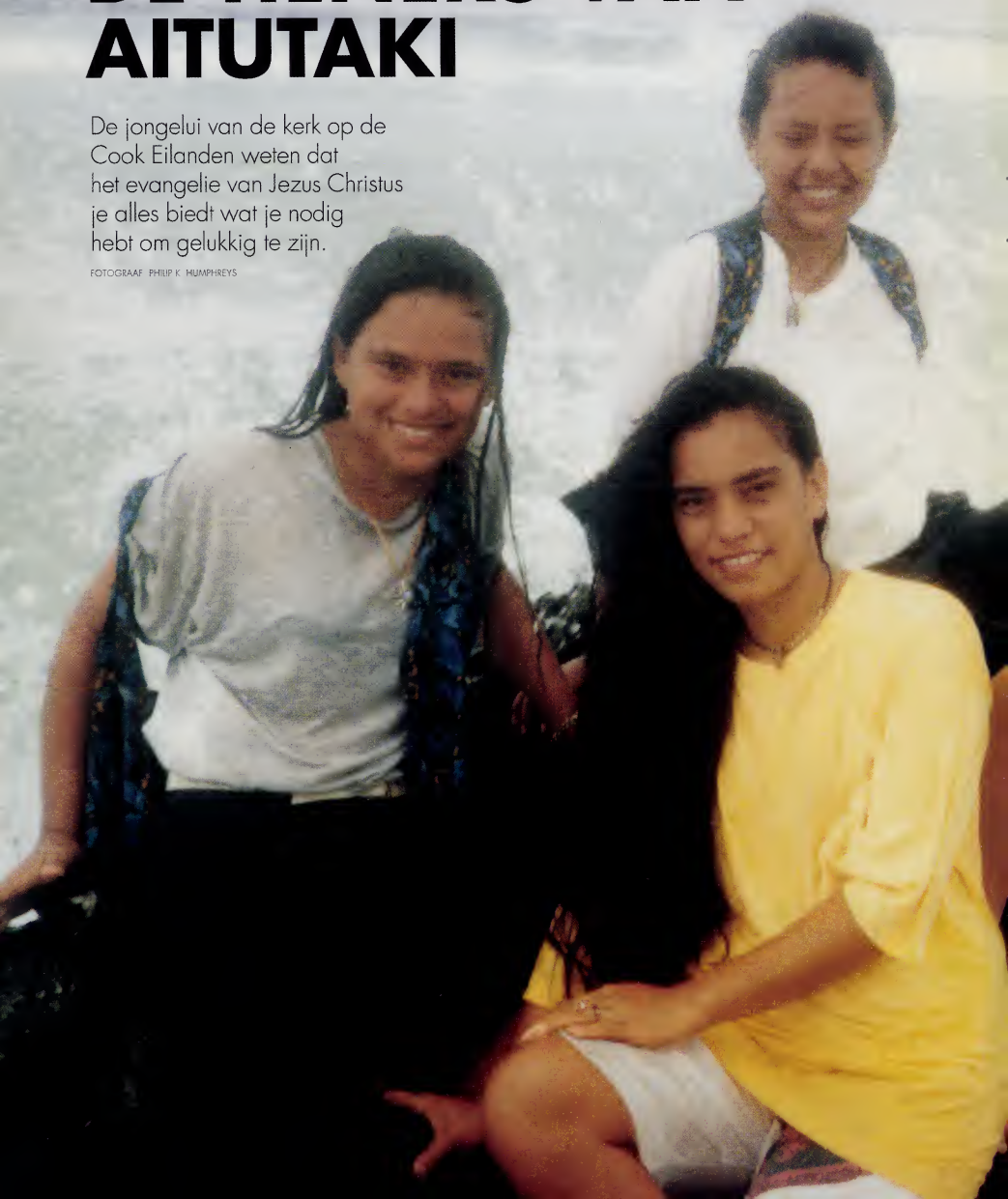
- Doe je mond open! De Heer zegt ons in Leer en Verbonden 33:8: 'Verheft uw stem en de woorden zullen u in ruime mate worden gegeven, en gij zult worden gelijk Nephi uit tijden van ouds.' Als je je mond niet opendoet, gebeurt er niets. Als je dat wel doet, zal je hemelse Vader je laten weten wat je moet zeggen. □

DE TIENERS VAN AITUTAKI

De jongelui van de kerk op de
Cook Eilanden weten dat
het evangelie van Jezus Christus
je alles biedt wat je nodig
hebt om gelukkig te zijn.

FOTOGRAAF PHILIP K. MUMPHREYS

Marjorie Humphreys en Jeanette Wait Bennett

Veel jonge mensen zijn op de zaterdagmiddag op zoek naar iets leuks om te doen, iets anders dan karweitjes of huiswerk. Maar hoe zou dat zijn als je op een klein eiland woont? Zijn de mogelijkheden dan niet erg beperkt?

De jonge mensen op het kleine eiland Aitutaki – een van de Cook Eilanden in de Stille Oceaan – vinden niet dat hun leven beperkt is. Ze hebben manieren gevonden om bezig en gelukkig te zijn op een eiland dat geen bedrijven heeft.

Ja, je hebt het goed gelezen – geen enkel bedrijf: geen winkelgalerijen, geen bioscopen, en heel weinig auto's.

Maar de jeugd klaagt niet. Ze steunen op elkaar en op de kerk voor de meeste van hun sociale activiteiten, die veelal verband houden met sport of cultuur.

'Het grootste voordeel van wonen op een klein, geïsoleerd eiland', zegt Colledge Mitiau, 'is dat we geen drugs, geen geweld en geen gangs hebben.'

Maar er is toch zeker wel de negatieve druk van leeftijdgenoten?

'Wat is dat?' is de eensluidende wedervraag van de 20 jongemannen en jonge vrouwen. Maar er is wel degelijk wat druk van leeftijdgenoten, maar dan positieve: de jonge mensen helpen elkaar om actief te blijven in de kerk, want ze zijn in de minderheid op het eiland.

Hun kleine gemeente telt ongeveer 90 leden, terwijl het eiland 2 500 inwoners heeft.

Het seminarie heeft ongeveer 20 leden. Het programma heeft succes, want haast niemand mist ooit een ochtend. Het is niet altijd gemakkelijk om zo vroeg op te staan, maar ze weten dat de anderen hen missen als ze niet gaan.

Het seminarie heeft niet alleen een gunstige invloed op hun geestkracht, maar ook op hun schoolwerk. 'Dankzij het seminarie kreeg ik het verlangen om goede cijfers te halen en echt aan mijn

schoolwerk te trekken', vertelt Elizabeth Parai, die in 1994 samen met Jamie Rajek de beste leerling van de school was.

Net als Elizabeth heeft ook Terry Glassie ondervonden dat het evangelie nog meer beïnvloedt dan het geestelijke aspect van je leven. Hij heeft de grote schoolprijs van de Cook Eilanden gewonnen en is naar Nieuw-Zeeland verhuisd om daar voor ingenieur te studeren. 'De kerk heeft mij geholpen richting aan mijn leven te geven', zegt Terry.

Maar er is wel degelijk een nadeel dat alle jonge mensen van de kerk graag willen overwinnen. 'De minder prettige kant van hier wonen', zegt Colledge, 'is dat we verstoken zijn van een aantal hulpmiddelen van de kerk.'

De Cook Eilanden hebben een uitgesproken eigen geschiedenis en cultuur. De eerste bewoners waren Polynesiërs die zich daar vestigden in het jaar 800. De eilanden werden in 1888 uitgeroepen tot Brits protectoraat en werden vanaf 1891 bestuurd door Nieuw-Zeeland. Hoewel de eilanden in 1965 onafhankelijk zijn geworden, genieten de inwoners nog steeds burgerrechten in Nieuw-Zeeland.

De eerste zendelingen zijn in 1950 op de Cook Eilanden aangekomen en hebben de gemeente gesticht die we vandaag ook aantreffen. Hoewel het zendingswerk traag vordert, geven de leden een goed voorbeeld. Ze staan in het bijzonder bekend om hun harde werken.

De gezinnen telen al hun eigen voedsel, waarbij ieder gezinlid zijn eigen taak heeft. Zij eten onder andere broodvruchten, taro, yamswortel, papaja's, mango's, kokosnoten en veel groente.

Op de vraag wat zij het liefst at, antwoordde Angelina Mitiau: 'Ongezonde troep.' Iedereen moest lachen, want daar zien ze niet veel van op het eiland. Er kunnen maanden voorbij gaan zonder dat iemand ongezond eet.

Ook al beschikken ze niet over de mogelijkheden voor vermaak die sommige jongemannen en jonge vrouwen gewend zijn, toch is de jeugd op het eiland Aitutaki alszins tevreden. Ze hebben het evangelie, en ze slagen er zelfs in om het leuk te hebben op de zaterdagmiddag. □

‘Een blijde ontmoeting’ Juan Aldo Leone

Vijftien jaar geleden heb ik, net als Alma en de zoons van Mosiah, ‘een blijde ontmoeting’ (Alma 27:16) beleefd. Ik was vanuit Argentinië, waar ik woon, naar Salt Lake City gereisd om de algemene conferentie bij te wonen en tempelverordeningen te verrichten voor mijn overleden verwanten. Tot mijn verbazing liep ik in een van de gangen van de Salt Lake-tempel broeder Evans Jones tegen het lijf, de zending die mij veertig jaar daarvoor had gedoopt. Ondanks de tussenliggende jaren hebben wij elkaar met grote vreugde herkend.

Onze eerste ontmoeting was in 1942 geweest, toen ik twaalf was en in Córdoba woonde. Op 5 februari van datzelfde jaar kwamen we met een klein groepje mensen bij een irrigatiekanaal bij elkaar voor mijn doop. Ik weet nog goed hoe ik me voelde toen ik het water in liep en de modderbodem onder mijn blote voeten voelde. Ik liep heel voorzichtig, wetende dat ik iets heel belangrijks deed. Ik voelde het bonzen van mijn hart terwijl ik de Heer heilige beloften deed.

Sindsdien heb ik het werk van de Heer in Argentinië zien groeien doordat duizenden zich hebben laten dopen. Destijds was een opkomst van 10 mensen bij de vergaderingen heel

bevredigend. Nu telt het land 10 zendingsgebieden en 46 ringeren en zijn we gezegend met een tempel in Buenos Aires.

52 jaar na mijn doop heeft een opdracht die ik als raadgever in het presidium van het zendingsgebied Córdoba (Argentinië) ontving, mij teruggevoerd naar datzelfde kanaal. Ik kon zien dat het water daar nog steeds vloeit, nog steeds leven geeft aan de gewassen daar – net zoals mijn doop in dat water nieuw leven heeft gegeven aan mij, aan mijn gezin, en aan mijn nageslacht. Dankuwel, broeder Jones, en dankuwel allen die de schat van het herstelde evangelie aan anderen doorgeven. □

FOTO'S MET TOESTEMING VAN DE SCHRIJVER

Del Parson, *Het eerste visioen*

In de lente van het jaar 1820 zijn God de Vader en Jezus Christus in een bos aan de jonge Joseph Smith verschenen. 'Toen het licht op mij rustte,' vertelt Joseph, 'zag ik twee Personen boven mij in de lucht staan, wier glans en heerlijkheid alle beschrijving te boven gaan. Een Hunner sprak tot mij, mij bij de naam noemende, en zei, op de Ander wijzende: *Deze is mijn geliefde Zoon – hoor Hem!*' (Joseph Smith – Geschiedenis 1:17; cursivering toegevoegd).

Toen de heiligen uit Nauvoo werden verdreven, moest Louisa Barnes Pratt het feit onder ogen zien dat ze helemaal alleen naar de Rocky Mountains zou moeten trekken. Haar man was op zending gestuurd naar het gebied van de Stille Zuidzee. Toen zij zich afvroeg waarom ‘degenen die mijn man naar het andere eind van de wereld hadden gestuurd niet eens kwamen vragen of het mij zou lukken me voor te bereiden op zo’n gevaarlijke reis’, kreeg ze te horen dat zij haar capabel achtten om niet alleen voor zichzelf, maar ook voor anderen te zorgen. ‘Die opmerking maakte een geest van onafhankelijkheid in mij wakker’, schreef ze. In een mum van tijd beschikte ze over een wagen en een span ossen en reed ‘redelijk gelukkig’ de stad uit. Dat typeert de moed en het geloof van de mormoonse pioniers – toen én nu. (Zie ‘Een erfgoed aan geloof’, blz. 32.)

97982 120
DUTCH

